

Utvärdering av riktlinjer för inkorporering av syndikat data i datalager: Praktikfältets syn på tillämpbarhet och nyttoeffekt av Strands riktlinjer för inkorporering av syndikat data i datalager.

Magnus Helander

Institutionen för kommunikation och information

Magisteruppsats i datavetenskap 20p

D-nivå

Vårterminen 2005

**Utvärdering av riktlinjer för inkorporering av syndikat data i datalager:
Praktikfältets syn på tillämpbarhet och nyttoeffekt av Strands riktlinjer för inkorporering av
syndikat data i datalager.**

Examensrapport inlämnad av Magnus Helander till Högskolan i Skövde, för
Kandidatexamen (M.Sc.) vid Institutionen för kommunikation och information.

2005-06-06

Härmed intygas att allt material i denna rapport, vilket inte är mitt eget, har blivit
tydligt identifierat och att inget material är inkluderat som tidigare använts för
erhållande av annan examen.

Signerat: _____

Handledare för examensarbetet: Björn Lundell

Institutionen för kommunikation och information

Magisteruppsats i datavetenskap 20p

D-nivå

Vårterminen 2005

**Utvärdering av riktlinjer för inkorporering av syndikat data i datalager:
Praktikfältets syn på tillämpbarhet och nyttoeffekt av Strands riktlinjer för
inkorporering av syndikat data i datalager.**

Magnus Helander

Sammanfattning

Inkorporering av extern data i datalager är problematiskt och problematiken bekräftas av aktuella undersökningar inom området. Detta har medfört att det utvecklats olika former av stöd för att bemöta och analysera problemen som organisationer ställs inför.

För organisationer är det i högsta grad viktigt att dess beslutsfattare är välinformerade och klarar av att selektera information från stora mängder data. Det är i dessa sammanhang som en datalagerlösning är en viktig hörnsten för att stödja analys och presentation av data som ursprungligen är lagrad i olika datakällor (både interna och externa). Genom att inkorporera extern data i datalagret uppnår datalagret en betydligt högre potential och således kan även organisationer och framförallt dess beslutsfattare utvinna stora fördelar.

Strand (2005) har tagit fram riktlinjer för att stödja inkorporeringsprocessen av extern data i datalager. Dock saknas en utvärdering av riktlinjerna. En utvärdering bidrar till att riktlinjernas trovärdighet stärks och att riktlinjerna på ett tidigt stadie förs in i en förvaltningsprocess.

Nyckelord: Data Warehouse, Extern data och Syndikat data.

Innehållsförteckning

1	Introduktion.....	1
2	Bakgrund	3
2.1	Datalager i verksamheter.....	3
2.2	Extern data i relation till datalager	3
2.2.1	Vad är extern data och syndikat data?.....	3
2.2.2	Extern data och dess fördelar	4
2.2.3	Extern data och dess nackdelar.....	5
2.2.4	Inkorporeringsprocessen av extern/syndikat data i datalagret.....	5
2.2.5	Stöd för inkorporering av extern data i datalager	6
2.3	Utvärdering	7
2.3.1	Återkoppling till intressenter	7
2.3.2	Utvärderingsprocess	7
2.3.3	Utvärderingsprocessen som en återkoppling av riktlinjerna	8
3	Problemformulering	10
3.1	Problembeskrivning	10
3.2	Problemprecisering	10
3.3	Avgränsningar	11
4	Metod.....	12
4.1	Val av metod	12
4.2	Karaktärisering av utgångspunkterna.....	12
4.3	Utvärdering av riktlinjer.....	13
5	Resultat.....	15
5.1	Respondenter.....	15
5.1.1	Respondenternas bakgrund.....	15
5.1.2	Hjälpmedel för insamling av respondenternas erfarenheter och kunskaper.....	16
5.2	Transfereringsprocessen.....	16
5.2.1	Respondenternas tolkning och förståelse för riktlinjerna.....	17
5.2.2	Svårtolkade riktlinjer	17
5.3	Riktlinjernas klassificering.....	19
5.3.1	Klassificeringstabellen	20
5.3.2	Subklasser och konsensus.....	20
5.3.3	Klassificering av riktlinjerna	20

6 Analys	22
6.1 Analys av respondenternas tolkning och förståelse av riktlinjerna.....	22
6.2 Analys av riktlinjer som inte anses tillämpbara eller saknar nyttoeffekt	23
6.3 Återkoppling till skaparen av riktlinjerna	27
6.4 Respondenternas förväntningar om framtiden	27
7 Slutsats	29
8 Diskussion	30
8.1 Diskussion och granskning av resultat	30
8.1.1 Positiva och negativa aspekter med resultatet	30
8.1.2 Resultatets trovärdighet	30
8.2 Reflektioner och erfarenheter från arbetets genomförande.....	31
8.3 Fortsatt arbete	32
Referenser	33
Bilaga 1. Riktlinjer i svensk utformning	
Bilaga 2. Problem som riktlinjerna baseras på	
Bilaga 3. Inkorporeringsprocess	
Bilaga 4. Svar på intervjufrågor med skaparen av riktlinjerna	
Bilaga 5. Matris	
Bilaga 6. Transkribering av respondenterna	
Bilaga 7. Respondenternas förståelse för riktlinjerna	
Bilaga 8. Intervjufrågor	
Bilaga 9. Klassning av riktlinjerna	

1 Introduktion

Det är numera i högsta grad viktigt att beslutsfattare är välinformerade och klarar av att selektera relevant information från stora mängder data (Kelly, 1997). Det är i detta sammanhang som en datalagerlösning har sin stora potential genom dess förmåga att ge stöd för analys och presentation av data som ursprungligen är lagrad i olika datakällor (både interna och externa) (Kelly, 1997). Det finns många olika synsätt och definitioner av vad ett datalager är för något (Conolly & Begg, 2002; Poe, 1998; Devlin, 1997; Barquin & Edelstein 1997; Chaudhuri & Dayal 1997; Singh, 1998). De olika definitionerna skiljer sig åt beroende på vilket fokus författarna har. Generellt behandlar de tidiga definitionerna kategorisering av data i datalagret medan mer aktuella definitioner beskriver själva processen för att hämta data i ursprungskällan till att presentera datan för beslutsfattarna. Gemensamt för definitionerna är att ett datalager beskrivs som ett lagringsutrymme som gör önskad data tillgänglig och lätt att förstå med syfte att skapa snabbare och bättre stöd för beslutsfattande. I detta arbete ses ett datalager som: (Nedanstående definition av, Inmon m.fl. (2001, s. 93) är av författaren direktöversatt från engelska).

Ett datalager är en strukturerad arkitektur innehållande data som är subjektorienterad (eng. subject-oriented), integrerad (eng. integrated), beständig (eng. nonvolatile), tidsstämplad (eng. time-variant) och bestående av både summerad och detaljerad data (eng. summery and detailed data) för att stödja ledningens beslut.

Att göra träffsäkra uppskattningar om framtiden är enligt litteraturen en av de viktigaste aspekterna för beslutstödjande system. För att organisationer i dagsläget ska lyckas med detta och behålla sin konkurrenskraft måste de förstå den omgivning som de agerar i (Strand m.fl., 2003). Ett datalager är numera en hörnsten för beslutstödssystem. Flera olika författare påpekar att potentialen för organisationers beslutstöd ökar genom att inkorporera extern data i datalager (Kelly 1996; Damato 1999; Strand m.fl., 2004a). Den externa datan bidrar med att organisationer får bättre kunskap och förståelse för den omgivning de agerar i (Inmon, 1999). Vidare poängterar Singh (1998) att integrering av intern och extern data i datalager frigör information som tidigare varit låst i de operationella källorna.

Att inkorporera extern data är dock inte en problemfri process, både litteraturen och de undersökningar som finns inom området bekräftar problematiken (Strand & Wangler, 2004; Inmon, 1999; Damato, 1999; Oglesby, 1999; Sinha, 2003). Bland annat menar Oglesby (1999) att det är naturligt att ifrågasätta om det är lämpligt att inkorporera extern data i datalager med tanke på de stora problemen som erfarits för inkorporering av intern data. Skillnaden mellan att föra in och integrera intern och extern data i datalagret är att den externa datan i första hand måste identifieras, och inhämtas, och därefter transformeras. Själva transformeringen påpekar Inmon (1999) är det mest problematiska i inkorporeringsprocessen. Detta orsakas av att användarorganisationer har mindre kontroll över den externa datans struktur och format (Strand m.fl., 2004a). För att undvika verkan av dessa problem är det många organisationer som köper in extern data från specialiserade dataleverantörer. Denna typ av data benämns i detta arbete som syndikat data.

Organisationer som lyckas med att inkorporera syndikat data i sina datalager kan följaktligen uppnå flera fördelar. Bland annat får organisationer bättre kunskap om dess omgivning vilket leder till träffsäkrare uppskattningar om framtiden. Dessa

Introduktion

träffsäkrare uppskattningar kan generera vinster i form av bättre ROI, högre inkomster mm. Därför är det viktigt att ta fram och utvärdera stöd för inkorporering av syndikat data.

I detta arbete sker en utvärdering av stödjande riktlinjer framtagna av Strand och (2005) för inkorporering av syndikat data i datalager (Se bilaga 1). Analysen av resultatet och slutsatsen förväntas medföra somliga modifieringar av riktlinjerna samtidigt som riktlinjernas trovärdighet stärks.

.

2 Bakgrund

2.1 Datalager i verksamheter

Datalagerprojekt har traditionellt fokuserat på intern data (Strand m.fl., 2003). Genom att införa extern data i sina datalager ökar datalagrets potential och kapacitet (Salmeron, 2002). För att organisationer ska överleva och bibehålla dess konkurrenskraft måste organisationerna förstå den omgivning som de agerar i (Strand m.fl. 2003). Med ökad konkurrens och accelererande globalisering ställs det moderna samhället inför en ökad affärskomplexitet. Detta medför i sin tur ett ökat behov av snabb tillgång av önskvärd information (Kelly, 1997). Redan på 1970-talet började företag använda sig av beslutstödjande system för att snabbare och bättre kunna fatta beslut (Devlin, 1997). Syftet med ett beslutstödsystem är att de ska förse användaren med information så att de kan studera och analysera en situation och utifrån sammanhanget fatta ett beslut. Detta innebär att användaren får snabbare tillgång till önskvärd information (Poe, Klauer & Brobst, 1998). Det är under kategorin datadrivna beslutstödsystem som datalager placeras in (Avison & Shah, 1997). Det övergripande målet med datalager är att samla in data från flera olika delar av verksamheten och lagra datan i en gemensam databas (Singh, 1998). Alltså för att få en komplett helhetsbild över verksamheten krävs det att data som ligger lagrad i olika system sammanförs och jämförs (Singh, 1999). Datalager är ett system som kan uppfylla detta krav tack vare sin förmåga att analysera och presentera data som ursprungligen är lagrad i olika datakällor (Kelly, 1997).

2.2 Extern data i relation till datalager

För att till fullo kunna utnyttja ett datalagers kapacitet och potential har allt fler organisationer börjat inkorporera extern data i datalagren (Salmeron, 2002). Dock upplever många organisationer problem med inkorporering av extern data och flera författare bekräftar också detta problem (Strand & Wangler 2004; Inmon, 2002; Damato, 1999; Oglesby, 1999). Oglesby (1999) hävdar att organisationen som äger ett datalager inte äger den externa datan och därmed inte har kontroll över dess format, konsistens och korrekthet. Författaren menar att det är naturligt att ifrågasätta om det är lämpligt att inkorporera extern data i datalager, dels med tanke på de precis nämnda aspekterna och dels med hänvisning till de stora problemen som erfarits från inkorporering av intern data. Sinha (2003) påpekar att integrering av intern och extern data alltid kräver mer resurser och tid än planerat samt att det sällan fungerar på ett problemfritt sätt. När det gäller integrering skiljer sig intern data från extern data på två olika sätt. Användarorganisationen har mindre kontroll över strukturen och formatet för den externa datan och den kan dessutom vara svårare att tolka i förhållande till den interna datan (Strand m.fl., 2004a). Vidare måste även extern data, tillskillnad från intern data, inhämtas från källor som ligger utanför organisationens gränser.

2.2.1 Vad är extern data och syndikat data?

Det finns flera definitioner av extern data. Utifrån litteraturen är det svårt att fastslå en specifik definition (Strand m.fl., 2003). Orsaken till detta är att det råder delade meningar om hur begreppen organisationsgräns och systemgräns ska definieras. Dessa två begrepp är grundläggande för att kunna fastställa en specifik definition av extern data. Ur ett datalagerperspektiv råder det dock konsensus om att data som inhämtas

Bakgrund

utanför organisationens gränser är extern data (Kelly, 1996; Damato, 1999; Oglesby, 1999 & Kimball, 1996). Noterbart är att organisationens system kan sträcka sig över organisationsgränser och detta i kombination med att det inte finns någon fastställd definition av organisationsgräns och systemgräns medför följaktligen att det råder delade meningar om vad som är extern data i dessa sammanhang.

Eftersom att Strand m.fl. (2005a) använder Devlins (1997) definition av extern data används följaktligen denna definition i detta arbete också. Devlin (1997) definierar extern data enligt följande:

Affärsdata (med tillhörande metadata) som härstammar från en affärsverksamhet och kan användas som en del av en operationell eller informativ process i en annan affärsverksamhet.

Många organisationer inkorporerar extern data från företag som är specialiserade på att samla in, sammanställa och sälja data. Den engelska benämningen för dessa företag är enligt Kimball (1996) *syndicate data suppliers* och därför benämns datan som dessa företag säljer för *syndicate data*. Det finns inte något svenskt vedertaget begrepp för data av den här typen. I detta arbete kommer data som köps in från specialiserade företag att benämnas som syndikat data.

Strand m.fl. (2005a) använder Devlins (1997) definition av extern data i kombination med Kellys (1996) idéer för att utveckla en mer specifik definition av syndikat data. Denna kombination har genererat följande definition för syndikat data:

Affärsdata (med dess tillhörande metadata) som

- *är inköpt från organisationer som är specialiserade på att samla in, sammanställa och sälja data,*
- *inriktar sig mot strategiska och taktiska beslutsprocesser hos organisationen som inkorporerar syndikat data i sina datalager.*

Den definition av syndikat data kommer att användas i detta arbete eftersom den var utgångspunkt för Strand (2005) framtagande av riktlinjerna.

Syndikat data kan beskrivas som en subtyp av extern data och det som skiljer syndikat data från annan extern data är att den köps in från olika dataleverantörer. Eftersom syndikat data i större utsträckning kan skräddarsys av dataleverantörer skiljer sig inte strukturen lika mycket mellan syndikat data och intern data som mellan andra subtyper av extern data och intern data (Strand, 2005).

2.2.2 Extern data och dess fördelar

Traditionellt har fokus för datalagerprojekt legat på intern data. Dock börjar organisationer förstå hur viktig extern data kan vara för att nå en starkare konkurrenskraft och en ökning av inkorporering av extern data har också kunna urskiljas (Strand m.fl., 2003; Salmeron, 2001). Enligt Strand m.fl. (2003) är det i högsta grad viktigt för organisationer att ha kunskap om omgivningen de agerar i. Många undersökningar visar på att organisationer kan dra fördelar av att använda extern data i datalager (Strand m.fl., 2004a). Singh (1998) hävdar att integrering av intern och extern data medför att information görs tillgänglig som annars varit oåtkomligt i de operationella källorna. Kelly (1996) menar att extern data kan bidra med att upptäcka hot, adressera möjligheter och identifiera samordning. Vidare menar även Oglesby (1999) att organisationer som har tillgång till extern data har strategiska fördelar och att omfattningen av dessa fördelar ökar desto längre in i

informationsåldern vi kommer. Inmon (1996) påpekar att den externa datan inte direkt säger något om den specifika organisationen. Dock innehåller den externa datan information om den miljö som organisationen agerar i.

2.2.3 Extern data och dess nackdelar

Som tidigare nämnts har användarorganisationerna inte samma kontroll över struktur och format för den externa datan i förhållande till den interna datan (Strand m.fl., 2004a). Vidare måste även extern data identifieras och inhämtas från källor som finns utanför organisationens gränser. Detta arbete kommer att fokusera på syndikat data och många företag som inkorporerar syndikat data i sina datalager upplever problematik i processen (Strand m.fl., 2005a). Nedan presenteras ett axplock av problemen som framställts av Strand m.fl. (2005a). I bilaga 2 finns fler problem.

Leverantörernas kompetens överlappar varandra:

Eftersom att kompetensen hos leverantörerna överlappar varandra är det svårt för användarorganisationerna att bedöma vilken leverantör som är lämpligast. Ofta har flera leverantörer dessutom samma data men i olika form och med olika services.

Variierande stabilitet hos datakällorna:

Stabiliteten hos datakällorna kan variera vilket leder till problem vid införing av data för användarorganisationen. Exempelvis kan en organisation inhämta data från ett webbhotell. Om webbhotellet inte är tillgängligt när organisationen ska hämta sin data kan detta följaktligen medföra problem.

Krävande design och underhålls transformations process:

Integrering, transformations och underhåll är processer som är kostsamma för extern data. Extern data medför större kostnader än intern data eftersom att organisationer har mindre kontroll på den externa datan. Som tidigare nämnts är denna kostnad mindre för syndikat data i förhållande till annan extern data.

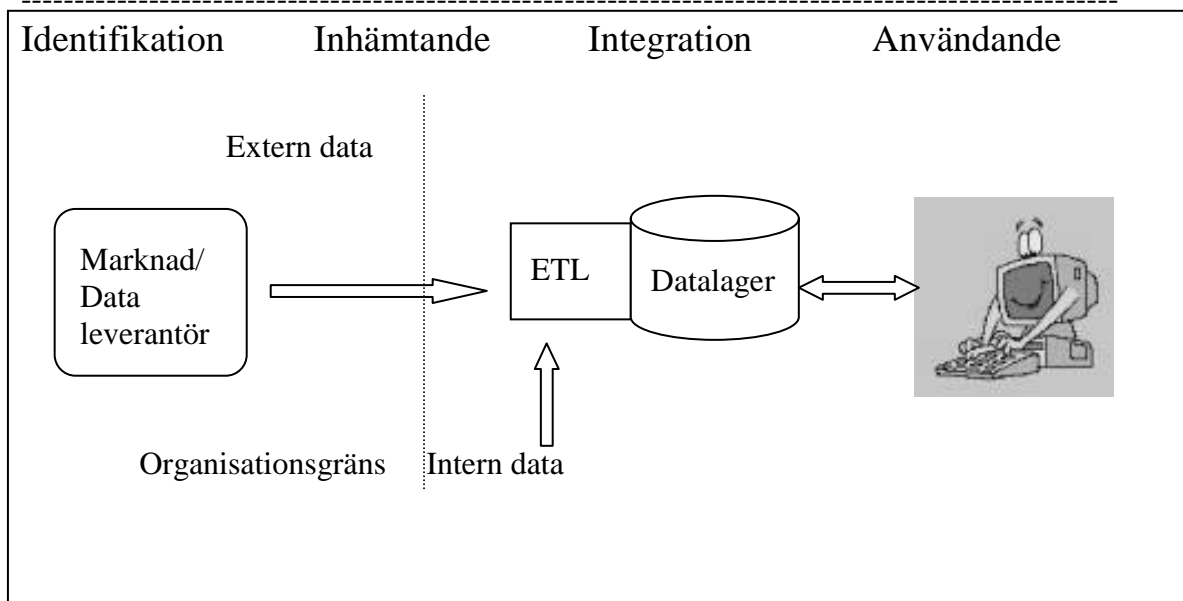
Avsaknad av metadata:

Ibland är extern data och likaså syndikat data distribuerad och lagrad i flera källor eller databaser utan någon relaterad metadata som förklarar relationer till annan intern och extern data. Detta kan leda till att användarna har svårt att tolka och förstå meningen med extern data.

2.2.4 Inkorporeringsprocessen av extern/syndikat data i datalagret

Inkorporering av extern data skiljer sig från inkorporering av intern data. Den externa datan finns utanför organisationens system (Strand & Wangler, 2004). Detta medför att den externa datan är svårare att tolka och att strukturen på den externa datan är begränsad samt att viktig metadata kan saknas (Strand m.fl., 2004a). För att minska verkan av dessa aspekter köper ofta organisationer in data från dataleverantörer. Det bör även nämnas att utgångspunkten för inkorporeringsprocessen skiljer sig åt beroende på om det är syndikat data eller andra subtyper av extern data som ska inkorporeras. Vid inkorporering av syndikat data är utgångspunkten en dataleverantör eftersom det är från dataleverantören som syndikat data köps in (Strand & Wangler, 2004). Figuren nedan illustrerar processen för hur extern data och syndikat data inkorporeras i datalagret.

Bakgrund

Figur 1 Inkorporeringsprocess för extern data i datalager efter (Strand & Wangler, 2004. s 4)

Inkorporeringsprocessen kan delas in i fyra olika faser: identifiering, inhämtning, integrering och användning (Strand & Wangler, 2004). Identifiering handlar om att finna och utvärdera externa källor. Av naturliga skäl är det svårare att identifiera externa källor då dessa inte finns innanför systemets gränser (Strand & Wangler, 2004). Inhämtningsfasen hanterar tre olika aspekter. För det första hur själva datan ska tas emot. För det andra vilka distributionskanaler som ska användas och för det tredje vilka olika policys som ska följas när det gäller prenumeration kontra ”on demand” beställningar av extern data (Strand & Wangler, 2004). Integrering handlar om hur extern data ska integreras med intern data i datalagret. Viktiga aspekter i denna fas är hur datan ska modelleras i underliggande scheman och hur kvalitén på datan försäkras på bästa sätt. Vidare är det även viktigt att integreringen är syftesdriven, alltså att själva integreringen anpassas beroende på hur den externa datan ska användas (Strand & Wangler, 2004). Användandet behandlar hur användaren tolkar extern data och för vilket syfte den används samt hur den konceptuellt mappas mot den interna datan (Strand & Wangler, 2004).

2.2.5 Stöd för inkorporering av extern data i datalager

Enligt Inmon (1996), Kelly (1996) och Damato (1999) är det i hög grad betydelsefullt för organisationer att ha möjlighet att inkorporera extern data. Strand m.fl. (2005b) menar att många organisationer upplever problem med inkorporering av extern data och att de efterfrågar stöd för detta. Samtidigt saknas i litteraturen information om viktiga aspekterna, exempelvis hur data ska användas, från var datan ska inhämtas, vilka olika typer av extern data som finns och vilka kunskapsdomäner som den externa datan ska täcka (Strand m.fl., 2003). Collett (2002) har tagit fram ett antal generella råd för införande och användande av extern data i datalager men här saknas utförliga beskrivningar och förklaringar till hur dessa ska följas samt klargörande av bakomliggande antagandena. Damato (1999) har kategoriserat för i vilket syfte extern data kan användas, dock nämner författaren inte vilka typer av extern data som kan vara bidragande för de olika kategorierna eller var datan ska inhämtas. Oglesby (1999) beskriver några applikationsområden som sedan relateras till relevanta typer av extern data och tänkbara dataleverantörer. Tyvärr är denna beskrivning lite väl

specifik för marknadsföringsåtgärder och därför svår att använda vid generell applicering av stöd.

2.3 Utvärdering

Inom området för informationssystem har begreppet utvärdering traditionellt beskrivits som en extern bedömning av ett informationssystem (Serafeimidis & Smithson, 1996). Ofta har bedömningen grundat sig på en studie vars syfte har varit att göra något bättre eller bestämma om något, t ex ett datasystem, uppfyller vissa kriterier (Ramage, 1997). Största fokuset har traditionellt legat på den teknologiska aspekten (Serafeimidis & Smithson, 1996). Begreppet utvärdering har ofta olika betydelser beroende på i vilket sammanhang det används och följaktligen finns det många tolkningar av vad konceptet utvärdering egentligen innebär. Lundell och Lings (2004) presenterar ett synsätt på utvärdering som *involverar lärande genom en serie av aktiviteter relaterade till förståelse, feedback och bedömningar*. Symons och Walsham (1988) beskriver inte utvärdering i termer av verktyg och tekniker utan som *en process som ska bli förstådd*, men betonar också att denna förståelse inte får vara förvirrande för förståelsen av själva situationen. Ramage (1997) definierar i sin artikel utvärdering som *granskning av system (antingen i labb eller i en fältmiljö) för förbättring eller annat syfte*.

I detta arbete kommer begreppet utvärdering att ha betydelsen:

En lärandeprocess som syftar till att skapa förståelse utifrån exponeringsfeedback.

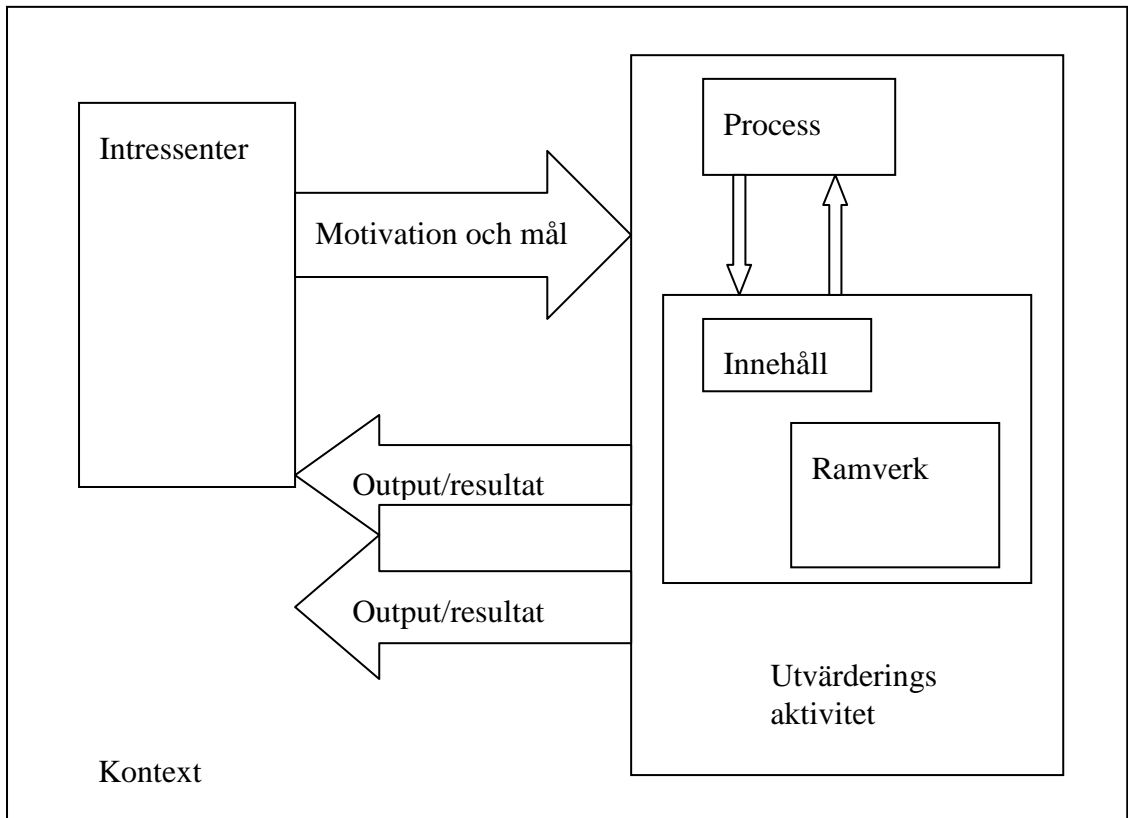
Det finns flera sätt att dela in begreppet utvärdering i olika kategorier. Ett sätt är att dela in begreppet i formativ (utvecklingssyfte) eller summativ (värderingssyfte). En formativ utvärdering syftar till att förbättra objektet som utvärderas medan en summativ utvärdering bedömer om objektet uppfyllt diverse kriterier (Ramage, 1997). Syftet med utvärderingen i detta arbete är att bedöma i vilken utsträckning som riktlinjerna är applicerbara. Efter själva bedömningen kommer det finnas utrymme för att modifiera riktlinjerna. Sammanfattningsvis är alltså utvärderingen i sin helhet formativ eftersom att det är riktlinjerna som är objektet och det är dom som ska förbättras efter utvärderingen. Samtidigt är utvärderingen i vissa avseenden summativ eftersom att bedömningar görs om riktlinjerna uppfyller diverse kriterier.

2.3.1 Återkoppling till intressenter

Utifrån arbetets syn på vad begreppet utvärdering innebär är det viktigt att en inlärningsprocess infinner sig. Följaktligen bör en återkoppling till intressenter och då i första hand skaparen av riktlinjerna utföras. För själva utvärderingsprocessen finns en rad olika modeller. I kapitel 2.3.2 presenteras en modell efter Lundell och Lings (2004) för utvärderingsprocesser medan kapitel 6.3.3 kopplar detta arbetes utvärderingsprocess till modellen.

2.3.2 Utvärderingsprocess

Figuren nedan illustrerar Lundell och Lings (2004) utvärderingsprocess. Kapitlet beskriver i korta ordalag de olika elementen och aktiviteterna i modellen.

Figur 2 Element för utvärdering efter Lundell och Lings (2004)

Lundell och Lings (2004) menar att intressenterna både kan påverka och påverkas av de aktiviteter som ska utföras. Intressenternas motivation och mål styr hur utvärderings aktiviteter genomförs. Utvärderingsaktiviteten syftar till alla de aktiviteter som utförs för att genomföra utvärderingen. Lundell och Lings (2004) menar också att varje enskild utvärderingsaktivitet har en utvärderingsmanual och ett innehåll som formas av processerna. Kontexten är de aspekter som kan påverka och influera själva aktiviteterna och således även resultatet. Lundell och Lings (2004) påpekar att det i högsta grad är viktigt att resultatet av utvärderingen sprids ut till intressenterna. Därför är det betydelsefullt att använda lämpliga medel för att kommunicera resultat och slutsatser till intressenter. Vidare menar Lundell och Lings (2004) att utvärderaren har en viktig roll för just denna kommunikationsprocess.

2.3.3 Utvärderingsprocessen som en återkoppling av riktlinjerna

Intressenter i denna utvärdering är författaren, handledaren, skaparen av riktlinjerna, examinator m.fl. Dessa intressenters mål och motivation påverkar utvärderingsaktiviteterna. För att fullända utvärderingscirkeln presenteras outputen/resultatet för intressenterna. I detta arbete diskuteras och analyseras slutsatserna i samråd med skaparen av riktlinjerna och handledaren till arbetet.

En utvärderingsprocess kan enligt Lundell och Lings (2004) ses om en ständigt pågående lärandeprocess vilket också överensstämmer med detta arbetes syn på begreppet utvärdering. Om riktlinjerna appliceras och används under en längre tidsperiod i en organisation kan den ständigt pågående lärandeprocessen kopplas till en förvaltningsprocess. Förvaltningsprocessen innebär att riktlinjerna ständigt kommer att förändras som en följd av framtida utvärderingar. Dessa framtida

Bakgrund

utvärderingar påverkas av de förändringar som sker i riktlinjernas omgivning. Eftersom riktlinjerna är problembaserade och dessa problem också oavbrutet förändras är det även viktigt att genomföra någon form av förvaltning eller uppdateringsprocess för problemen.

3 Problemformulering

3.1 Problembeskrivning

Under det senaste årtiondet har många organisationer satsat stora pengar i investeringar kring datalager (Strand m.fl., 2004a). För att till fullo kunna utnyttja den potential som datalager har och öka möjligheterna att på ett bättre sätt kunna planera framtida tillvägagångssätt krävs mer än bara intern data (Inmon, 1999). Genom att integrera intern och extern data kan beslutsfattare utifrån ett externt perspektiv verifiera den interna datan vilket leder till att beslutstödet förbättras (Strand m.fl., 2004a).

Enligt litteraturen är det problematiskt för organisationer att införa och använda extern data (Strand m.fl., 2005a). Bland annat menar Oglesby (1999) att det är naturligt att ifrågasätta inkorporering av extern data eftersom att den är svårkontrollerad och att stora problem har upplevts med inkorporering av intern data. Både Inmon (1999) och Sinha (2003) påpekar att inkorporeringsprocessen är problematisk och framhäver att själva integreringen av intern och extern data sällan fungerar på ett problemfritt sätt. Enligt Strand m.fl. (2005a) uttrycker många organisationer att det finns behov av någon form av stöd. Det finns olika typer av stöd för att hjälpa organisationer att bemöta problem.

Bland annat har Strand (2005) tagit fram ett stöd i form av riktlinjer baserade på ett antal identifierade, beskrivna och verifierade problem. Dessa riktlinjer har dock inte utvärderats av någon extern part.

3.2 Problemprecisering

Utifrån uppfattningen att det ofta är problem med att införa och använda extern data i datalager kommer detta arbete att inrikta sig mot problem med inkorporering av extern data. Arbetet kommer i första hand att beröra inkorporering av syndikat data som är en subtyp av extern data. Det finns ett antal olika stöd för att hjälpa organisationer att bemöta dessa problem. De stöd som tar hänsyn till flest aspekter och är verifierat ur flest perspektiv är Strands (2005) uppsättning av problembaserade riktlinjer. Dessa riktlinjer har valts eftersom att de är baserade på flertalet viktiga aspekter och tar hänsyn till flera infallsvinklar i sammanhanget. För det första är riktlinjer baserade på problem som tagits fram från litteratur och från empiriska studier (Se bilaga 2). För det andra är problemen identifierade och kategoriserade utifrån inkorporeringsprocessen. För det tredje är problemen framtagna och utvärderade ur flera olika perspektiv. Strand m.fl. (2005a) har verifierat problemen mot användare, datakonsulter och dataleverantörer. För det fjärde har en kategorisering av dataleverantörer och olika typer av extern data gjorts för att få bättre förståelse för helheten. Detta arbete kommer därför att fokusera på att:

Utvärdera tillämpbarheten och nyttoeffekten av Strands (2005) riktlinjer för inkorporering av syndikat data i datalager.

Specifikt kommer studien att etablera följande:

- En karaktärisering av Strands utgångspunkter och bakomliggande antaganden för problemen och riktlinjerna.

- En empirisk kartläggning över i vilken utsträckning de ovan nämnda riktlinjerna är användbara för organisationer som står i begrepp att införa syndikat data i datalager.

3.3 Avgränsningar

För att utföra den ovan nämnda problempreciseringen och således kunna genomföra en utvärdering av Strand och Lundell (2005c) riktlinjer måste hänsyn tas till karaktäriseringen av Strands utgångspunkter för riktlinjerna. Det personer som intervjuas och de frågor som ställs under intervjun måste falla inom referensramen för karaktäriseringen av utgångspunkterna.

4 Metod

4.1 Val av metod

En metod fungerar som ett redskap för att uppnå målsättningen med arbetet och att lösa de problem som fastställts i arbetets problemprecisering (Berndtsson m.fl., 2002; Holme & Krahn, 1996). Utifrån problempreciseringen: *Utvärdera tillämpbarheten och nyttoeffekten av Strands (2005) riktlinjer för inkorporering av syndikat data i datalager* inriktades utvärderingen på metoderna litteraturstudie och intervju.

Metoderna som används i detta arbete är av kvalitativ karaktär vilket enligt Berndtsson m.fl. (2002) innebär att kvalitén på den insamlade informationen är viktigare än kvantiteten och att informationen ska leda till en djupare kunskap. Eftersom problempreciseringen kräver en karaktärisering av utgångspunkterna och förståelse av de underliggande antagandena för Strands (2005) riktlinjer är en litteraturstudie som behandlar inkorporering av syndikat data i datalager lämpligt.

Utifrån problempreciseringen finns även behov att samla in information från personer med erfarenhet och kunskap om inkorporering av syndikat data. Eftersom den insamlade informationen ska vara kvalitativ och leda till djupare kunskaper är intervjuer passande. Informationen som erhålls via intervjuerna innehåller för det första information om respondenternas förståelse för riktlinjerna. För det andra en bedömning av i vilken utsträckning varje riktlinje är tillämpbar och vilken nyttoeffekt den har. För det tredje ges en djupare förklaring till bedömningen av nyttoeffekten och varför den är tillämpbar i den nämnda utsträckningen. En intervju karaktäriseras enligt Patel och Davidsson (1994) av standardisering och strukturering. I detta arbete genomförs intervjuer med en standardiserad utformning oberoende av vilken respondent som intervjuas. Vidare har respondenterna begränsade svarsalternativ för att bedöma nyttoeffekten och tillämpbarheten men samtidigt har de en hög grad av frihet att utforma svaren för dess motivering av bedömningen. Således anses intervjuerna semistrukturerade.

4.2 Karaktärisering av utgångspunkterna

Utifrån behovet att karaktärisera utgångspunkterna för Strands (2005) riktlinjer gjordes en litteraturstudie. Eftersom det är viktigt att få en holistisk bild av området men samtidigt skapa en djupare kunskap och förståelse för utgångspunkterna av Strands (2005) riktlinjer fokuserade litteraturstudien i första hand på den bakomliggande avhandlingen men tid avsattes även för annan litteratur inom ämnesområdet.

En karaktärisering av utgångspunkterna för Strands (2005) riktlinjer visar att riktlinjerna är baserade på problem som är identifierade och kategoriserade utifrån en djupare litteraturstudie och fyra empiriska undersökningar. Vidare syftar riktlinjerna till att stödja inkorporering av syndikat data i datalager och således är de bakomliggande problemen baserade på problemkontexten med inkorporering av syndikat data (Strand, 2005). Karaktäriseringen av utgångspunkterna indikerar att problemen är generella för alla industrier och således gäller detta även riktlinjerna. Eftersom problemen och riktlinjerna är baserade på svenska samhället och dess normer är riktlinjerna i första hand lämpade för svenska förhållanden.

Strand (2005) menar att riktlinjerna kan stödja både organisationer som står i begrepp att börja inkorporera syndikat data och organisationer som har inlett inkorporering av

syndikat data. En analys av Strands (2005) riktlinjer visar att problemen som låg till grund för riktlinjerna var resultatet av sammanställda problem som organisationer har upplevt och problem som litteraturen framställt. Analysen indikerar att riktlinjerna primärt är ett hjälpmedel för organisationer, som står i begrepp att införa syndikat data, att undvika problemen och sekundärt ett medel för att minska verkan av problem som redan uppstått och redogöra för åtgärder som kan vidtas för att rätta till problemet (Strand m.fl., 2005a).

Studierna för att karaktärisera utgångspunkterna visar att riktlinjerna är ämnade att användas av organisationer som inorporerar syndikat data i datalager. Dock är det oklart om riktlinjerna var direkt avsedda för någon specifik aktör, det vill säga om riktlinjerna skulle användas av en intern eller extern aktör (någon som jobbar i användarorganisationen eller konsult). För att kontrollera och granska denna aspekt, indikationer och de andra utgångspunkterna som karaktäriserats i detta arbete gjordes avslutningsvis en intervju med författaren till riktlinjerna (Se bilaga 4).

4.3 Utvärdering av riktlinjer

För att kunna utvärdera riktlinjerna krävs insamling av lämplig information och analys av den insamlade informationen. Utifrån detta behov genomfördes en intervjustudie och en analysstudie. Insamlings- och analysarbetet delades in i tre olika faser: välja respondenter, planera och genomföra intervjuerna samt analysera den insamlade informationen.

Val av respondenter

Det är viktigt att välja rätt respondenter för undersökningen (Berndtsson m.fl., 2002). För att skapa en förståelse för vilka respondenter som var passande att intervjua var det viktigt att basera valet av respondenterna på karaktäriseringen av utgångspunkter av Strands (2005) riktlinjer. Karaktäriseringen visar att riktlinjerna är generellt användbara inom olika typer av industrier och att riktlinjerna i första hand är tillämpbara under svenska förhållanden. Följaktligen är tänkbara respondenter i detta arbete personer med erfarenhet eller kunskap om inorporering av syndikat data. Erfarenheten kan vara baserad både på tekniska och verksamhetsmässiga aspekter och utan krav på specifik bransch men en förutsättning är att erfarenheten är utifrån svenska förhållanden. Erfarna konsulter och personer som arbetat inom specifika organisationer där syndikat data inorporerats till datalager är den primära gruppen respondenter. Avslutningsvis är det en målsättning att respondenterna som medverkar i detta arbete inte varit med i tidigare studier som format riktlinjerna.

Planering och genomförande av intervjuerna

Vid utformning av frågorna används litteraturen som stöd. En del av intervjun består av att respondenterna ska göra en bedömning av i vilken utsträckning en riktlinje är tillämpbar och vilken nyttoeffekt den har. För att lättare kunna samla in, sammanställa och analysera svaren (Berndtsson m.fl., 2002) utformades en matris (Se bilaga 5). Bortsett från de generella frågorna berörde varje enskild fråga en specifik riktlinje. Därför anses det i högsta grad viktigt att ha stor kunskap och förståelse kring varje riktlinje. För att försäkra sig om att riktlinjerna tolkats på rätt sätt genomförs en ostrukturerad och öppen intervju med författaren till riktlinjerna (Se bilaga 4) samt en avstämning med handledaren. Vidare anses det viktigt att klargöra att tillämpbarheten och nyttoeffekten av riktlinjerna kan bedömas på olika sätt beroende på vilka erfarenheter och perspektiv respondenten har.

Metod

Identifiering och val av respondenter baseras på karaktäriseringen av utgångspunkterna. I detta arbete används författarens tidigare kontaktnät och diverse sökhjälpmedel för att kontakta de identifierade respondenterna. För att fastställa att respondenterna har tillräcklig erfarenhet och kunskap om inkorporering av syndikat data i datalager ställs frågor som relaterade till ämnet. En bedömning av respondenternas kunskap resulterar i en selektering av vilka respondenter som anses ha tillräckliga kunskaper för att besvara frågorna

För att respondenterna ska känna sig trygga under själva intervjusituationen, vilket Berndtsson m.fl. (2002) menar är viktigt, får respondenterna själva bestämma intervju sätt och plats. Vidare klargörs för respondenterna att det insamlade materialet behandlas konfidentiellt och följaktligen anonymiseras då varje enskild respondent. För att underlätta analysarbetet spelas intervjuerna in på band.

Analys av insamlad informationen

Den insamlade informationen ska tolkas och eventuella oklarheter bör kontrolleras med den involverade respondenten. Därför görs först transkriberingar (Se bilaga 6) av det insamlade materialet. Transkriberingarna skickas därefter till respondenterna för granskning av det transkriberade materialet och därmed möjlighet att göra eventuella korrigeringar eller tillägg.

Transkriberingarna ligger sedan till grund att kunna analysera varje respondent och enskild riktlinje. Analysmaterialet jämförs och sammanställs därefter utifrån vissa förutbestämda kriterier för att uppnå ett resultat och en slutsats. För att analysen ska bli trovärdig är det viktigt att det klargörs vilka perspektiv och erfarenheter respondenterna har (Berndtsson m.fl., 2002).

5 Resultat

I detta kapitel presenteras resultatet av undersökningen. Vid framtagande av resultatet fokuseras enbart på organisationer som står i begrepp att införa syndikat data. I undersökningen genomfördes intervjuer med fem olika respondenter. Vid intervju med respondent 5 medverkade två personer. Dessa personer förde en diskussion kring varje enskild fråga och svar. Kapitel 5.1 sammanställer allt material kring respondenterna. Kapitel 5.2 redogör för transfereringsprocessen och presenterar de riktlinjer som respondenterna hade svårt att tolka och förstå medan kapitel 5.3 beskriver och sammanställer klassificeringen av riktlinjerna.

5.1 Respondenter

För att skapa en förståelse för vilka respondenter som var lämpliga för undersökningen baseras urvalet på en karaktärisering av utgångspunkterna av Strands (2005) riktlinjer. Urvalet av respondenter fokuserade på konsulter aktiva inom området datalager eftersom denna grupp i hög grad har kunskaper inom området. De respondenter som valdes ut har alla någon form av erfarenhet eller kunskap av inkorporering av extern data i datalager. Erfarenheten är av varierande form, vissa respondenter har mer teknisk erfarenhet och andra mer verksamhetsmässig erfarenhet medan någon har varit med om överläggningar och diskussioner för inkorporering av extern data. I undersökningen gjordes fem intervjuer. Fyra av fem respondenter är i konsultliknande positioner medan en respondent är fast anställd i en större organisation. I detta arbete representerar konsulterna respondent 1 till 4 medan respondent 5 arbetar fast i en organisation. Innan urvalet genomfördes ställdes frågor för att säkerhetsställa att respondenterna hade tillräckligt erfarenhet och kunskap inom området. Detta medförde att några respondenter selekterades bort.

5.1.1 Respondenternas bakgrund

Respondenternas erfarenhet och roller i projekt

Respondenterna som medverkade i undersökningen har alla lång erfarenhet inom IT branschen. I genomsnitt har respondenterna 15 års erfarenhet av olika arbetsuppgifter och gemensamt för alla är att dom under de senaste åren i någon form har arbetat med beslutstöd, Datalager eller Business Intelligence.

Flertalet av respondenterna har erfarenhet av olika typer av roller i olika projekt. Exempel på dessa roller är utvecklare av kod, representant för analysgrupper, systemutvecklare, databasadministratör, projektledare, beslutstödsutbildare mm.

Respondenternas erfarenhet av inkorporering av syndikat data i datalager

Erfarenheten av inkorporering av syndikat data i datalager varierar. Två av respondenterna, respondent 2 och 3, har båda längre verksamhetsmässig erfarenhet och även lång teknisk erfarenhet. Respondent 2 beskriver sin egen erfarenhet av inkorporering av syndikat data enligt följande: "Jag har gjort en 4-5 data warehouse lösningar med inkorporering av extern data inte nödvändigtvis syndikat data." medan respondent 3 säger sig ha mest erfarenhet kring problematiken med att tvätta affärsdata men även att han har erfarenhet av detta från styrgruppspositioner och som organisationsrepresentant: "Det är nog adressdata som jag har mest erfarenhet av". Respondent 1 och 4 är mer tekniska konsulter. Respondent 1 beskriver sina erfarenheter av inkorporering av syndikat data enligt följande:

”Vissa erfarenheter, sen vet jag ju inte alltid om det är syndikat eller extern. Det jag menar är om data köps in eller om dom har fått det, alltså vilka premisser. Demografisk data är vanligast. Även fast jag själv inte alltid varit ansvarig eller haft full koll på varje moment i inkorporeringen”

Medan respondent 4 beskriver sin erfarenhet med: ”Jag har aldrig själv gjort det men vi har diskuterat det i datalagerprojekt”. Som tidigare nämnts medverkade två personer vid intervjun med respondent 5. Dessa två personer arbetar fast på ett större svenskt företag. Respondent 5 A, som har mer teknisk erfarenhet än respondent 5 B, redogör för sin erfarenhet enligt följande:

”Kan ju säga så att jag har varit med och köpt in en del data från externa leverantörer och oftast då har vi fått det i form av färdiga filer som har kommit och har pratat med leverantören så frågar dom om vi vill ha det som Excel fil eller textfiler eller CSV fil och sen har vi fått den här filen rätt upp och ner som vi har läst in i vår databas i stora drag det har inte varit så komplicerat, det har varit viss tvättning av data men på det stora hela har det varit väldigt smärtfritt måste jag säga.”

medan respondent 5B beskriver sin erfarenhet på följande sätt:

”Jag har varit med i kanten där och kanske snarast när det har varit problem egentligen som jag har varit inblandad när man har pratat med leverantören för att reda ut olika saker. Inte så där jättemycket. Men just nu håller vi på med en ny förutsättningslös informationsinhandling, vi har ju haft ett par leverantörer så då tänker vi ifrågasätta nu när vi gör om det då så då blir det ju lite mer.”

Respondenternas kännedom av dataleverantörer

För att få bekräftelse på att respondenterna hade erfarenhet av inkorporering av syndikat data tillfrågades respondenterna om vilka olika dataleverantörer dom kände till. Alla respondenter kunde namnge ett antal olika dataleverantörer. De flesta nämnde tre olika leverantörer och de vanligast förekommande leverantörerna var SCB och PAR. Övriga leverantörer som nämndes var SEMA, bilregistret, SPAR, UC, Gartner, Dun & Bradstreet, MM partner, Marketsafe, Nilsen och Micromedia,

5.1.2 Hjälpmedel för insamling av respondenternas erfarenheter och kunskaper

Det ska först nämnas att respondenterna fick ta del av riktlinjerna i den engelska utformningen. Vid intervjuerna nyttjades en matris. Matrisen kan ses som ett instrument för att underlätta insamlingsprocessen på fältet, berika det insamlade materialet och skapa gynnsammare förutsättningar för analysen. Vidare har en tolkningsprocess av det insamlade materialet gjorts. Transkriberingarna har genomförts (Se bilaga 6) och analyserats för att tolka respondenterna motiveringar och således klargöra var varje enskild riktlinje hör hemma. Det är resultatet av tolkningsprocessen som hädanefter används i arbetet.

5.2 Transfereringsprocessen

När en riktlinje ska tolkas av en användare är det i högsta grad viktigt att ha kunskap och förståelse för transfereringsprocessen. I denna uppsats måste hänsyn tas både till

att riktlinjerna först ska transfereras från skaparen av riktlinjerna till författaren av arbetet och sedan ska riktlinjen transfereras från författaren till respondenterna och slutligen ska respondenterna transferera tillbaka sin förståelse. Transfereringen mellan skaparen av riktlinjerna och författaren av arbetet diskuteras i bakgrundskapitlet och diskussionskapitlet. Kapitel 5.2.1 tar upp transfereringen av riktlinjerna mellan författaren till arbetet och respondenterna (Se även bilaga 7).

5.2.1 Respondenternas tolkning och förståelse för riktlinjerna

För att säkerhetsställa att respondenten hade tolkat riktlinjen på rätt sätt ställdes en fråga under intervjun där respondenten ombads förklara essensen i riktlinjen (Se bilaga 8). Varje respondents svar för varje enskild riktlinje analyserades och en bedömning gjordes om respondenten verkligen förstod essensen av riktlinjen. Transferering är i sig väldigt komplext. Många olika aspekter påverkar en transfer och en transfer kan lyckas i olika hög grad. Att analysera själva transfereringsprocessen är inte i fokus för detta arbete. Dock tas det i arbetet hänsyn till komplexiteten, bland annat beaktas att transfereringen mellan skaparen av riktlinjerna och författaren till arbetet indirekt påverkar transfereringen mellan respondenterna och författaren till arbetet. Vidare sammanställdes och presenterades analyserna av varje riktlinje (se bilaga 7). Utifrån sammanställning visade det sig att somliga riktlinjer är svårare att transferera än andra och följaktligen analyseras nyttoeffekten och tillämpbarheten bara på de riktlinjer där transfereringen lyckats.

5.2.2 Svårtolkade riktlinjer

Nedan presenteras de riktlinjer som var svåra att transferera och riktlinjer som inte lyckades transfereras (Se tabell 1) samt en kortare diskussion kring orsakerna. Om två eller fler respondenter hade problem med att tolka riktlinjen klassades riktlinjen som svårtolkad. I de fall då en respondent hade problem med att tolka riktlinjen analyserades orsaken till varför respondenten inte förstod riktlinjen. Därefter gjordes en bedömning om riktlinjen skulle klassas som svårtolkad. Exempelvis kunde stress under själva intervjun vara en bidragande faktor till att respondenten inte förstod riktlinjen. I dessa fall klassas naturligtvis inte riktlinjen som svårtolkad. Den engelska utformningen motsvarar hur varje specifik riktlinje såg ut i mars 2005 (manuskript mars 2005). Översättningen till svenska är gjord av författaren till detta arbete.

Riktlinje 2	Allocate resources that are specifically dedicated to syndicate data incorporation initiative.
	Allokera resurser som är specifikt tilldelade för initiativ som relaterar till syndikat data.
Riktlinje 4	Alignment the number of sydicate data suppliers in alignment with the needs of the organization.
	Antalet dataleverantörer ska ligga i linje med organisationens behov.
Riktlinje 8	Apply alternative or back-up data distribution technologies for being sure to acqure critical syndicate data.
	Använda alternativ eller back up data distribuerings teknologier för att vara säker på att kritiskt syndikat data inhämtas.
Riktlinje 13	Consider to start out by integrating the sydicate data on spreadsheet level and thereby separate the inanal data from the syndicate data.
	Börja med att integrera syndikat data på en diagramnivå och därmed separera intern data från syndikat data.

Tabell 1 Svårtolkade riktlinjer

Riktlinje 2

Allokera resurser som är specifikt tilldelade för initiativ av syndikat data införande.

Två av fem respondenter hade problem med att direkt tolka och förstå riktlinjen. Båda förstod dock riktlinjen när intervjuaren förklarade dess essens. Den ena respondenten, respondent 3 trodde det enbart handlade om resurser i form av kompetens och då i första hand kompetens om syndikat data medan den andra, respondent 5 behövde en förklaring av innebörden. Vidare anser respondent 4 att det engelska ordet dedicated ställde till problem för tolkningen.

”När man menar dedicated då tolkar jag det som man lägger mer än 50 % av sin tid på det här. Så det är väl det ordet som är mest svårtolkat för att arbeta med det här”.

Denna riktlinje anses vara svårtolkad men eftersom att alla respondenter till slut förstod betydelsen och syftet med riktlinjen analyseras tillämpbarheten och nyttoeffekten.

Riktlinje 4

Antalet dataleverantörer ska ligga i linje med organisationens behov.

En respondent, respondent 2 förstår inte riktlinjen. Respondenten tolkade det som att leverantörerna skulle begränsas så följaktligen ligger inte respondentens tolkning av riktlinjen i linje med essensen av riktlinjen. Vidare var det fler respondenter som reagerade på riktlinjens formulering. Respondenterna 3 och 4 ville gärna, precis som respondent 2, tolka riktlinjen som att organisationen ska begränsa antalet leverantörer istället för att leverantörerna ska ligga i linje med organisationens behov. Intervjuaren förklarade dock för dessa hur riktlinjen skulle tolkas. En av respondenterna hade ändå

svårt att förstå hur detta skulle gå till rent praktiskt. Den kategorisering som gjordes av respondent 2 gjordes utifrån en feltolkning och således analyseras inte respondent 2 bedömning av tillämpbarhet och nyttoeffekt.

Riktlinje 8

Använda alternativ eller back up data distribuerings teknologier för att vara säker på att kritiskt syndikat data inhämtas

Två av respondenterna hade problem att tolka riktlinjen. Den ena, respondent 2, menade att det handlade om att ha två olika feeds för att få tillräckligt med data

”Back up vet jag inte men det är så att du måste ha två olika feeds för samma sak för att verkligen få tillräckligt med data, inte så att om den ena går sönder utan det är snarare så att ingen är tillräckligt”.

Respondentens tolkning avgörs efter hur ordet feeds översätts. Om ordet feeds innebär källa har respondenten tolkat riktlinjen fel men om ordet innebär distribuerings kanal har respondenten tolkat riktlinjen rätt. Respondenten 3 trodde det handlade om en säkerhetskopia. När intervjuaren förklarade essensen förstod respondenten innebörden. De övriga gjorde en korrekt tolkning av riktlinjen och respondent 1 förklarade essensen enligt följande ”Här är det att säkerhetsställa leverans av extern data”. Eftersom respondent 2 har stor erfarenhet inom området syftar han med största sannolikhet till distribueringskanaler och således har respondenten gjort en korrekt tolkning av riktlinjen. Riktlinjen anses som svårtolkat men tillämpbarhet och nyttoeffekt analyseras till fullo.

Riktlinje 13

Börja med att integrera syndikat data på en diagramnivå och därmed separera intern data från syndikat data.

Respondent 3 och 4 hade svårt att förstå essensen. Respondent 3 ställde sig frågande till varför syndikat data skulle integreras på en diagramnivå ”Man ska börja med att slänga in information i spread sheet för att << kort paus >> ja varför?” medan respondent 4 var tveksam till ordet spread sheet

”Jag skulle snarare vilja kanske byta ut det där och säga att spread sheet level inte känns som rätt ordval där. Utan snarare att man ska köra någon prototyp först. Som visserligen kan vara ett kalkylark och prototyping är ju absolut någonting man ska göra i sådana här sammanhang”.

Intervjuaren nämnde då att en senare riktlinje skulle behandla test loads och förklarade att essensen av riktlinjen var att integrerar syndikat data på en diagramnivå. Vidare menar respondent 1 att riktlinjen beskriver en testverksamhet som i regel förekommer överallt men att det är en rutin som organisationer bör komma bort ifrån så fort som möjligt. Riktlinjen ses som svårtolkat men tillämpbarhet och nyttoeffekt analyseras till fullo.

5.3 Riktlinjernas klassificering

Tabell 2 skapades utifrån tolkningsprocessen och matrisen (se bilaga 5). Syftet med tabell 2 är att få en förståelse för vilka riktlinjer som är mest kritiska och kunna klassificera dessa på ett överskådligt sätt. I kapitel 5.3.2 görs en klassificering av varje enskild riktlinje. Klassificeringen baserar sig följaktligen på tolkningsprocessen och

matrisen (se bilaga 5) som ligger till grund respondenternas utvärdering av varje enskild riktlinjes tillämpbarhet och nyttoeffekt.

5.3.1 Klassificeringstabellen

Tabell 2 delades in i tre olika områden. Område A motsvarar riktlinjer som anses vara lätta att tillämpa och har en hög nyttoeffekt medan B motsvarar de riktlinjer som saknar ett av dessa karaktärsdrag eller båda. Riktlinjer som hamnar i område C anses vara omöjliga att tillämpa eller totalt sakna nyttoeffekt.

		Positiv nyttoeffekt		
		Omöjlig att tillämpa	Låg	Hög
Tillämpbarhet	Ingen nyttoeffekt	C	C	C
	Komplicerad	C	B	B
	Enkel	C	B	A

Tabell 2 Klassificering av riktlinjerna

5.3.2 Subklasser och konsensus

Eftersom intervjuer gjordes med 5 olika respondenter görs således ett antal olika bedömningar av i vilken kvadrant riktlinjen hör hemma. Följaktligen kan en riktlinje hamna i flera olika kvadranter och klasser.

Då vissa respondenter tolkade riktlinjer på ett felaktigt sätt innehåller några riktlinjer bedömningar från fyra respondenter medan andra riktlinjer innehåller bedömningar från fem respondenter. För att få en enklare helhetsbild av vilken konsensus som råder för varje enskild riktlinje och klargöra definitionen av olika subklasser i huvudklasserna A, B och C gjordes en generalisering av antalet respondenter som anser att en riktlinje hör hemma inom ett specifikt område. Generaliseringen innebär att endast begreppen *alla* eller *majoriteten av* används istället för 1 av 5 respondenter, 2 av 5 respondenter osv.

5.3.3 Klassificering av riktlinjerna

Klasserna nedan baseras på tabell 2. Riktlinjerna delades in i fyra huvudklasser A, B, C och svårklassade riktlinjer. Eftersom att riktlinjernas konsensus inom

Resultat

huvudklasserna varierar inrättades subklasser. Dessa subklasser inrättades efter att resultatet var färdigställt. Följande subklasser finns:

Subklasser under A: A-klassad utan dragning och A-klassad med dragning mot B och C.

Subklasser under B: B-klassad utan dragning och B-klassade med dragning mot A.

Subklasser under C: C-klassad med dragning mot A och B.

En riktlinje räknas som A-klassad om majoriteten av respondenterna anser att riktlinjen är enkel att tillämpa och har en hög nyttoeffekt. Då en riktlinje är utan dragning råder full konsensus vilket innebär att alla respondenter har samma uppfattning om riktlinjens tillämpbarhet och nyttoeffekt. Riktlinjer med dragning innebär att majoriteten av respondenterna har samma uppfattning om riktlinjens tillämpbarhet och nyttoeffekt. De svårklassade riktlinjerna hamnade i skärningspunkten mellan klasserna. Skärningspunkten förklaras för varje svårklassad riktlinje. Nedan presenteras en tabell över sammanställningen av de klassificerade riktlinjerna (Se tabell 3).

Definition	Riktlinje
A-klassade utan dragning	2,15
A-klassade med dragning mot B och C	1,4,8,10,11,14,17,19,23,20
B-klassade utan dragning	9
B-klassade med dragning mot A	7,12,16,24
C-klassade med dragning mot A och B	6,13,18

Tabell 3 Sammanställd klassificering av riktlinjerna

Svårklassade riktlinjer

Dessa riktlinjer hamnade mellan de olika klasserna.

Riktlinje 3

Svår att klassificera men hör hemma mellan A-klassade med dragning mot B och B-klassade med dragning mot A.

Riktlinje 5

Svår att klassificera, A-B (två i område A och två i område B) klassad med lätt dragning mot C.

Riktlinje 21

Svår att klassificera, är B-klassad med dragning mot både A och C.

Riktlinje 22

Svår att klassificera, A-B (två i område A, en mellan område B och A och en i område B) klassad med lätt dragning mot C.

För mer detaljerad redovisning av samtliga riktlinjer (Se bilaga 9).

6 Analys

I detta kapitel analyseras resultatet av intervjuerna som presenterades i kapitel 5. Följande problemprecisering har i detta arbete fastställts i kapitel 3.2.

Utvärdera tillämpbarheten och nyttoeffekten av Strands (2005) riktlinjer för inkorporering av syndikat data i datalager.

En förutsättning för att kunna analysera tillämpbarheten och nyttoeffekten av en specifik riktlinje är att respondenterna förstår riktlinjen. Respondenterna måste alltså tolka riktlinjen på rätt sätt och ha förståelse för vilket sammanhang och vilken yrkesroll den är ämnad för.

Först analyseras de riktlinjer som respondenterna hade problem med att tolka och förstå. För dessa riktlinjer sker följande analyssteg:

- Analys av riktlinjens förmåga att överföra dess essens
- Analys av riktlinjens utformning

Därefter analyseras de riktlinjer som respondenterna inte ansåg vara tillämpbara eller sakna nyttoeffekt att analyseras. Följande analyssteg sker för dessa riktlinjer:

- Analys av respondenternas förståelse av riktlinjen
- Analys av riktlinjens tillämpbarhet och nyttoeffekt
- Analys av riktlinjens utformning

6.1 Analys av respondenternas tolkning och förståelse av riktlinjerna

Nedan analyseras hur respondenterna tolkade och förstod riktlinjerna. Syftet med analysen är att klargöra, utifrån hur varje enskild riktlinje var utformad i mars -2005, i vilken utsträckning riktlinjen möjliggör för respondenten att förstå idén bakom textens innehåll. Således granskas om respondenternas tolkning av riktlinjens essens överensstämmer med författarens tolkning av riktlinjens essens.

Riktlinje 2

Allokera resurser som är specifikt tilldelade för initiativ av syndikat datainförande.

Respondenterna fick ta del av riktlinjerna i dess engelska utformning. Riktlinje 2 engelska utformning var enligt följande: *Allocate resources that are specifically dedicated to syndicate data incorporation initiative.*

I denna riktlinje kan det finnas en språklig barriär för respondenternas översättning av riktlinjen från engelska till svenska. De tre respondenterna som hade svårt att tolka riktlinjen har med stor sannolikhet haft problem med översättningen av dedicate. Riktlinjens engelska utformning

Ordet dedicera är ett mångfacetterat begrepp, enligt nationalencyklopedin och skoldatanätets ordlista kan begreppet översättas på flera olika sätt, bland annat med att tillägna, viga, hängiven, entusiastisk eller målmedveten. Vidare kan även det svenska ordet dedikerad betyda avsedd för viss, speciell typ av användning om just datautrustning. Detta kan vara en av orsakerna till att respondenterna upplever riktlinjen som svårtolkad. Den korrekta översättningen av begreppet i detta sammanhang är tillägna eller tilldela.

För att undvika framtida översättningsproblem bör riktlinjen engelska utformning omformuleras utan att ordet dedicated används. Exempel på formulering: Earmark resources that should be used for syndicate data incorporation initiative.

Riktlinje 4

Antalet dataleverantörer ska ligga i linje med organisationens behov.

Tre av fem respondenter tolkar riktlinjen som att organisationer ska hålla nere antalet leverantörer. Orsaken till respondenterna tolkning av riktlinjen är förmodligen att dom inte förstår rent praktiskt hur en organisation ska kunna avgöra hur många leverantörer som egentligen motsvarar organisationens behov. Följaktligen menar respondenterna att det är lättare att följa en riktlinje som säger att antalet leverantörer ska hållas nere. Flera respondenter reagerade på ordet alignment men det handlade inte om att respondenterna inte förstod ordet utan snarare att dom ville ha en annan utformning och betydelse av riktlinjen. Riktlinjens bör omformuleras så att dess essens syftar till att hålla nere antalet respondenter

Riktlinje 8

Använda alternativ eller back up data distribuerings teknologier för att vara säker på att kritiskt syndikat data inhämtas

Förvisso var det en respondent som feltolkade essensen i riktlinjen men förmodligen orsakades detta av respondenten var ouppmärksam och inte läste varje ord i riktlinjen. Därför kan riktlinjen behålla sin befintliga utformning.

Riktlinje 13

Börja med att integrera syndikat data på en diagramnivå och därmed separera intern data från syndikat data.

Respondent 3 och 4 hade problem med att förstå essensen. Respondenterna tolkade delvis betydelsen med riktlinjen men hade problem med att förstå själva syftet. Riktlinjen skulle därför kunna kompletteras och således göras lite tydligare. Exempelvis en förklaring av vilken nytta det initialt medför att separera intern och extern data.

6.2 Analys av riktlinjer som inte anses tillämpbara eller saknar nyttoeffekt

Nedan analyseras riktlinjer som av respondenterna inte anser tillämpbara eller saknar nyttoeffekt (Se tabell 5). För att respondenterna ska klara av att göra en sådan bedömning måste det finnas en klar förståelse för riktlinjen. Därför analyseras först förståelsen för riktlinjen och därefter analyseras tillämpbarheten och nyttoeffekten. Den engelska utformningen motsvarar hur riktlinjerna såg ut i den pågående avhandlingen i mars -05. Översättningen till svenska är gjord av författaren till detta arbete.

Riktlinje 6	Establish formalized search routines for identifying new supplier entrants
	Etablerar formaliserade sökrutiner för identifiering av nya leverantörer
Riktlinje 13	Consider to start out by integrating the syndicate data on spreadsheet level and thereby separate the internal data from the syndicate data.
	Börja med att integrera syndikat data på en diagramnivå och därmed separera intern data från syndikat data.
Riktlinje 18	Avoid incorporating syndicate data into the DW, which primarily was acquired for non-DW purposes
	Undvika att införa syndikat data i datalager om den inte är avsedd för datalagersyfte

Tabell 5 Riktlinjer som inte anses vara tillämpbara eller sakna nyttoeffekt

Riktlinje 6

Etablerar formaliserade sökrutiner för identifiering av nya leverantörer.

Respondenterna har delvis problem att tolka riktlinjen fullt ut. Respondent 1 förstår essensen i riktlinjen men påpekar att den kan uppfattas som dubbeltydig. Respondenten ställer sig tveksam till om sökrutinerna syftar till internt eller externt och motiverar sig enligt följande:

”Kan tolka det som att man ständigt ska ha ett öga ut mot marknaden och se om det är någon man kan ersätta befintlig leverantör med annan leverantör eller om det handlar om att man ska ta in nytt data som en utökning av de data man behöver.”

Riktlinje är C-klassad och har en dragning mot område B (Se bilaga 9). Tre av fem (respondent 1, 2 och 5) placerade riktlinjen i område C och två av fem (respondent 3 och 4) i område B. Respondenterna som placerade riktlinjen i område C menar att den är omöjlig att tillämpa för att dom inte förstår hur en sådan sökrutin ska formaliseras och således rent praktiskt ska gå till. Vidare har respondenterna svårt att se att riktlinjen ska ha någon positiv nyttoeffekt eftersom det finns så få leverantörer i Sverige. Respondent 2 motiverar detta enligt följande:

”Som den är skriven, formalized search routines, tror jag inte ett dugg på den, då är det nästan ingen effekt alls. Leverantörerna är så få, jag sätter den som omöjlig att tillämpa i den formen som den är skriven, i Sverige är det så.”

Respondenterna som placerade riktlinjen i område B påpekar att det är enklare att tillämpa den som en del av riktlinje 5.

Strand (2005) menar att det är svårt att identifiera nya leverantörer på grund av det så kallade leverantörstrycket och organisationers informella arbetsrutiner. I motsats med Strand (2005) påpekar majoriteten av respondenterna att det i Sverige existerar så pass få leverantörer att det inte behövs någon formell rutin. Här bör nämnas att respondenterna i detta avseende med största sannolikhet har ett underliggande

antagande. Respondenterna förutsätter att användare endast behöver svenska källor. Vidare menar respondenterna att det är naturligt att ha informella arbetsrutiner för att hitta nya leverantörer samtidigt som dom har svårt att förstå hur en formell rutin rent praktiskt skulle gå till. Respondenterna anser följaktligen att riktlinjen är svår att tillämpa och har en låg nyttoeffekt. Eftersom att det är lämpligt att hålla nere antalet riktlinjer ifrågasätts därför riktlinje 6 och således bör den antingen plockas bort eller omformuleras till en mer generell nivå. Exempel på omformulering: Organisationen ska avsätta resurser för att identifiera nya leverantörer på marknaden.

Riktlinje 13

Börja med att integrera syndikat data på en diagramnivå och därmed separera intern data från syndikat data.

Två av fem respondenter har svårt att förstå riktlinjens essens. Respondent 3 ställde sig frågande till varför syndikat data skulle integreras på en diagramnivå medan respondent 4 var tveksam till ordet spread sheet. Respondenten förklarade sig med följande:

”Jag skulle snarare vilja kanske byta ut det där och säga att spread sheet level inte känns som rätt ordval där. Utan snarare att man ska köra någon prototyp först. Som visserligen kan vara ett kalkylark och prototyping är ju absolut någonting man ska göra i sådana här sammanhang”

Riktlinjen är C-klassad med dragning mot A (Se bilaga 9). Tre av fem (respondent 1,2 och 4) placerade riktlinjen i område C medan två av fem (respondent 3 och 5) placerade riktlinjen i område A. Respondenterna som placerade riktlinjen i område C menar att organisationer i dom allra flesta fall kör in datan i datalagret för att kunna samköra mot allting annat. Görs inte detta uppmuntras användare till att laborera själva vilket respondenterna inte tycker är bra och således ger riktlinjen ingen positiv nyttoeffekt alls. Respondent 1 motiverade sin åsikt enligt följande:

”Så att jag tycker den här,13, uppmuntrar folk att sitta och labba själva och ta fram rapporter som inte är helt avstämda. Tycker väl inter riktig att det där är någon bra ide generellt sätt ska jag säga.”

medan respondent 2 motiverade sitt ställningstagande enligt följande:

”Consider... Ja jo men ja det där beror på helt vilken typ av organisation man har och vem som gör vad och om man har vana att köra datalager alltså jag skulle ju i dom allra flesta fall köra in i datalagret för att kunna få ut och kunna samköra mot allting annat. Att försöka göra det utanför känns dumt.”

Respondenterna som placerade riktlinjen i område A påpekar att den är enkel att tillämpa eftersom det bara handlar om att vara medveten om den. Vidare menar dessa respondenter att riktlinjerna har hög nyttoeffekt eftersom att det kan få negativa konsekvenser om organisationen inte vet var datan kommer ifrån.

Enligt Strand (2005) upplever organisationer initialt flera olika typer av integrationsproblem. Därför menar författarna att det är lämpligt att börja på en enkel nivå genom att inte integrera syndikat data med intern data. Majoriteten av respondenterna delar inte Strand (2005) uppfattning i sammanhanget. Dessa respondenter menar att det uppmuntrar folk att själva laborera vilket inte är bra och att

det är svårt att generalisera eftersom att det beror på vilken vana organisationen har av att köra datalager.

Bedömningen av riktlinjerna från de olika leden av respondenter skiljer sig åt kraftigt. Eftersom argumenten från båda leden av respondenter är relativt vaga är det svårt att avgöra vilket led av respondenter som har bäst kunskap i sammanhanget. Däremot skulle riktlinjen kunna utökas och förklara lite mer ingående vad som menas med spread sheet och vilken nytta det medför att separera intern och extern data för att öka riktlinjens förmåga att överföra sin essens och således minska risken för feltolkning.

Riktlinje 18

Undvika att införa syndikat data i datalager om den inte är avsedd för datalagersyfte.

Två av fem (respondent 4 och 5) var tveksamma till hur riktlinjen skulle tolkas men när intervjuaren förklarade essensen förstod respondenterna. Respondent 4 menar då att riktlinjen är svår att generalisera och motiverar sig enligt följande:

”Det beror på hur man tolkar G18 tycker jag, tolkar man G18 som att man ska kvalitetssäkra informationen innan man tar in den då så håller jag ju med men sen kan det ju vara, fortfarande vara bra kvalitét på information som man för in i ett system även fast det från början inte var avsett för det ändamålet. Det är svårt att generalisera på den punkten.”

Riktlinjen är C-klassad med dragning mot A och B (se bilaga 9). Fyra av fem respondenter placerade riktlinjen i område C och en av fem respondenter placerade riktlinjen på skärningspunkten mellan A och B. Respondenterna som placerade riktlinjen i område C menar att det inte är någon större skillnad på intern och extern data. Vidare tycker dom att det är svårt att förstå vilken effekt riktlinjen skulle ha. Respondent 1 förklarade sig enligt följande:

”Men ingen data som finns internt är ju från börja avsett för warehouset, är ju avsett för den löpande driften av företaget så att då tycker jag väl inte det är någon större skillnad från den externa datan från börja det är ju inte heller anpassat för warehouset från början, bokföringsordrar vad som helst är ju inte anpassat till warehouset utan de måste man ju ta tag i och anpassa till warehouset och jag ser inget direkt motsatsförhållande att det ska vara annorlunda med det här datat.”

även respondent 2 är inne på samma spår:

”Ja men om du har fått in data på något sätt som inte var gjort för att stoppa in i data warehouset så ska du inte göra det men det är klar man ska göra det om man kan.”

En av fem respondenter anser att riktlinjen har en hög nyttoeffekt eftersom en del pengar kan tjänas om riktlinjen följs. Respondenten menar att data som inte är avsett för datalagret kan missuppfattas då metadata kan saknas plus att det kan vara legala aspekter inblandade. Respondenten motiverade sin uppfattning enligt följande:

”Det är väl riktigt, det kan man tjäna ganska mycket pengar på och det bör inte vara så svårt. Ja dels kan det vara att man inte har tillgång till metadata och att man har missuppfattad data också va. Sen kan det

vara legala grejer också, man får helt enkelt inte, men nej jag tycker att det är ett bra råd.”

Strand (2005) menar att många organisationer upplever det dyrt att inkorporera syndikat data och därför bör organisationer inte införa syndikat data som från början inte var avsett för datalagret. Författarna menar att data som är infört i organisationen för andra syften troligtvis har andra format och strukturer vilket kräver mycket tid för manuellt arbete och kostsamma transformationer. För att undvika dessa problem ska syndikat data anskaffas för datalagerssyfte och därefter integreras i datalagret i linje med dess syfte. Respondent 3 ger författarna stöd och påpekar även att metadata kan saknas och att det kan finnas legala aspekter som organisationer måste ta hänsyn till.

Eftersom riktlinje 18 placeras i område C utav fyra av fem respondenter ifrågasätts riktlinjens existens. Respondenterna menar att det inte generellt går att följa en sån här riktlinje. Ofta är det okej att föra in data som från början inte var avsedd för datalagret såvida datan kvalitetssäkras och anpassas. Riktlinje 17 täcker upp respondents 3 påpekande om metadata men där skulle även de legala aspekterna kunna bakas in. Riktlinje 18 bör utökas så att den inte syftar till en generell aktivitet. Exempel på omformulering: Data som finns inom organisationen men inte är avsett för datalagerssyfte ska endast införas i datalagret om det har ett klart ändamål och inte medför stora transformationskostnader.

6.3 Återkoppling till skaparen av riktlinjerna

I detta arbete har begreppet utvärdering följande betydelse:

En lärandeprocess som syftar till att skapa förståelse utifrån exponeringsfeedback.

För att fullfölja lärandeprocessens cirkel genomfördes en diskussion av det analyserade resultat och slutsatsen med skaparen av riktlinjerna.

Det som primärt diskuterades var riktlinjerna som ansågs vara svårtolkade och de som C-klassades. För de svårtolkade riktlinjerna var åsikterna och synpunkterna överlag överensstämmande mellan författaren till arbetet och skaparen av riktlinjerna. Skaparen av riktlinjerna påpekade att det var otydligt hur en svårtolkad riktlinje definierades i arbetet. Författaren till arbetet förklarade att om två eller fler respondenter hade svårt att tolka riktlinjen så ansågs den som svårtolkad. I de fall då en respondent hade problem med tolkningen undersöktes orsakerna närmare och en bedömning gjordes utifrån detta.

För de C-klassade riktlinjerna fanns en liten meningsskillnad angående riktlinje 6 (Se bilaga 1). Författaren till arbetet menade att riktlinjen antingen borde tas bort eller omformuleras enligt följande: *Organisationer ska avsätta resurser för att identifiera nya leverantörer på marknaden.* Skaparen av riktlinjerna höll förvisso med om att riktlinjen kunde ifrågasättas men att omformuleringen inte innebar någon skillnad. Författaren till arbetet påpekade att omformuleringen inte ställer några krav på formaliserade rutiner och på så vis blir mer generell och enklare att följa. Skaparen av riktlinjerna förklarade då att riktlinjen var utformad som den är på grund av att dess essens annars täcks av andra riktlinjers essens.

6.4 Respondenternas förväntningar om framtiden

Alla respondenter är ense om att inkorporeringen av syndikat data i datalager drastiskt kommer att öka i framtiden. Respondenterna menar att beslutstödstranden under en

Analys

längre tid varit på uppgång och att detsamma förmodligen kommer att gälla inkorporering av syndikat data i datalager. Respondenterna hävdar att det finns flera orsaker till detta. För det första förväntas allt större del av beslutsfattandet behöva mer detaljerad information om organisationens omgivning. För det andra är det i högsta grad sannolikt att mer syndikat data blir tillgänglig, det vill säga större mängder, fler leverantörer och framförallt enklare att inhämta och använda. För det tredje är kostnaden för stor för att organisationer ska klara av att uppdatera och inneha all information om dess omgivning. För det fjärde förväntas en ökning av organisationers datalagermognad. Detta innebär att organisationer med stor sannolikhet i framtiden kan fokusera mer på inkorporering av syndikat data vilket tidigare prioriterades bort

7 Slutsats

I detta kapitel presenteras en slutsats av det analyserade resultatet. Slutsatsen är kopplad till arbetets problemprecisering och förväntade resultat. Arbetets problemprecisering lyder enligt följande:

Utvärdera tillämpbarheten och nyttoeffekten av Strands (2005) riktlinjer för inkorporering av syndikat data i datalager.

Vid undersökningar av den här karaktären är det ofta ofrånkomligt att inte några riktlinjer feltolkas eller anses sakna relevans. Det analyserade resultatet av intervjuerna visar på att de allra flesta riktlinjerna har nyttoeffekt, går att tillämpa och är lätta att förstå.

Undersökningens resultat visar också att ett antal riktlinjer är svåra att tolka och förstå (fyra av tjugofyra) medan andra riktlinjer inte är tillämpbara, saknar nyttoeffekt eller har båda dessa karaktärsdrag (tre av tjugofyra). Dessa riktlinjer har därför efter att ha genomgått utvärderingsprocessen specifikt kommenterats. Dessa kommentarer kan ses som underlag för förändringar och således utgöra underlag för vidare precisering av riktlinjerna.

Riktlinjer av den här karaktären som ska användas under en längre tidsperiod måste genomgå någon form av förvaltningsprocess för att anpassas till den ständigt skiftande omgivningen. Eftersom riktlinjerna är problembaserade bör förslagsvis både riktlinjerna och problemen kontinuerligt förvaltas i framtiden. Utvärderingen i detta arbete kan ses som ett första steg i förvaltningsprocess.

8 Diskussion

Syftet med arbetet var att utvärdera Strands (2005) riktlinjer. Utvärderingen fokuserade på i första hand på tillämpbarheten och nyttoeffekten av riktlinjerna men för att kunna göra en analys av detta var det även viktigt att ha förståelse för transfereringsprocessen och riktlinjernas förmåga att överföra dess essens. Kapitel 8.1 granskar erfarenheter och kunskaper som erhållits under arbetets gång. Vidare granskas och diskuteras arbetets resultat och analys samt dess trovärdighet. Kapitel 8.2 presenterar reflektioner utifrån arbetets genomförande och kapitel 8.3 tar upp övriga aspekter som framkommit under arbetet.

8.1 Diskussion och granskning av resultat

Resultatet och analysen visar på att de flesta riktlinjerna har en nyttoeffekt, är tillämpbara och i de flesta fall även lätta att tolka och förstå. Dock pekar även det analyserade resultatet på att somliga riktlinjer helt saknar nyttoeffekt, är omöjliga att tillämpa eller svåra att tolka och förstå.

8.1.1 Positiva och negativa aspekter med resultatet

Utifrån undersökningens resultat går det att urskilja att det råder full konsensus över att några riktlinjer är lätta att tillämpa och har hög nyttoeffekt medan majoriteten av respondenterna menar att somliga riktlinjer är omöjliga att tillämpa eller helt saknar nyttoeffekt. I många fall har även respondenterna liknande motiveringar för deras åsikter och uppfattningar vilket ses som positivt. Att med någon större säkerhet bedöma om tillämpbarheten är enkel eller komplicerad och likaså om nyttoeffekten är hög eller låg är egentligen omöjligt. Orsaken är att både tillämpbarhet och nyttoeffekt i hög grad är situationsberoende vilket innebär att en riktlinje kan vara enkel att tillämpa i en situation men komplicerad att tillämpa i en annan situation. Detta kan ses som en svaghet med resultatet men samtidigt är utvärdering av riktlinjer en komplex process och författaren i samråd med skaparen av riktlinjerna och handledaren gjorde bedömningen att dessa två variabler var grundläggande för att på bästa sätt utvärdera riktlinjerna.

Eftersom att det visade sig att det förkom vissa språkliga barriärer hade det nog underlättat om respondenterna fått tagit del av riktlinjerna i dess svenska utformning. Den engelska utformningen påverkade i viss mån tolkning och förståelse för riktlinjerna vilket i sin tur inverkar på bedömningen av en riktlinjes tillämpbarhet och nyttoeffekt.

8.1.2 Resultatets trovärdighet

I undersökningen ingick fem olika respondenter vilket anses vara tillräckligt många för att göra en utvärdering som speglar en realistisk praktik där riktlinjerna kan komma till användning. Om fler respondenter medverkat i undersökningen hade trovärdigheten naturligtvis ökat. Det fanns dock inte utrymme för fler respondenter på grund av tidsmässiga skäl. Då transfereringsprocessen i ett arbete av den här karaktären är omfattande och komplex kan det diskuteras om resultatets till 100 % speglar respondenternas bedömningar av den idé som ligger bakom varje riktlinje. Åtgärder har vidtagits för att minska missförstånd vid transfereringar. Först och främst var en fråga under intervjun (se bilaga 8) utformad för att klargöra att respondenten verkligen förstod riktlinjen. Dessutom genomfördes en intervju samt flertalet

diskussioner med skaparen till riktlinjerna för att säkerhetsställa att författaren inte misstolkat någon riktlinje. Därför anses resultatets trovärdighet i sin helhet vara relativt högt.

8.2 Reflektioner och erfarenheter från arbetets genomförande

Ett av de viktigaste momenten i arbetsprocessen är att välja problemformulering. Eftersom erfarenhet fanns från ett tidigare genomfört examensarbete visste författaren att det var extremt viktigt att göra noggranna förundersökningar för att välja rätt problemformulering. Under denna förundersökning fördes diskussioner med flertalet personer som har stor erfarenhet och kunskap inom området. Dessa diskussioner upplevdes som väldigt viktiga för arbetets fortskridande.

Ett misstag som gjordes under arbetets genomförande var att det under stora delar av arbetet fanns en mer omfattande fokusering. Det var först i slutet av arbetet som beslutet togs att bara fokusera på organisationer som står i begrepp att införa syndikat data i datalager och följaktligen smalnade då problempreciseringen av. Innan dess hade även organisationer som redan inför syndikat data i datalager studerats. Om detta kunnat fastställas tidigare i arbetet hade mycket tid sparats. För det första var respondenterna i många fall förundrade över riktlinjernas formulering kontra användande av riktlinjerna för organisationer som redan inför syndikat data. Ofta gjordes tidskrävande motiveringar kopplat till detta vilket visade sig helt sakna relevans i slutändan. Här kunde mer tid ha lagts på respondenternas motiveringar för riktlinjernas tillämpbarhet och nyttoeffekt. För det andra lades mycket tid ner på transkribering, sammanställning och analys av just material som var kopplat till organisationer som redan inför syndikat data. Den här tiden kunde istället ha använts till att göra djupare analyser av respondenternas förståelse av riktlinjerna. Ett annat problem var att författaren till arbetet saknade erfarenhet av att genomföra intervjuer. Många besvärligheter hade förmodligen kunna undvikas om författaren haft större erfarenhet. Bland annat borde någon form av pilotstudie, prototypsammanställning eller en djupare analys ha gjorts för att ha bättre förståelse för vilka typer av information som var viktig att utvinna utifrån intervjuerna. Det två sista intervjuerna gav mer nyttig information eftersom författaren då dels hade skaffat sig erfarenhet av intervjuer och dels börjat transkribera andra intervjuer och då skapat en förståelse för vad som missats i de tidigare intervjuerna. Som tidigare nämnts smalnade problempreciseringen av i slutskedet av arbetet. Om problempreciseringen haft sin nuvarande utformning innan första intervjun genomfördes hade det varit tydligare vilken information som var vital att komma åt vid samtliga intervjuer.

Författaren borde även ha förberett respondenterna på att intervjun skulle ta lite längre tid än vad som sagts i mailet med information om intervjun. I somliga intervjuer uppkom en känsla av stress, framförallt var en av respondenterna väldigt stressad och därav motiverade respondenten sällan sina åsikter. Motiveringarna är trots allt det primära för denna utvärdering.

Under arbetets gång fanns möjlighet att göra avstämningar och rådfråga skaparen av riktlinjerna. Detta har varit ett bra stöd och har lett till att författaren fått bakomliggande antaganden förklarade och problem lösta via diskussioner med skaparen av riktlinjerna.

8.3 Fortsatt arbete

I detta kapitel ges förslag på fortsatta arbeten. Om ett arbete ska fokusera på att göra en liknande utvärdering av Strands (2005) riktlinjer bör det tas hänsyn till att riktlinjerna som nämns i detta arbete med största sannolikhet kommer att uppdateras och följaktligen förändras inom en snar framtid. Nedan presenteras förslag på fortsatta arbeten.

- Göra en liknande undersökning men fokusera på användare och användarorganisationer. Skulle vara intressant eftersom att riktlinjerna i första hand ska riktar sig mot just användarorganisationer.
- Djupare undersökning av transfereringsprocessen och varje enskild riktlinjes förmåga att överföra dess essens. För att riktlinjerna ska kunna appliceras och användas på avsett sätt är det en förutsättning att transfereringen fungerar till bra sätt.
- Utvärdera riktlinjerna genom en fallstudie. Det vore väldigt intressant att följa en organisation som står i begrepp att inleda inkorporeringsprocessen. Dokumentera och analysera när och hur riktlinjerna används och även skapa en förståelse för varför inte somliga riktlinjer brukas.

Referenser

Avison, D.& Shah, H. (1997) *The information systems development life cycle: A first course in information systems*. United Kingdom: McGraw-Hill International

Barquin, R. & Edelstein, H. (1997) *Building, using, and managing the data warehouse*. New Jersey: Prentice Hall PTR

Chaudhuri, S. & Dayal, U. (1997) An overview of data warehousing and OLAP technology, *SIGMOD Record*, 26,65-74.

Collett, S. (2002) Beware of data overload from external data, Computerworld. Tillgänglig på Internet: <http://www.computerworld.com/databasetopics/data/story/0,10801,70003,00.html> [hämtad 2005-02-11].

Connolly, T. & Begg, C. (2002) *Database systems: A practical approach to design, implementation and management*. Third edition. Harlow: Addison-Wesley

Damato, G.M., (1999) *Strategic Information from external sources – A broader picture of business reality for the data warehouse*. Tillgänglig på Internet: <http://www.dmreview.com> [hämtad 2005-02-14]

Devlin, B. (1997) *Data warehouse from architecture to implementation*. Massachusetts: Addison-Wesley Longman Inc.

Inmon, W.H. (2002) *Building the data warehouse*. Third edition. Chichester: Wiley & Sons.

Inmon, W.H., Imhoff, C & Sousa, R. (2001) *Information corporation factory*. Second edition New York: John Wiley & sons.

Inmon, W.H., (1999) *Integrating internal and external data*, The Bill Inmon.com library LLC. Tillgänglig på Internet: <http://www.billinmon.com> [hämtad 2005-03-09]

Inmon, W.H. (1996) *Building the data warehouse*. Second Edition. Chichester: Wiley & Sons.

Kelly, S. (1997) *Data warhousing the route to mass customization*. Updated and Expanded. Chichester: Wiley & Sons.

Referenser

Kelly, S. (1996) *Data warehouseing, the route to mass customization*. New York: Wiley & Sons.

Kimball, R. (1996) *The data warehouse toolkit*. New York: Wiley & Sons.

Lundell, B. & Lings, B. (2003) The 2G method for doubly grounding evaluation frameworks, *Information Systems Journal*, 13(4), 375-398.

Lundell, B. & Lings, B. (2004) On understanding evaluation of tool support for IS development. *Australian Journal of Information Systems*, 12(1), 39-53.

Oglesby, W.E., 1999 *Using external data sources and warehouses to enhance your direct marketing effort*. Tillgänglig på Internet: http://dmreview.com/article_sub.cfm?articleID=1743. [hämtad 2005-02-23]

Poe, V., Klauer, P. & Brobst, S. (1998) *Building a data warehouse for decision support*. Second edition. Upper Saddle River: Prentice Hall PTR.

Ramage, M. (1997) Developing a methodology for evaluation of cooperative system, In k. Braa, E Montiero (Eds.) *Proceedings of the 20th Information Systems Research In Sxandinavia, Conference Proceeding Nr. 1*, Department of Informatics, University of Oslo, Norway, 769-789.

Salmeron, J.L., 2001 EIS data: findings from an evolutionary study. *Journal of systems and software*, 64(2), 87-172.

Serafeimidis, V. & Smithson, S. (1996) The management of change for information system evaluation practice: Experience from a case study, *International Journal of Information Management*, 16 (3), 205-217.

Singh, H. (1999) *Interactive datawarehousing* Upper Saddle River: Prentice Hall PTR.

Singh, H. (1998) *Data warehouseing: concepts, technologies, implementations and management*. New Jersey: Prentice Hall PTR.

Sinha, A (2003) Data warehousing in the helthcare industry, Part 2. Tillgänglig på Internet: <http://www.datawarehouse.com/article/?articleId=3184&searchTerm=sinha> [hämtad2005-02-24].

Referenser

Strand (2005) Problem-based guidelines supporting organizations incorporation syndicate data into data warehouses. (*Manuskript till doktorsavhandling mars 2005*).

Strand, M., Wangler, B., Lundell, B. & Niklasson, M. (2005a) Syndicate data incorporation into data warehouses: a categorization and verification of problem. Presenterades vid den 13th *European Conference on Information Systems (ECIS'05)*, 26-28 Maj, 2005, Regensburg, Tyskland.

Strand, M., Wangler, B. & Lundell B. (2005b) Scrutinizing the syndicate data suppliers – the business environment, the industry, and the work process and related problems. Förväntas presenteras vid den 17th *Conference on Advanced Information Systems Engineering (CAiSE'05)*, 13-17 Juni 2005, Porto, Portugal.

Strand, M & Lundell, B. (2005c) Syndicate data incorporation into data warehouses: contrasting consumer problems with supplier viewpoints. Presenterades vid 1st *International Conference on Interoperability of Enterprise Software and Applications (Interop-ESA'05)*, 23-25 Februari 2005, Genève, Schweiz, (*Accepterad för publicering*).

Strand, M & Wangler, B. (2004) Inkorporation external data into data warehouses – Problems identified and contextualised. Presenterades vid den 7th *International conference on information fusion (Fusion'04)*, 28 Juni-1 Juli 2004, Stockholm, Sverige.

Strand, M., Wangler, & Lauren C-F. (2004a) Acquiring and integrating external data into data warehouses: Are you familiar with the most common process? Presenterades vid den 6th *International Conference on Enterprise Information Systems (ICEIS'2004) – Voolume 1*, Isabel Seruca, Joaquim Filipe, Slimane Hammoudi and Jose' Cordeiro (Eds.), 14-17 April 2004, Porto, Portugal, 508-513.

Strand, M., Wangler, B. & Niklasson, M. (2004b) External data incorporation into data warehouses: an exploratory study of identification and usage practices in banking organizations. Presenterades vid *CAiSE Forum at the 16th International Conference on Advanced Information Systems Engineering (CAiSE'04)*, Janis Grabis (ED.), 7-10 Juni 2004, Riga, Lettland, 103-112.

Strand, M., Wangler, B. And Olsson, M (2003). Incorporating external data into data warehouses: Characterizing and categorizing suppliers and types of external data. Presenterades vid *the Americas Conference on Information Systems (AMCIS'03)*, 4-6 Augsti, 2003, Tampa, Florida, USA, 2460-2468.

Symons, V. & Walsham, G. (1998) The evaluation of information systems, A critique. *Journal of Applied Systems Analysis*, 15, 19-132.

Bilaga 1. Riktlinjer i svensk utformning

Generella riktlinjer

De generella riktlinjerna utvecklades och sattes i kontexten för att stödja helhetsinitiativen (de initiativ/aktiviteter som är viktiga att utföra innan man kör igång).

R1. Utveckla formaliserade mål för införande av extern data, så att själva initiativet och fördelarna kan utvärderas.

R2. Allokera resurser som är specifikt tilldelade för initiativ av syndikat data införande.

R3. Reglera kompensation mm ifall dataleverantörerna inte fullföljer överenskommelsen.

Identifikations riktlinjer

Identifikations riktlinjer behandlar alltså riktlinjer relaterade till identifiering av syndikat data och dess tänkbara dataleverantörer.

R4. Antalet dataleverantörer ska ligga i linje med organisationens behov.

R5. Etablera formaliserade utvärderings rutiner för hur man ska välja specifika leverantörer när det verkar som flera erbjuder ungefär samma sak.

R6. Etablerar formaliserade sökrutiner för identifiering av nya leverantörer.

R7. Etablera formaliserade rutiner för utvärdering av olika service eller data som erbjuds av specifika leverantörer.

Riktlinjer för inhämtning av syndikat data

Riktlinjerna för inhämtning berör hur och när syndikat data ska inhämtas.

R8. Använda alternativ eller back up data distribuerings teknologier för att vara säker på att införa kritisk syndikat data.

R9. Etablera omvandling av vad syndikat data genererar för att kunna mäta de direkta fördelar som uppstår till följd av användandet av syndikat data.

R10. Prenumerera på syndikat data om det finns behov, annars införa data på begäran/vid behov. Detta som ett medel för att minska kostnaderna.

R11. Undvika att införa data innan användarna och IT-avdelningen fastställt frekvens, format och själva kontentan av att införa data.

R12. Mängden av införd syndikat data ska stämma överens med organisationens behov som ett medel för att minska kostnaderna.

Integrations riktlinjer

Eftersom många av integrationsproblemen är relaterade till datakvalité skulle dessa kunna undvikas om man följer identifikations riktlinjerna. Integrations riktlinjer behandlar hur och när integrering ska ske.

R13. Börja med att integrera syndikat data på en bred nivå och därmed separera intern data från syndikat data.

R14. Undvika att integrera syndikat data med intern data, såvida den inte är unikt identifierad, alltså att den går att ta bort om problem uppstår.

R15. Tilldela test loads (testkörning) före integrering av större mängder syndikat data, dessa test loads tillåter verifikation vilket medför att mindre resurser krävs för att rätta till eventuella problem som uppstår.

R16. Skräddarsy den syndikata datan till organisationens behov i så stor utsträckning som möjligt. Detta för att reducerar resurserna som annars skulle behövts allokerats för att designa och underhålla transformationsprocesser av data.

R17. Införa lämplig metadata för att klara av att identifiera hur den syndikata datan är strukturerad, dess källa, hur rangordning är kalkylerad och vad som är data identifierare.

R18. Undvika att införa syndikat data i datalager om den är inte är avsedd för datalagersyfte.

4.5 Användarriktlinjer

Problem relaterade till användande handlar mycket om att förstå data som härstammar från utsidan av organisationen och även ha en tillit till datan så att den verkligen kan bli en grund för beslutsfattande. Användarriktlinjer syftar alltså till att stödja dess problem.

R19. Modellera syndikat data så användaren lätt förstår vilken mening den har och hur den relaterar till den interna datan och likaså annan syndikat data.

R20. Börja med att integrera data som är enkel att behandla och lätt att förstå samt att bara integrera en liten del som bas för beslutsfattande.

R21. Arbeta för att etablera en positiv attityd mot syndikat data. Om den inte används är det mycket resurser som spenderats i onödan.

R22. Övervaka vilken syndikat data som verkligen används för beslutstöd för att reducera resurserna som spenderas på syndikat data.

R23. Inför lämplig metadata, som t ex kan förklara för användaren hur figurer kan bli kalkylerade.

R24. Allokerar resurser som har möjlighet att ständigt vara uppdaterade mot regler och lagar som bestämmer hur syndikat data får användas.

Bilaga 2. Problem som riktlinjerna baseras på

De problem som presenteras nedan är baserade dels på en litteraturstudie, där aktuella tidskrifter, konferensmaterial, böcker och lämpliga artiklar användes, och dels på en intervjustudie som utfördes mot större organisationer som haft datalager under några år. Eftersom införskaffande av datalager och inkorporering av extern data är dyra processer valdes större organisationer för intervju studien. Vidare ansågs det viktigt att organisationerna hade haft datalagret några år eftersom de då har större mognad en bättre förståelse för problemen (Strand 2005a). Dessa problem gäller i första hand inkorporering av syndikat data för användarorganisationer och problemen är kategoriserade utifrån de olika faserna för inkorporering av data.

Identifiering	
1.1 Identifiera nya källor	Organisationer har svårt att hitta nya aktörer på leverantörsmarknaden eftersom de redan etablerade leverantörerna arbetar hårt för att behålla dess kunder. Alltså leverantörerna pressar användarorganisationerna med diverse medel. Dock är det en viktig process att identifiera nya aktörer eftersom dessa kan bidra med både billigare och ny data.
1.2 Leverantörernas kompetens överlappar varandra	Det är svårt att välja den mest lämpliga leverantören för en specifik process. Ofta har flera leverantörer samma data men i olika form och med olika services eller produkter.
1.3 Överlappande data eller service/produkt	Organisationerna upplever det svårt att identifiera den mest lämpliga externa datan eftersom en leverantör kan leverera olika data set som överlappas till olika grad. Vidare erbjuds även olika service och olika typer av analyser och uppdateringar.

Inhämtning	
2.1 Anskaffa ofullständiga/felaktiga data set	Ibland anskaffar organisationer data set som inte är fullständiga. Detta kan leda till problem, t ex om en adress uppdatering inte är fullständig eller felaktiga kanske organisationen sänder information fel.
2.2 Varierande stabilitet hos datakällorna	Stabiliteten hos datakällorna kan variera vilket leder till problem vid införing av data för användarorganisationen.
2.3 Externa datan är dyr	Många organisationer anser att den externa datan är dyr, speciellt är det viss specifik syndikat data som anses vara väldigt dyr och organisationer har varit tveksamma till att köpa sådan data

Integrering	
3.1 Krävande design och underhålls transformations process	Integrering, transformations och underhåll är processer som är kostsam för extern data. Organisationer har mindre kontroll på extern data då den kan ändras utan att det meddelas.

Bilagor

3.2 Data representationer och strukturer i den externa datan skiljer sig från den interna datan	Oftast är representationen av extern data inte ideal för att införande i datalagret. Detta är ett av de vanligaste förekommande problemen för inkorporering av extern data i datalager.
3.3 Försäkra sig om data konsistens	Organisationer har problem med att försäkra sig om att alla relaterade komponenter och de som lagras i datalagret uppdateras när ny extern data förs in.
3.4 Avsaknad av data identifierare	T ex kan det saknas kund identifierare hos den externa datan. Detta ställer till problem när den interna kund datan ska integreras med den externa kund datan.
3.5 Tidsangivelser skiljer sig åt	Integrations problem uppstår om tids angivelser skiljer sig åt. T ex att data blivit tidsangivet vid integrations tidpunkten istället för i real tid.
3.6 Data från olika källor är motsägande	Om integrering sker från flera olika externa källor kan detta leda till att data från olika källor är motsägelsefulla. Detta medför problem när olika externa data sets ska integreras med intern data
3.7 Data kvalités aspekter göms i ETL-verktyg	ETL (extraction, transformation, loading) – verktyg gömmer vissa kvalitét aspekter. När extern data integreras automatiskt med intern data kan fel uppstå på grund av dåligt designade ETL-verktyg. I dessa avseenden göms felen för användaren.
3.8 Varierande output kontenta av externa källor	Ett problem är att vissa leverantörer inte lägger märke till att användarorganisationer förändrar dess kontenta eller formatet på datan.

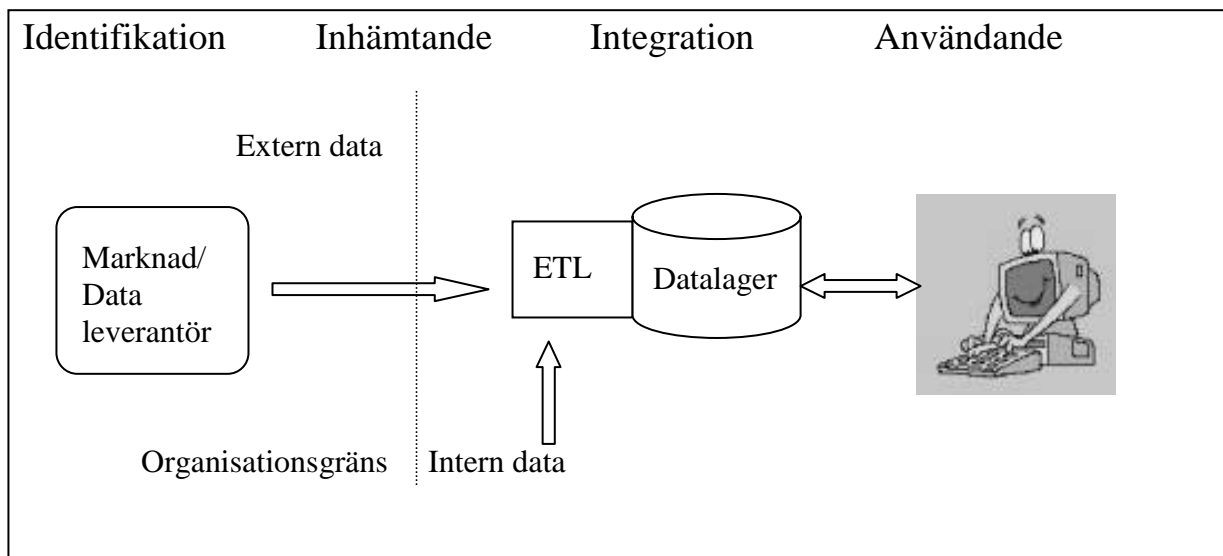
Användande	
4.1 Missförstår meningen av datan	Det kan vara svårt att förstå meningen av den externa data, vilket kan leda till problem. Vidare kan det även vara svårt att förstå var den externa datan passar in i de interna datamodellerna.
4.2 Avsaknad av metadata	Ibland är extern data distribuerad och lagrad i flera källor eller databaser utan någon relaterad metadata som förklarar relationer till annan intern och extern data.
4.3 Brist på rutiner för att försäkra datakvalité	Extern data (gäller även annan typ av data) kan orsaka dåliga beslut. Extern data är inte lika bra besiktigat, inspekterat och filterat som interna informationskällor. Det är i hög grad viktigt med korrekthet i sammanhanget.
4.4 Beslut fattas på data vars bäst före datum passerats	Data anskaffad från externa källor kan ha passerat sitt bäst före datum. Viktigt att extern data dokumenteras och sprids så fort som möjligt.
4.5 Tillit till extern	Källan för extern data är ofta betydelsefull för tilliten. Därför

Bilagor

data	används ofta beprövade leverantörer med bra rykte.
4.6 Data från olika källor motsäger varandra	Om data från olika leverantörer används kan detta leda till att data om samma specifika domän motsäger varandra. I dessa fall är det upp till användaren att välja den data leverantör som han lite mest på.
4.7 Ignorera data för datalagers syfte	Om extern data som finns inom organisationen inte är integrerat i datalagret ska de med största sannolikhet inte användas för beslutstöd.
4.8 Begränsad av lagar och bestämmelser	Organisationer kan bli begränsade av de lagar och bestämmelser som finns. Viktigt att organisationer tilldelar resurser för att förstå lagar och bestämmelser så de inte använder sig av datan på ett olagligt sätt.

Dessa problem togs fram genom att först göra en litteraturstudie över den befintliga litteraturen inom området. Denna litteraturstudie resulterade i ett antal olika problem. Därefter gjordes en empirisk undersökning som resulterade i en modifiering av de olika problemen.

Bilaga 3. Inkorporeringsprocess

Figur 1 Inkorporeringsprocess för extern data i datalager efter (Strand & Wangler, 2004. s 4)

Bilaga 4. Svar på intervjufrågor från intervju med riktlinjernas skapare

Generell avstämning

1. Problem och riktlinjer generella för alla industriområden. Eftersom problem, riktlinjer och undersökningar är baserade på svenska förhållanden är då även riktlinjerna i första hand lämpade att appliceras under svenska förhållanden?

Svar: Problemen utifrån de empiriska studierna har ett fokus på bankindustrin men konsulter är även tillfrågade. Eftersom att problemen är verifierade i fem andra branscher anses problem och riktlinjer vara generella för olika branscher.

Syftet med studien var att den skulle göras under svenska förhållanden. Dock menar Strand att den stora skillnaden inte ligger i hur datalager utvecklas i olika länder utan snarare i hur lagstiftningen i de olika länderna är. Alltså vad får samköras? Vad får säljas? Vad får man göra beräkningar på?

2. Min analys av riktlinjerna säger att dessa primärt ska appliceras på organisationer som står i begrepp att börja inkorporera syndikat data. Detta eftersom riktlinjerna är utformade som ett hjälpmedel för att undvika problemen.

Sekundärt kan organisationer som har börjat inkorporera syndikat data och stött på problem. Detta eftersom riktlinjerna inte i första hand är utformade för att lösa ett problem som redan har uppstått. Ex: *R17. Införa lämplig metadata för att klara av att identifiera hur den syndikata datan är strukturerad, dess källa, hur rangordning är kalkylerad och vad som är data identifierare.* Låt säga att man under ett års tid inte infört lämplig metadata. Riktlinjen uppmanar förvisso organisationen att börja införa lämplig metadata men inga förslag på hur metadata på bästa sätt ska tillföras för det gångna året. Anser du att min analys är korrekt?

Svar: Strand delar min uppfattning att riktlinjernas utformning idag till största delen stödjer de som står i begrepp att införa syndikat data. En av orsakerna till detta är att det under Strands undersökningar inte kom fram hur man ska lösa problemen i efterhand. Strand framhäver dock att appliceringen av riktlinjerna inte är något som bara görs en gång utan att riktlinjerna mer bör användas som ett kalibreringsverktyg. Exempel på när riktlinjerna kan appliceras igen är: när ny data plockas in eller när kontrakt omförhandlas. Vidare menar Strand att riktlinjerna inte är en allsmäktiggörande lösning utan mer som råd eller tips vad man bör tänka på och att riktlinjerna mer ska användas för kalibrering, självvärdering, uppföljning och likaså planerings uppstart.

3. Svårt att bedöma om riktlinjerna är avsedda för någon specifik aktör. Menar då intern eller extern aktör (konsult eller inom verksamhet). Är riktlinjerna avsedda för specifik aktör? Själv anser jag att en konsult bör ha stor verksamhetsförståelse för att kunna applicera alla riktlinjer?

Svar: Organisationer som har datalager var det primära fokuset för Strands undersökning. Införandet kan göras av både intern och extern aktör. Naturligtvis är det en fördel att ha bra förståelse för domänen man jobbar i. Är oftast så att lösningarna som organisationerna har är det konsulten som sålt in och därmed har även konsulten bättre förståelse för vad man kan uppnå med datalagret. Vidare är det ofta konsulten som förmedlar kontakten till det externa dataleverantörerna.

Frågor kring problemen

Problem 2.2 Varierande stabilitet hos datakällorna

Bilagor

Många dataleverantörer använder sig av webbhotell eller ftp-brevlådor där konsumenterna kan tanka ner data. Dessa låder/hotell är inte alltid öppna eller att datan inte är uppdaterad. Om konsumenten/kunden har en autoprocess och hämtar data under fasta intervall för att föras in och köras i ETL –verktyget kan processen avstannas om kontrollfunktionen är bra annars förs samma data in igen (vid ej uppdaterat). Detta behöver i sig inte leda till problem, dock är det ett problem att källorna inte är stabila och uppe och rullar.

Problem 3.2 Data representationer och strukturer i den externa datan skiljer sig från den interna datan

Representationer = Olika datatyper eller olika sätt att representera data (M/man/1). Alltså att leverantörernas representationer av data skiljer sig från konsumenternas/kundernas.

Struktur = Ofta problem med aggregrationsnivåer (vad skickar leverantörerna kontra vad vill kunder ha). Struktur i filen (ordning på attributen). SNI (olika leverantörer olika träd).

Problem 3.3 Försäkra sig om data konsistens

Problemet ligger helt och hållet på kundsidan. Handlar om hur kund rent arkitektoniskt byggt upp sitt datalager och omkringliggande komponenter. Traditionellt har man fört in data i datalagret och utifrån datalagret fattat strategiska beslut. I dag kan även datalager fungera som tvättmaskin. Alltså OP → DW → OP (Vissa har OP store). Kan bli problematiskt om inte uppdateringen funkar då får OP gamla värdet.

Numera fungerar datalager som en hörnsten i BI lösningar, därför måste uppdateringen till andra komponenter ske typ datamarts mm.

Problem 3.4 Avsaknad av data identifierare

Handlar om nyckel. Om nyckel saknas blir övrig data oanvändbar. Om det ej finns identifierare stannar processen.

Problem 3.7 Data kvalités aspekter göms i ETL-verktyg

Problem när man köper in hela kompletta lösningar. Roten till problemet är att verktyget har en helhetslösning vilket medför att det blir transparent för den som sköter integrationen. Med andra ord blir det svårt för denna person att se om något är fel i ETL verktyget pga att verktyget blir som en "black box". Låt säga att en adressuppdatering görs men sen visar det sig att kunden inte finns på denna adress. I detta fall är det alltså svårt att avgöra om felet ligger i ETL verktyget eller om det är dataleverantören som har dålig datakvalite.

Vid hemmasnickrade ETL verktyg har men lite bättre koll.

Frågor kring riktlinjerna

R19. Modellera syndikat data så användaren lätt förstår vilken mening den har och hur den relaterar till den interna datan och lika så annan syndikat data.

Förklara i vilket sammanhang modelleringen sker och exempel på vilken typ av modellering som är lätt att förstå och vilken typ som är svår att förstå?

Fokus är inte på modelleringen utan det handlar om att konsument ska förstå meningen med datan. Handlar om att tydligt visa hur externa dataelement ska användas utifrån modellen. Är ju inte så att man går och visar upp själva modellen för konsumenten.

Finns olika grad av komplexitet för integrerad extern data. Adressändring är ej komplext, inte ens så att konsumenten behöver veta om den är externt uppdaterad eller inte. Kreditvärdighet 1 – 5, svårt förstå för konsumenten eftersom han inte vet vilka de bakomliggande variablerna

är samt att konsumenten inte förstår om 1 är bra eller dåligt. Dock kan det finnas en förklaring/ekvation hos kund för att förstå hur kreditvärderingen ska användas.

R20. Börja med att integrera data som är enkel att behandla (straight forward) och lätt att förstå samt att bara integrera en liten del som bas för beslutsfattande.

Exempel på data som är straight forward?

SF = adress

Ej SF = Kreditvärdighet – många variabler, uträkningar hos dataleverantör och konsument.

Avstämning och frågor för kopplingar mellan riktlinjer och problem

Dom generella riktlinjerna togs fram efter att riktlinjerna för de fyra olika faserna tagits fram. Strand menar att han efter att ha gjort undersökningarna för de fyra olika faserna kände att det behövdes övergripande råd. Utifrån dualiteten att det finns problem (med inkorporering av extern data) och att man kan nå konkurrensfördelar genom extern data menade strand att det var viktigt att klargöra nyttoperspektivet och därför utformades dessa generella riktlinjer.

För att ändra uppfattningen från att något är dyrt till prisvärt kan man gå två olika vägar:

1. Har problem – får ut stor nytta = värt.
2. Har problem – får ej ut lika stor nytta - löser problemet = värt.

Syftet med riktlinjerna är att uppnå båda dessa.

G2. Allokerar resurser som är specifikt tilldelade till syndicate data införande initiativ.

I första hand kan denna riktlinje kopplas till problem 2.3 Externa datan är dyr. Om man alltså avser specifika resurser för syndikat data så är sannolikheten högre att man får ut ett värde.

Strand menar också att man inom datalager projekt generellt underskattar resurserna och då framför allt resurserna för att underhålla datalagret. Strand menar att det är viktigt att dels tilldela tillräckligt med resurser till själva projektet men även att öronmärka pengar för syndikat data.

G4. Antalet SDS ska ligga i linje med organisationens behov.

Strand menar att riktlinje fyra generellt är en kostnadsåtgärd för att undvika kostnader för att etablera kontakter och dessutom att det blir dyrare att köpa in från flera olika leverantörer. Är ofta bättre att betala en leverantör lite extra för att få fram specifikt information. De problem som kan kopplas till denna riktlinje är 1.2 Leverantörernas kompetens överlappar varandra och 1.3 Överlappande data eller service/produkt. Ett följdproblem kan vara att data från olika källor säger emot varandra.

Kontakten med dataleverantörer kan ske på 4 olika sätt:

1. Datalagerkonsulter gör det via certifikat eller rent informellt.
2. Söker själva
3. Leverantörernas säljer in sig själva, det så kallade leverantörstrycket.
4. Har kontrakt med leverantör innan datalagret skaffas – kanske måste konsumenten ta emot data trots att denna egentligen inte är lämplig.

G8. Använda alternativ eller back up data distributions teknologier för att vara säker på att införa kritisk syndikat data.

Vill säga att denna riktlinje i första hand grundas på ett problem som inte finns med i sammanställningen eftersom att intervjustudien inte pekade ut detta som ett problem. Problemet utifrån litteraturen var att det användes underdimensionerade distributionskanaler.

Bilagor

Strand menar att problemen som kan relateras till denna riktlinje i första hand är 3.1 Krävande design och underhålls transformations process 3.8 Varierande output kontenta av externa källor.

Är enligt Strand inte ett stort problem om källan/lådan inte är uppe och snurrar då många företag har alternativa distributions kanaler typ mail eller ftp.

Kan vara många olika tekniska problem som orsakar att det inte fungerar, svårt att definiera specifikt problem, ser detta som ett klusterproblem

Bilaga 5. Matris

Organisationer som står i begrepp att införa syndikat data i datalager

		Positiv nyttoeffekt			
		Låg		Hög	
Tillämpbarhet	Enkel	R1 5,7		R1 16	R1 2,3,4,8,10,11,14,15,17,19,22,23
		R2 10,11,12,22	R1 16		R2 1,2,14,15,20
		R3	R3 14		R3 2,4,5,10,11,12,13,15,17,19,23,24
		R5 6	16		R5 1,2,5,7,8,11,14,15,19,20,21,23,24
		R6 6,16,21			R6 1,2,3,4,8,10,13,14,15,17,19,20,22,23
			<hr/>		R1 20 R3 3,20,22 R6 18
	Komplicerad	R1 1,9,12,24	R2 24		R2 3,7,8,9,16,17,19,21,23,
		R3 1	R3 7		R3 9,21
		R5 16	R6 12		R5 3,9,12
		R6 7,24			R6 5,9,11

Ingen effekt alls / omöjlig att tillämpa: R1 6,13,18,21 R2 5,6,13,18 R3 6,8,18 R5 4,10,13,17,18,22

Bilaga 6 Transkribering av respondenterna

Transkribering av respondent 1

I = Intervjuare

R = Respondent

Del 1

I Börjar vi med att gå igenom din bakgrund, hur länge har du arbetat i IT branschen.

R Som konsult med denna inriktning i elva år, som renodlad konsult svårt att säga för att under min tid på ett större mjukvaruföretag var jag konsult utbildare tekniskt support, 7-8 år som renodlad konsult

I Vilka roller har du haft i olika projekt?

R Systemutvecklare, tekniks projektledare, i enstaka fall även ren projektledare, mentor, kvalitetssäkrare ganska vanligt att jag åker runt på olika projekt och gör stödinsatser eller ser till att allt flyter på.

I Vilka erfarenheter har du av inkorporering av syndikat eller då extern data i datalager?

R Vissa erfarenheter sen vet jag ju inte alltid om det är syndikat eller extern men har framförallt varit fråga om demografisk data vilket är vanligast.

I Det vi menar med syndikat data är data som köps in utanför organisationens gränser, dock kan organisationens gränser kan ju också vara luddigt.

R Det jag menar är om data köps in eller om dom har fått det alltså vilka premisser. Nej men är rena statistikuppgifter och sen bilregister och liknande har förekommit.

I Då har du varit med i projekt där det används.

R Ja även fast jag själv inte alltid varit ansvarig eller haft full koll på varje moment i inkorporeringen.

I Vilka leverantörer av syndikat data känner du till?

R Är i första hand de jag själv har använt mig av, SCB, SEMA, bilregistret men vilka som ligger bakom det vet jag inte. Det är dessa som vi använt och som jag kan komma på på rak arm. Men det finns säkert fler som säljer adresser mm.

I Nu ska vi ta varje riktlinje så om du kikar på riktlinje 1. Ska även nämna att riktlinjerna är indelade i 4 faser men det har du väl sätt.

R Ja.

Del 2

I Utifrån riktlinje 1 hur skulle du beskriva essensen och med essensen menar jag vilket syften den har och vilka problem den är till för att lösa?

R << kort paus >>

I Är inte så att jag är här för att kontrollera dig utan för att klargöra om riktlinjen är tydligt

R Ser detta som en generell riktlinje för att få ordning och reda på dels affärsmässiga men även rutinmässiga delar att synkronisera olika typer av behov. Är väl ganska generellt andra rutiner som organisationer vill utveckla och även warehouse sammanhang som inte är specifikt syndikat utan att centralisera och få ordning på saker.

I Utifrån essensen är detta något du redan gör eller rekommenderar andra organisationer eller personer att göra?

R Är väl inte direkt något jag gör eller har gjort och anledningen till detta är att man än så länge inte tar in så mkt sån här data så att det känns som ett behov. Kan säga att det följer med ett warehouse utveckling det vill säga om man ser ett generellt ökande behov bör man, kan tänka sig att man tillämpar det här men grejen är att man kanske har haft en eller två källor och då har det inte varit en intressant fråga.

I Nu är det så att vi ska göra en kategorisering av denna riktlinje, detta kommer göras ur två perspektiv. Dels där man står i begrepp att införa syndikat data och företag där man redan för in syndikat data och sen får riktlinjerna i handen.

I <<intervjuaren förklarar hur matrisen ska fyllas i>>

R Vad det gäller nyttoeffekter då det gäller ettan är det kopplat till hur mkt extern data man tänker ta in. Blir kanske inte väldigt genomtänkt.

I Utgå bara från dina erfarenheter.

R Skulle sätta denna på enkel därför att företaget har redan känt på konsekvenserna att inte följa riktlinjerna därför kan det finnas en drivkraft att tillämpa riktlinjen.

I Nu svarade du på fråga F också. Om du även motiverar svaret för fråga C (alltså besvarar fråga D)

R Komplicerad på så sätt att det ofta är så att det finns en seghet att tillsätta resurser, skapa rutiner eller sätta upp processen och få den accepterad. Ofta gör man det den enkla och snabba vägen.

I intressant att dom hamnar i olika kvadranter.

R Jo vet inte riktigt hur stor skillnaden är dock.

Riktlinje 2

I Samma fråga hur skulle du beskriva...

R Ja ja.. har resurser som är specialiserade och man kan fördjupa sig i problemområdet kring det hela och ja man vet var man ska gå också om man för in den typen av data och säkerhetskälla att det finns en generell rutin.

I Utifrån din essens något du gör?

R Gör det inte idag och som sagt om ett projekt har mycket behov av sånt är det något man kan rekommendera.

R Vet inte vad hög nyttoeffekt är men man får en känsla av att den här typen av inkorporering av extern data även sker i icke warehouse projekt också alltså den här typen av filer och data används i andra tillämpningar direkt till verksamheten men ser man det ur ett warehouse perspektiv är det tämligen enkel, bara att säga att den personen jobbar med det här. Tror inte det är någon större skillnad mellan de olika perspektiven.

R Vad det gäller om det är något jag använder i dagsläget så << kort paus >>

Ibland har det fallit sig naturligt att det blir så här utan att man har någon uttalad strategi att det ska vara så. Är det så att man har behov av mycket källor är det något bör ha i tanke och tillämpningen är enkel.

Bilagor

I En följdfråga, utifrån litteraturen så underskattar man ofta resurserna för datalager projekt överlag och om man dessutom inte tilldelat några resurser till inkorporering för syndikat data. Är det något du upplever.

R Om projekt överlag lider av för lite resursbrist då tror jag att det mesta lider men man känner vad användarna prioriterar och det användarna prioriterar är det som kommer först i kön och ibland kan det då hamna sist i kön t ex om man ska ha en storhets klass av företag, nja det kanske inte är så viktigt just nu, däremot så måste vi ha en koppling till kreditprövningar för att kunna göra kundsegmenteringar. Prioriteringar är nog användar/ beställarstyrt.

Riktlinje 3

R Är vanligt avtalstänk, generellt har man varit dålig på att sköta detta internt i organisationer, avtal om leveranser och hur det ska se ut. Klart det är viktigt att ha bra avtal. Exakt hur det tillämpas när jag varit inblandat vet jag inte, har i regel varit ett abonnemang där man får filer eller kan gå in och hämta filer. Osäker på hur detta tillämpas. Självklart kan vi rekommendera att ha ett bra avtal till warehouse oavsett om det är extern data eller intern data.

I Tycker själv denna är intressant. Då leverantörerna reglerar dig med att du inte får sälja datan vidare men det sätts inga krav eller regleringar mot leverantören. Dessutom förekommer det att leverantör ger dig fel data och detta kostar ju naturligtvis pengar. Tycker det är en intressant riktlinje med tanke på kostnaden också, många upplever det som dyrt att inkorporera syndikat data och kan man då få kompensation är det väl bra.

R Ganska uppenbar och enkel sak att jobba med.

I Går vidare med kategoriseringen.

R Skulle kunna vara svårare om man redan har avtal, alltså om man måste förhandla om avtalet och sätta upp nya krav eventuellt men jag har ingen aning egentligen men det är vad jag eventuellt kan tänka mig skiljer sig åt.

Riktlinje 4

I Hur skulle du beskriva essensen?

R Tar in det man behöver, är återigen en strukturell fråga egentligen för att begränsa sig.

I Är det något som ske informellt eller formellt?

R I dom fallen jag har jobbat med detta har det redan funnits kopplingar till externa leverantörer, det är sällan, nu behöver vi det här var ska vi gå? Som jag ser på det så länge det har funnits något befintlig inflöde av extern data som används någon annanstans som man kan haka på. Men det finns säkert överlappningar mellan leverantörer. Jag har inte själv varit med om att välja ut leverantörer utan det har redan funnits. Bra om man kan strukturera om det finns behov av att se över vilka leverantörer man ska ha.

I Går vi in på kategorisering och motivering

R Återigen talar vi strikt warehouse projekt << kort paus >> blir lite gissnings lek eftersom jag inte vet var, hur saker och ting kostar. Motiveringen är att om du har befintliga leverantörer och måste byta så måste en hel del anpassas.

Riktlinje 5

R Man ska formalisera val av leverantör av extern data så att man få bästa möjliga och man kan även i efterhand kontrollera att valde den bästa mot ett antal kriterier.

Bilagor

R Återigen har jag inte varit i situationer där jag har haft behov av eller så att säga har dom redan funnits där.

I Hur ställer du dig till att ha flera leverantörer 1 eller 7?

R Klart det är bättre att ha färre men det är de ju generellt och gäller för allt möjligt. Datakvalité och sånt är det som går i första hand jag menar kan man uppnå en högre kvalité genom att gå till en annan leverantör så kan det övervägas men rent formellt är det lättare för företag att ha färre kontaktytor. Om man ska sätta upp kriterier för det så om man inte gör det för komplicerat för sig för det känns som att det kan bli en overhead och formaliseras för mycket << kort paus >> så klart. Utan i regel sker detta på ett informellt sätt. Dom flesta har kriterier i bakhuvudet som man kommer ganska överens om, det handlar om leverantör, hur leveransen går till och det är säkerhet pris, datakvalité. Är ungefär som man köper en bil, finns vissa självklara kriterier man mäter på. Om man inte gör för komplicerat så självklar kan man sätta upp kriterier.

I Utifrån undersökningar som Mattias har gjort är det ganska stor konkurrens mellan dataleverantörer och därför börjar dom erbjuda andra services. Blir det inte då ganska komplicerat att hålla reda på vilken leverantör som är bäst. Är det någonting som du upplever?

R Jag har inte upplevt det men jag har diskuterat det med olika folk, t ex finns det leverantörer som paketerar, just när det gäller demografisk data eller data kopplat till enskilda individer och att man kopplar på tilläggstjänster så som att man gör selekteringar eller printningen av utskick och så vidare, säljer alltså marknadsdirektreklams paket och sådana saker. Den typen av paketering har jag hört talas om. Det syftar ju inte direkt till inkorporering av data egentligen. Utan mer . Svårt säga något mer om det.

I om vi tar vår kategorisering då.

R Tror den är ganska enkel om du gör den enkel. Tveksam om den ger en hög nyttoeffekt. Enkel om man håller den enkel. Eller skickar den till en annan del av organisationen som ansvarar för inköp sen ska dom ha remiss i tre månader och dom kommer inte tillbaka... Men har man enkel och anpassad till warehouse behoven tror jag den är enkel att tillämpa.

Riktlinje 6

R Aningen dubbeltydig kan man tänka sig. Kan tolka det som att man ständigt ska ha ett öga ut mot marknaden och se om det är någon man kan ersätta befintlig leverantör med annan leverantör eller om det handlar om att man ska ta in nytt data som en utökning av de data man behöver. Frågan är om sökrutinerna syftar till internt eller extern. Internt handlar det om nya behov.

I Något du gör eller rekommenderar att göra?

R Den interna delen är ju något som går per automatik jag menar det flesta data warehouse som jag har jobbat med är användare och beställare sida och det är ju bara bra, det finns de som försöker bygga åt andra hållet och det brukar ju aldrig gå bra, IT sidan ska hitta på något. Faller sig naturligt, du får ett krav eller behov från användarna och du ska utöka ditt warehouse på något sätt då ser du ju om det finns data internt, nej det finns inte, får du gå ut och kolla extern.

I Just den själva, när ni tittar efter andra leverantörer finns det rutiner för hur man går till väga. Vilken leverantör som har vilken data.

R Nej det är så pass ovanligt, nej för oss i projekt har vi sällan någon sådan rutin. Man löser det inom projektet, man går till kunden eller den som äger warehouset och hör med den

Bilagor

personen vad dom har för kontaktvägar och leverantören. Är ju dom som ska köpa in datan så man har ett samarbete med dom.

I Är det så att konsulterna kommer med förslag eller tips att här har vi en bra extern dataleverantör som är bra.

R Ja de är väl individuellt, det känns som att dom flesta större leverantörerna är välkända att alla känner till dom någorlunda så också kopplat till erfarenhet om vad man själv har varit med om. I det här fallet gjorde vi på det här sättet och då kan man kolla upp det. Viss dat går ju att hämta på flera ställen. Typ valutakurser, sitter man på bank är det intern men sitter man inte på bank få man hitta på sätt att få in datan.

I Om vi går till kategoriseringen.

R Måste ärligt säga att jag inte vet hur en sådan sökrutin ska gå till egentligen . << kort paus >> Det hänger ju mer på hur den sökrutinen utformas än att den finns överhuvudtaget.

I Är ju intressant ur vårt perspektiv om den är omöjlig att tillämpa eller om den inte finns, du behöver inte vara artig mot oss på så vis.

R Nej nej det är jag verkligen inte. Svår att kategorisera, kanske ingen effekt och att den inte går att tillämpa.

I Kan ju sätta den i mitten om det känns bra.

R Nej tar den här nere eftersom den är svår att kategorisera << kort paus >> innan man vet hur den ska formaliseras, är som hönan och ägget om man säger så.

Riktlinje 7

I Påminner lite om sexan.

R Nja femman

I Jo det är sant.

R Mmm jaa den här är lite enklare för här har man ju priset, regelbundenhet, datakvalité och så vidare här finns ett antal kriterier som man kan sätta upp << kort paus >> och återigen då kan jag ju.. << kort paus >>

I Upplever du att detta skulle kunna vara vettigt? Ha rutiner för, du har leverantörer och behöver rutiner för att förstå vilka services och data leverantören erbjuder eller upplevt det som enkelt att förstå vad som erbjuds?

R Kan jag egentligen inte svara på, har aldrig ställts mot någon typ av erbjudande jag har mest tagit hand om resultatet så jag kan inte koppla det till dem tyvärr. Men de e klart står man i stånd och tvivlar på datakvalité och man tvivlar på.. << kort paus >> mmm vi sätter den där i alla fall. Jag tror att det stora problemet med datakvalité till exempel vilket jag tror är det viktigaste märks i alla fall om man gör sitt warehouse projekt rätt så att säga så märks även kvalitén och att den är bristfällig så då kommer det fram något sorts larm där om att kategoriseringen funkar inte eller att den här personen dog för tre år sen eller något sådant, den ska inte finna med.

I Om ett företag hade haft sådana formaliserade rutiner, tror du man skulle kunna undvika att det här kom fram ´senare liksom?

R << kort paus >>

I Förstår du vad jag menar?

R Ja de e klart att skulle man hitta saker och ting som är oönskade om man pratar datakvalité då måste man bygga något så avancerad eller någon analys av datan som kan hitta dom här sakerna så att säga. Så det man kan göra är att man << kort paus >> de tekniska bitarna är lättare att kontrollera, som leveransbarhet, data levereras enligt avtal och har det formatet det ska men om man går inte djupare så att säga riskera att någonting händer t ex konstiga personer eller väljer att klassificera folk fel det är jättesvårt att hindra oavsett om man har rutiner innan eller efter, dom rutinerna bygger man ändå, någon form av kvalitetssäkring av datat.

Riktlinje 8

R Här är det att säkerhetsställa leverans av extern data.

I Är detta något som du upplever att, som du rekommenderar, som du använder dig av? Något som sitter i ryggmärgen.

R Ja det sitter i ryggmärgen kan man säga dels är man ju extra uppmärksam på extern data, de är ju lite mer komplicerat att få in det rent teknisk. Är ju utanför organisationen, brandväggar, de e mer manuella rutiner eller kanske inte nu mera men förr i tiden var det så. Där bygger man ju automatiskt upp någon typ av mer system kring det hela eller kontroller. Så det gör vi och det rekommenderar man att göra så klart. Den e väldigt konkret också.

I Har diskuterat detta med Mattias och han menar på att vissa leverantörer har någon form av Webb hotell eller ftp brevlåda. När, om en kund har automatiserat att dom går in och hämtar så kan det uppstå problem om dataleverantören inte har sina webb hotell uppe och rullar och då kanske ändå kunden får in detta och det är ju ett problem.

R Jo de är ett typexempel

R Ja << kort paus >> enkel, ja beror på leverantör och sätt men jag upplever det inte som jättekomplicerat det måste hanteras särskilt varje fall, sätter den på enkel och hög.

Riktlinje 9

R Är det värt pengarna, kostnaderna som användarna eventuellt får ut, det är det de handlar om här. Det är ett generellt problem som man har i warehouse överhuvudtaget, man försöker beräkna eller dokumentera ROI på dom projekt man gör. Många goda försök att starta projekt jag menar att kvantisera vad man gör och vad man tjänar, tyvärr är det sällan man går i mål med att ha en relevant siffra att presentera att vi tjänar så här mycket på att göra sås här. Det kan vara vissa specificerade tillämpningar då du gör en specifik sak och sen får du kanske ner vissa kostnader, ett antal procent. Problemet med warehouse är att du har en generellt kostnad som är svårt att slå ut på samtliga tillämpningar inom warehouse hur man än vrider och vänder på det är det svårt att hitta en relevant siffra.

I Är det någon typ av extern data som är lättare att beräkna eller få fram ett mätvärde på att få fram de fördelar som inkorporering av just den här externa data är lättare att beräkna än av annan data. << kort paus >> Kanske fortfarande svårt att se helheten.

R Ja nja om man kör uteslutningsmetoden, jag tror såna här generella klassificeringar är ja om man tänker att man ska se kunder eller företag hur stora dom är eller vilken bransch dom är i så är det ganska mjuka klassificeringar så att säga, det är mer att klassificera kunder, ja det är ju bra för användaren att kunna göra det för att dom, det är lättare att se klassificerad än oklassificerad data man får ett grepp om det, vad jag ser här är stora eller små företag. Det är sällan man kan säga att genom att jag ser det så tjänar jag dom här pengarna. Då får man gå in på enskilda förekomster som kreditvärdighet, där kan man tänka sig att man minskar

kundförlusterna och man får in den typen av information, det kanske man kan mäta på något sätt. Jämföra med att i år minskade vi kundförlusterna med så här många procent.

R Vad gäller rekommenderar, ja.. nej.. är det inget jag har varit med om för just extern data, man gör det kanske på en höft om man gör en värdering att så här mycket kommer det att kosta att köpa in den här datat, så här många timmar kommer det att kosta att förvalta den här lösningen sen får man ställa det mot beställaren eller om man på IT sidan kan säga att det här blir för dyrt och att dit inte är värt det.

I Kan man egentligen säga att det är för svårt att få fram trovärdiga siffror då det är för många variabler som spelar in för att sätta fördelarna mot kostnaderna.

R Ja generellt tror jag det är det. Det är bra att ha medvetenhet men det är svårt att få fram siffror. Blir fingret i luften eller någon sorts bondförnuft, ställa krav på användaren och prioritera om det här är viktigt eller inte och så vidare. Vad ska du använda det här till, är ju normal krav dialog till beställaren, vilka behov dom har för att motivera dom kraven inför ett sånt här införande och koppla det till kostnader. Är sällan det går att säga att i och med att vi gör så här ökar vi det här med 25 % det tror jag är rätt svårt.

I Vi går vidare med kategoriseringen.

R Den är tillämpbar på enkel komplicerad axeln men mot nyttoeffekter är det svårt, lyckas man är det ju hög men nej vi sätter den här.

Riktlinje 10

R Ja här skulle man kunna välja den lösningen som är bäst. Antingen prenumererar man eller så köper man Tycker detta är en generell riktlinje som gäller det mesta i livet << skratt >> om man ska vara elak << skratt >>. Återigen om man värderar behovet så att säga och anpassar det till den lösningen som användarna behöver, behöver man uppdatera siffror så köper man uppdaterade siffror så det är ju i regel det man behöver, någon form av regelbunden uppdatering, om det är årlig eller månad eller timme för timme det är ju svårt... av det ingår normalt design arbete..

I Är det lite ryggmärgs känsla?

R Ja man får ett behov sen ska man designa den lösningen då väger man olika alternativ mot varandra här och beroende på behovet och möjlig teknisk lösning.

R Tillämpbarhet är enkel och hög, något man gör.

Riktlinje 11

Man bör ta in datat när man väl är redo och att man är överens hur det ska se ut, är väl ganska normalt, kan räkna med någon testfil så att man kan se att det funkar och man kan starta en design och utvecklingsfas så att säga för att få in de här datat men sen kan man påbörja sin prenumererings tjänst när man är redo att sparka i gång det hela. Men det handlar väl om att spara pengar och inte köpa i onödan.

I Ja det står ju där att många anser att det är dyrt och då gäller det ju att slippa kostnader.

R Jo men det är ganska normalt arbete i warehouse sammanhang oavsett om det är internt eller extern data man hittar de format och den rutin man ska använda sig av och så sätter man igång när det väl behövs. Så att ja << kort paus >> det står ju inget om att avsluta ruti.. ehhh prenumerationen här men det kan man tänka sig är tillämpbart här.

Riktlinje 12

Bilagor

R De handlar om att man tar in sån data man behöver kopplat till företaget eller kunden, de är behovet och målen man styr efter för att minska kostnaden. Känns som den kopplar till en vi hade i början.

I Det finns ju lite interaktion mellan dom här och lite kopplingar. Den här är väl...

R Återigen inter riktigt något som görs på ett formaliserat sätt utan de är väl lite hejsan hoppsan om man ska hårdra det lite gran, är ju kopplat till behoven man har och det är sällan det samordnas, utan skulle behoven förändras är det inte säkert man automatiskt kopplar det till inköp av data ser över dom direkt.

I Om man ser det så här att en orsak till att man tar in för mkt data kan man koppla det på något vis till kommunikationen inom organisationen och även mellan organisationer och leverantör? Är det liksom om man säger att en organisationer ska lägga en order på extern data är det oftast kommunikationen inom organisationen eller mellan organisationer och leverantör, var ser du att det största problemen ligger?

R Alltså på en enskild leverantör så tror jag man har den fördelen att den ofta är formell man har den kontaktperson man har ett avtal osv. så där finns inga problem med kommunikationen egentligen utan det är i såna fall internt, kan finnas flera beställare och man ska samordna dom, det förkommer säkert.

I Vilket då kan leda till en dålig order?

R Det kan det säkert göra, finns vissa som säger att nu stryper vi det här och så finns det vissa som ligger kvar och använder den eller så kanske man låter bli att strypa den för man tror att någon annan använder den så ligger den i onödan kvar. Kan ju bli sådana problem internt. Kopplas alltså till samordnings delen.

R Tillämpbarheten är komplicerad eller inte komplicerat för att det är komplicerat men att det är svårt att få gehör för att få rutinen. Många frågor vi bedriver har ju svårt att nå upp i organisationen och få prioritet och även internt lyfta upp frågor så att vi får samordning. I vår warehouse värld så är det kanske enklare vi är ju bara 5 till 10 personer. Då har man en person som kan göra det men det är sällan den typen av inköp ligger på den nivån utan det ligger oftast högre upp. Så att komplicerat ur den aspekten kan jag tänka mig att det är. Blir ju lite gissning här men jag sätter den här.

Riktlinje 14 (Observera att vi missade 13 under intervjun, den kommer efter den här riktlinjen)

Man ska inte integrera alltså ta in data till warehouset tills man är helt säker på hur det fungerar, nycklar och allt möjligt sånt där. Där gäller återigen vanligt warehouse tänk man tar inte in data som man inte klassificerat och tvättat i sedvanlig ordning.

I Känner du att det är mycket av det här, många riktlinjer som sitter i ryggmärgen?

R Ja på vissa delar för att det följer normalt warehouse process så att säga, vi tar inte in data hur som helst i ett warehouse, både extern och intern data följer samma krav eller regler för att så att säga, eller borde följa... << kort paus >>

R Man kan tänka sig olika varianter för företag som har fört in syndikat data, har man gjort på fel sätt från början då är det svårt att ändra, det beror på hur man sätter den på den här axeln.

Riktlinje 13

Beskriver mer en testverksamhet om man har den här externa data helt separat från börja och kanske mer knytet till hela personer eller i den stilen tolkar jag det som. Det förekommer i

regel från första börja överallt egentligen. Det där är väl egentligen en sorts rutin man bör komma bort ifrån så fort som möjligt.

I På vilket sätt menar du att man ska komma bort ifrån rutinen?

R Ja som jag ser det här att bygga warehouse handlar om att få bort så mkt personberoende och så mycket special varianter som möjligt utan man vill kunna få det till en enhetlig struktur. Så att jag tycker den här,13, uppmuntrar folk att sitta och labba själva och ta fram rapporter som inte är helt avstämde. Tycker väl inter riktig att det där är någon bra ide generellt sätt ska jag säga. Så att om jag använder min tolkning, men om man tänker sig att warehouse gruppen sitter och jobbar så här initialt men om vi pratar om tillämpning och användning av data tycker jag inte det är en bra ide.

Riktlinje 15

Ja man testar först ordentligt genom att använda tillsammans med intern data och analyserar, felsöker ser på rapporter och som många andra punkter är det normal warehouse utveckling process att göra på det sättet. Man gör piloter, prototyper man jobbar i utvecklingsmiljö först sen går man till acceptanstest och laddar ordentligt, hyfsat mycket data och kvalitetssäkrar så det känns som en ganska normal process, något man gör och bör göra.

Riktlinje 16

Den där är ju också lite << kort paus >>inte 100% solklar för mig, man kan ju tolka det som att leverantören anpassar data efter mina behov egentligen på något beställnings förfarande eh krav på leverans.

I Är det något du vet förekommer idag?

R Näja

I Är det något du tror att man skulle kunna utnyttja mer för att undvika dom här kostnaderna för design och transformation.

R Man kan tänka sig olika nivåer, när ett projekt har ett visst behov så är det klar att man har ganska väl definierat vilka krav som ställs, vad man behöver ta in. Det kanske inte alltid matchar det standardutbud som finns, då kan man tänka sig att dom här 2 -3 fälten inte behövs vi behöver dom här fälten och det här urvalet. Det tycker jag är ett vettigt sätt att gå vidare med. Däremot kan man fråga om man ska få ner ahhh om man ser generellt sätt på urval alltså vad vi får ut av enkla krav, dom här värdena på den här nivån de << kort paus >> Jag själv har ju inte arbetat med extern data på det sättet i den omfattningen utan SCB eller så vidare har ju sina priser sina klassificeringar och ja man köper in den hela färdiga bibban sen har man den.

I Generellt skulle det kunna vara bra att få data mer skräddarsytt till dina behov?

R Ja det kan ju inte vara negativt om det inte är så att det kräver mycket av dig att dels synliggöra dessa krav och kontrollera att det efterföljs. Ofta kan man säga att de generella produkterna som dom säljer dom är väl uttestade och väl definierade så att det kan bli lite overhead i att man själv måste vara mer aktiv och säkerhetsställa att det verkligen stämmer överens så det är både för och nackdelar. Men det beror helt på prissättning och såna saker om det är värt det eller inte och det har jag ingen aning om.

R Okej vad säger vi här, lätt och enklare för nya då, nyttoeffekten vet jag inte så jag sätter den på gränsen och lite mer komplicerat för befintliga då.

Riktlinje 17

R Få tillgång till och ta in metadata som definierar de externa datat. Klart att de är ju << kort paus >> Svårt med metadata, finns en vision över metadata ska fungera...

I Är dom visionerna för högt satta?

R Ja om man tittar på verkligheten är det ju så. Man har ju pratat om meta data i 10 år och de står fortfarande och stampar på kolumn och tabell definitioner och nycklar och såna saker. Sälla som man har rejält formaliserat bra system för att söka och hitta och underhålla metadata. Det är sällan lite av en..

I De är intressant för utifrån den litteratur man läser framhåller man ju hur viktigt det är med metadata och att det är centralt att använda sig av det. Som du uttrycker det nu verkar det ju inte vara under så kontrollerade former.

R Nej men man har ju tagit fram produkter på senaste tiden. Dom här ETL verktygen som finns på marknaden dom är ju väldigt... Ehh dom har ju den tekniska metadatan som definition av vad warehouset innehåller var det kommer ifrån, var det ska någonstans, formatet på det hela och affärsregler i viss mån åtminstone hur flödet ser ut vilket data matchas med vilket data osv. men bortom de... så har du ju det andra kontrollen det dagliga det driftsmässiga av warehouset och meta data kring där och den är ofta i sin tur integrerad med andra metadata så att säga så man har ju speciallösningar för det där. Sen det tredje, användarmetadatan som du säger är mer flytande, hur definierar man den här kolumnen och vilka regler gäller här och där finns ju inget direkt bra idag som löser det på ett enhetligt snyggt sätt så man verkligen får << inspelningen fallerade>> in så man får använda på ett visst sätt utan det görs lite olika beroende på projekt till projekt. Metadata i mitt fall handlar ju om att ha förståelse för det som kommer in är korrekt. Så man har det skriftligt på något sätt sen om det är i form av något Excel fil eller.. om man kanske kan få in det någonstans ähmm det tillämpas ju inte automatiskt så att säga utan det handlar om att jag som warehouse administratör måste ändå se att det här stämmer överens med det som jag så i designspecen eller så eller vi måste ta dom här stegen för att komma dit så att vi kan koppla ihop det här så att säga. Det blir ändå ett manuellt tänk där. Men om man ser ur de perspektivet att ta in ordentliga definitioner på hur data ser ut och hur det är strukturerat så är det något man måste göra

Riktlinje 18

R Att det externa data som tas in endast tillför warehouse användning något. Man ska inte ta in något utan att man har säkerhet att det ska in där. Däremot kan det vara källor som används på annat sätt även ha nytta av det i warehouset också, säkert.

I Utifrån dom undersökningar som har gjorts har han märkt att vissa organisationer tycker det är dyrt med extern data och då liksom, oj här har vi lite extern data det slänger vi in i warehouset. Sen blir det istället en nackdel att ha den datan..

R Kan man koppla till att man inte ska integrera de man inte har kontroll på men man kan ta data som finns i organisationen och säkra den och anpassa den så att säga som på ett sedvanligt warehouse sätt likadant som vilken information som helst som finns internt, tycker jag inte finns något hinder för om man ser att det passar men det måste återigen vara kopplat till det behov som finns och om det hjälper mig att lösa mitt problem den här inkorporeringen. Ser inget motsatsförhållande att man inte ska ta in det men tar man in det ska man ha kontroll på det. De e så jag ser det. Nej ta inte in det direkt ahh är det de som står där så håller jag med men jag vet inte, jag drar ner den här.

I Pga. att den är liksom..

R Det beror på vad man menar här asså jag tycker ju att

I Lite de du sa förut att det kan vara lämpligt att föra in det i warehouset även fast det från början inte var avsett för warehouset.

R Men ingen data som finns internt är ju från börja avsett för warehouset, är ju avsett för den löpande driften av företaget så att då tycker jag väl inte det är någon större skillnad från den externa datan från börja det är ju inte heller anpassat för warehouset från början, bokföringsordrar vad som helst är ju inte anpassat till warehouset utan de måste man ju ta tag i och anpassa till waerhouseet och jag ser inget direkt motsatsförhållande att det ska vara annorlunda med det här datat.

Riktlinje 19

Här vill man klargöra hur de externa datan fungerar så att användaren kan värdera den information dom får. Jag antar att exempelvis att den här dimensionen uppdateras bara en gång i kvartalet medan övrig data uppdateras en gång i veckan kan man tänka sig på rak arm. Kan man tänka sig att det är den typen av information som man vill ha tillgång till och vem som står för informationen var den kommer ifrån så man kan värdera den klassificeringen eller dom värde man ser.

I Är det här något som du känner att du använder dig av eller rekommenderar.

R Jag tror att beställarna i regel är ganska medvetna om vad som tas in och kanske är dom som driver och tipsar om vad man ska hämta det här data ifrån, dom kanske redan idag använder det på Excelmaner och så men däremot så fort rapporten sprids vidare till dom som inte har den insikten då blir det viktigare. Generellt sätt brukar man försöka att definiera rapporterna så bra som möjligt alltså i någon typ av hjälpdokument som talar om hur man ska läsa rapporten och då är det en naturlig del att man skriver att den klassificeringen av kunder görs på det här sättet och der är man mer eller mindre duktig på i olika projekt men det.. så delvis kan man säga att man gör det idag beroende på tillämpningens område och befintliga rutiner hos kunder, i regel handlar det om av någon typ av användarhandbok. Så jag tycker att det är enkelt att tillämpa och hög nyttoeffekt eftersom man inter riskerar missförstånd för tillämpning av rapporter

Riktlinje 20

R Starta enkelt ta in data som man vet vad det är och lättanpassat tolkar jag det som, lite warehouse tänk som att man börja med dom enkla projekten tills man blir varm i kläderna och sen tar man tag i det mer komplicerade frågeställningar.

I Lite ryggraden på dig??

R Nja de är det väl men här kan det finnas ett motsatsförhållande det kan ju vara så att ett projekt talar om att det här är vårt riktiga scoop de här ehth myndigheterna ställer krav på oss att vi ska klara av dom här rapporterna inom ett år då är det bara att sätta igång att göra, då har man kanske inte det valet att säga att vi väntar med det här så det beror helt på vilka projekt man sitter i. Men ibland är det så att den här är komplicerad att lösa så vi tar den i fas två, användarna säger då okej. Så det beror lite på kraven man kan hamna i en situation som användarna kräver att det här måste vi verkligen ha med annars tappar det värde för oss så att säga. Utan de här två tre kolumnerna eller fälten.

R tillämpbarheten är ju lite eh nyttoeffekten är hög i vart fall eftersom att det förenklar utvecklingsarbetet att ha en enkel källa först och så! Tillämpbarheten kan ju variera beroende på kraven man får. << kort paus >> skriver på linjen här.

Riktlinje 21

Den där förstår jag faktiskt inte. Det som står är att man ska försöka sprida kunskap om data på ett positivt sätt eller något. För om man inte använder det är det pengar i sjön. Man skulle kunna omformulera det och säga << kort paus >> det är ju ganska sällan som sån här data används för sig det används ofta i kombination med annan data, intern data iaf i warehouse sammanhang. Så att då handlar det generellt om att dom rapporter där det ingår att dom används och sen får man göra analyser hur vida de här mätetalen eller de här klassificeringarna som man släpper in om dom används eller om det är helt interna mått och interna klassificeringar som används då. Så det handlar ju mer om.... Att saluföra just dom här känns lite...

I Om man vänder på det och säger så här. Upplever du att det finns en negativ attityd eller negativ är kanske lite starkt ord men att det finns en liten osäkerhet inför den externa data att användare som så inte känner sig trygga att använda den externa data i beslutssammanhang.

R Ja det beror på, ja jag tror nog generellt om man vet att det är extern data att man är lite reserverad och tar det med en nypa salt eventuellt, det kan jag tänka mig. Ja man vet att det är eftersläpningar i information kanske eller att ofta kan vara någon klassificering som någon leverantör har gjort och det inte finns koll på exakt dom reglerna för hur den klassificeringen gått till så vi kan nog generellt säga att viss extern data är mer faktabaserad så man känner att det här är det och så här är det.

I Kan man egentligen säga tt det finns en lite negativ inställning generellt hos användare och att det kan bildas en sån stämning bland användare hos en organisation.

R Njajaejjej tror inte det bildas någon klubb som dissas extern data. Det är nog väldigt knutet till vad man köper för någonting, jag tror inte det finns någon negativ attityd generellt sätt men att det generellt är reserverad hållning till den. Att användare kan vara osäker på vad den står för. Jaa nej jag vill lägga den utanför faktiskt.

Riktlinje 22

R Ja nu kommer vi tillbaks till det jag sa alldeles nyss och de gäller också generellt för ett warehouses sammanhang, vad används egentligen i ett warehouse sammanhang. Det har blivit jättemånga fina kuber och rapporter men sen så används ändå bara dom gamla resultat räkningarna eller någon ting som funnits i alla år. Så där ehhe de e en viktig del som jag ser det och det är en viktig del i krav ställande mot leverantören att när dom sätter nya krav att man kan ha det som ett kort i bakfickan att vad vi gjorde här denna gången har inte används och är de är dåligt också vidare, vi kanske kan styrka det från kravspecifikationen den här gången. Det görs i varierande grad och är något som rekommenderas och det handlar om warehouse teamet har kraft och ork att göra analys på användning av datat. Ska man tränga djupare så kan man göra så att man verkligen ska veta vad som används, det är lätt att se på loggar vad som verkligen används alltså det här urvalen, det här aggregeringsnivåerna används dom här måtten tittar man på. Vad som sen verkligen används i beslutsfattning är svårare att ta grepp om kanske och det tror jag inte görs och det tror jag är svårt att hålla på med, tror det är fullt upp med att kravställarnas behov och nya rapporter, tror inte det finns ork att tränga så djupt men det skulle vara intressant att göra egentligen. Om man tänker på de mer tekniska övervakningarna och vad som verkligen används av användarna rent tekniskt så är det i regel ganska enkelt att göra och nyttoeffekten << kort paus >> ja det är frågan, färdigsystem är redan utvecklade och dom är ganska billiga att köra i regel så man kan släcka ner något som inte används i bästa fall då. Okej jag sätter den här med lite dragning mot det här hållet för att jag tycker det är något man bör göra i form av normal warehouse livscykel. Nej vänta lite jag drar in den lite här med tanke på att det är en extern leverantör och att man kan spara pengar på det som inte används.

Riktlinje 23

R Ja för mig handlar det återigen om att få en klar definition av vad man ser. Vad är definitionen av stort företag, kreditvärdig osv så att det är viktigt absolut. Det där görs väl inte alltid eller ganska sällan, ibland för att man tycker att det är vedertagna begrepp i branschen. Vad en a b c risk kund är, finns ju någorlunda men det skadar ju inte att ha mer formellt.

I Annars om det inte är vedertagna begrepp och användaren inte förstår kan ju leda till både missförstånd och att tilliten minskar.

R Absolut absolut. Borde vara enkelt att få in. En leverantör måste kunna definiera hur dom gör.

Riktlinje 24

R Här handlar det om att man håller på med laglig verksamhet helt enkelt, ehmm här kan man ju, ja nej jag känner ju inte till att man har formaliserat det här på något sätt någonstans utan det här är insatta personer som har det som specialområde fångar upp det här på något sätt ändå och larmar om det.

I Kan man se det att det är ett problem att organisationer begränsade av de här lagarna, eller är det så att problemen inte finns eftersom att problemet är löst i ett tidigare skede så att man fastställt vilken data som får användas och kombineras eller är det ett problem som finns när användarna sitter och använder datan. Alltså att användarna är osäkra på om dom får kombinera och köra viss data.

R Jag vet faktiskt inte, jag tror man tänker så att finns datan i organisationen får man använda det hur man vill, om inte någon säger annat, det där är så att man litar på den som köper in den externa datan om det finns några begränsningar så. Jag har inte varit med om några tveksamheter vad gäller det här. Det ända gångerna är när du tar det här resultatet och från den här körningen och ska skicka iväg det någon annanstans, alltså kan jag skicka det här till vårt dotterbolag i det här landet eller kan jag skicka det här till vår leverantör som köper information av oss och vad får jag skicka vidare av det, nej men det är mer dom tillfällena, vad går gränsen för extern vad kan lämna huset. Däremot internt vet det sjutton om man har funderat på att göra det här någon gång, utan man har litat på den som köper in datan har skött den här kontrollen. Men samtidigt det man inte frågar om får man inte reda på. Man tänker sig att IT avdelningen har någon person som har koll på det här lagliga överhuvudtaget, det här får den som befintlig personen har på sitt bord på något sätt. Nyttoeffekten är ju ganska låg egentligen, ett företag tjänar inte på att ha koll på lagen om man inte bryter gravt mot lagen så det blir skadestånd. Men den dagliga verksamheten för att uppnå sina affärs mål bidrar det ju inte ett skvatt egentligen om man ser det så. Komplicerat, ja finns inte resursen tillgänglig så är det, lagar och förordningar är ganska komplicerat område och kräver specialistkompetens. Här kan man säga att dom som köper in har redan tänkt på det här därför kan den sättas högre.

Del 3

I Prata öppet utifrån dina erfarenheter och ge en bild av hur det ser ut på företag som inkorporerar syndikat data i datalager.

R I månt och mycket liknar det den vanliga processen i warehouse men skillnaden är att datan finns någon annanstans och att man ska köpa in den och sen få koll på den tekniska aspekten på det hela, hur det går till att komma åt den här datan. Annars sker det den normala vägen, finns ett behov av att komma åt den här datan och så löser man det affärsmässigt, juridiskt och tekniskt för att få in den här datan så det liknar i regel, så det finns inga speciella skillnader

förutom att man måste gå via någon inköpsprocess i det här företaget som behandlar inköpet och det juridiska och då blir det utifrån projektet någon extern person som får ta tag i dom bitarna då. Men rent datamässigt liknar det internt styrdata vilket jag ofta tycker det är frågan om.

I Är det något mer du vill lägga till antingen om innehållet i riktlinjerna eller någonting annat.

R Egentligen inte, jag har ju läst den här (artikeln) och om jag ska kommentera den som sådan förutom riktlinjerna.

I Nej men intressant så berätta gärna.

R ETL verktygen döljer något för att det är en black box förfarande. Min erfarenhet är att det inte stämmer alls utifrån de verktygen jag har jobbat med. Som jag har använt ETL verktyg är det ett sätt att formalisera de objekt som finns i ett warehouse och sen att bygga upp flöden för att kunna ladda ett warehouse och däremot så testas ju datakvaliteten vid sidan av oavsett om man har registrerat sina flöde och objekt i ett ETL verktyg eller programmeringsmässigt utanför utan det kommer alltid ett skede där du testar av datat på olika sätt och jag tycker inte att det är mer svart låda över det, sen finns det ju speciella datakvalitets verktyg som man kan jacka in i ETL verktyget och där kan man tänka sig termen av black box där vissa tvättrutiner sker via algoritmer och sånt, den typen av verktyg är oftast språkberoende vilket gör att dom inte är så mkt använda i Sverige. Jag har själv ingen erfarenhet att det ska kännas som en black box just i datakvalitets mässigt.

I utifrån mig som student jag har ju ingen praktiskt erfarenhet av det hela men jag pratade med Mattias om det. Han förklarade för mig att om vi hämtar in extern data, exempelvis adressuppdatering och för in det via ETL verktyget in i warehouset och sen märker vi att den här datan inte är korrekt. Den här personen bor inte här, då i ett läge kan vara svårt att veta om felet ligger i ETL verktyget eller om det är hos dataleverantören, att man inte kan säga vilken som är den felande länken.

R Det problemet har du ju även om du programmerar ditt warehouse manuellt hur vet du att du inte har programmerat tokigt alltså de ETL verktyg jag jobbade med i SAS, det som skapades där är ju program som körs under sen så du har egentligen samma problem där sen kan man ju, de är klart att ETL verktyg kan hjälpa eller själva i varierande grad beroende på om det är pedagogiskt eller inte som gör att man kan, men det är ett generellt problem.

I Lite kort om framtiden?

R Nej men jag tror att det kommer förmodligen öka, dels så kommer det finnas tillgänglig mer syndikat data som kan vara intressant för företagen och mer lätt tillgängligt och mer uppdaterat kan jag tänka mig. Och det andra är ju att många warehouse blir mer och mer mogna och det innebär ju också att man har större möjligheter kanske att ta hand om den typen av data man kanske i många fall prioriterade bort syndikat data därför att det är lite svårare, lite bökgigare och inte lika säkert.

I Är så att organisationer fortfarande har tillräckligt med problem med sin interna data.

R Man har fullt upp fortfarande, men ju mer mogna man blir och desto bättre verktyg som kommer desto lättare kommer det att bli plus att leverantörerna kommer gör det lättare att ta in det. Men det krävs mognad både hos användarna, IT organisationen då och det tekniska för att kunna få in det på ett bra sätt.

Transkribering av respondent 2

I = Intervjuare

Bilagor

R = Respondent

Del 1

I Hur länge har du jobbat inom IT branschen som konsult?

R Kanske 8 år som konsult och 22-23 år som anställd.

I Vilka roller har du haft i olika projekt?

R Allt från utvecklare av kod och databaser och projektledare för 10 till 15 personer.

I Vilken erfarenhet har du av inkorporering av syndikat data i datalager?

R Ja jag har gjort en 4-5 datawarehouse lösningar med inkorporering av extern data inte nödvändigtvis syndikat data.

I Vilka leverantörer av syndikat data känner du till?

R Ja dels är det företagsfakta, SPAR, PAR, skatteverket och sådär va. Men sen finns det även undersöknings bolag som Gartner som man kan köpa undersökningsdata med viss detalj där man kan få information om till exempel fördelning i världen. Som är en helt annan typ av data. Vanligtvis av dom kan man inte köpa deras detaljdata.

Del 2

I Om du läser första riktlinjen, hur skulle du beskriva essensen i riktlinjen?

R Den tar väl upp viktiga punkter så att säga. Jag skulle dock i en sån riktlinje behöva betydligt mer liksom vad det handlar om.

I Jag bör tillägga de att dom tre första är generella riktlinjer, saker man bör tänka på innan man kör igång.

R Jag tror ändå det att en mottagare av en sådan riktlinje ska förstå nödvändigheten och egentligen kunna översätta detta till en resurs allokering eller vad det nu är så bör man förstå att hur stor del av det jag ska göra ska jag lägga på detta.

I Utifrån essensen av riktlinjen känner du att det är något som du gör eller rekommenderar organisationer eller såna som du arbetar i projekt med att göra?

R Absolut

I Nu ska vi göra en kategorisering och om du fyller i här så. Här har vi då organisationer som står i begrepp att införa syndikat data och organisationer som redan inför syndikat data och sen har du tillämpbarheten som kan vara enkel eller komplicerad och positiv nyttoeffekt låg hög.

R Då måste jag fråga om du vill ha alla tre i samma eller en i taget

I En i taget

R Då måste formalized goals..

I Ursäkta en sak till bara, om du anser att någon är omöjlig att tillämpa eller inte har någon effekt så skriver du den där.

R Står i begrepp att i att införa syndikat data så är den ännu högre är någonstans där, ska jag skriva G1 där?

I Det räcker om du skriver en etta.

Bilagor

R Då är det lite mindre för dom som är vana

I Det är inte så att..

R Du ska bara ha dom där fyrkanterna?

I Ja just de

I Nu var du inne och motiverade varför du kategoriserade dessa men om du lite kort motiverar varför och förklarar skillnaden.

R De är för att en kund som har vana att göra det här redan har, just har vana av det här, dom har en organisation som förstår nyttan av att göra det och därmed så behöver inte målen vara lika formaliserade som dom behöver vara för den här som är ny. Därmed inte sagt att man inte behöver göra dom.

Riktlinje 2

I Nu kanske du beskrev essensen för alla tre riktlinjer eller?

R Jo det kan man väl säga men det är ju samma kaka, resursallokeringen för att göra det här är väldigt viktig, det måste man göra och det är bra om det är på << inspelningstekniken fallerade>> personen så jag kryssar väl in den, den bor här uppe också kanske då lite mindre än den andra << kort paus>> och det är samma sak för en organisation som redan har infört där är man vana vid att ha kunskap om hur man gör saker vilket innebär att det inte är riktigt lika viktigt.

Riktlinje 3

R Det är kontra kompensation och det diskuterade vi innan vi körde igång men det är ännu viktigare att skapa ett en fungerande kommunikation men det är komplicerat, oerhört komplicerat så då stoppar vi in den, vi ritar på linjen och för dom här är det svårare då så vi sätter den där.

R Varför då, jo...

I Ursäkta men får jag fråga bara, du menar att det är mer komplicerat att tillämpa dom.

R Ja

I Okej ehh a just det.

R Det ska vara positivt uppåt, är det så det är?

I Ja just de, här har vi en positiv nyttoeffekt hög och låg

R Det var enkelt att rita i den övre kvadraten, då ska den va, blir det bra det här? Då ska den också bo här uppe?

I Är den enkel att tillämpa och hög..

R Nej den är ju komplicerad men den ska ju ha en nyttoeffekt.

I Ja då har den en hög positiv nyttoeffekt

R Ja

I Positiv nyttoeffekt hamnar ju till höger om det här strecket och sen om det är komplicerat så är det långt ner och enkelt hög upp.

R Ja då ska den vara nedanför strecket där jag ritade från början, här är det mindre komplicerat men det är ju inte enkelt.

I Ja just det.

Riktlinje 4

I Då kommer vi in på identifikations riktlinjer

R Alignment of the number of syndicate data suppliers << kort paus>> menar att man skulle begränsa antalet leverantörer alltså är det bra?

I Begränsa nja..

R Men det står alignment of the number of alltså är det antalet. Det är så jag uppfattar det. Det tycker inte jag. Det är enklare men det har inte så stor effekt, då ska vi ha låg effekt och enkelt då är vi här. << kort paus>> . Är inte helt enkelt att besvara den här, det beror på hur man läser den. Jag läser den som att det skulle vara bra att ha färre

I Får jag ställa en följdfråga? Hur upplever du hur folk gör själva urvalet av leverantörer, är det formellt eller informellt?

R Det brukar vara ytterst informellt. Det är dom man känner till eftersom dom är så få. Det finns inte, iaf inte i Sverige, så många olika leverantörer det finns hyggligt många leverantörer av finansiell data om företag. Men annars ska man ha något annat specifikt så får man ta det som finns eller snarare de som kan uppfylla dina krav.

R Ska vi gå vidare eller?

I Det gör vi

Riktlinje 5

R Fomalize evaluation rutins, ja inte för att selektera en partikel så för dom är inte så många i alla fall. Vi pratar inte om upphandling av konsult tjänster här va. Så där jag tycker på nåt sätt att det är icke applicerbart.

I Din motivering där är alltså att det inte finns så många dataleverantörer.

R Och dom som finns, av dom så är det normal ingen som uppfyller alla dina krav.

I Hur ser du på skillnaden på att ha flera dataleverantörer, alltså fördelar och nackdelar med flera och färre.

R Alltså det är lättare rent tekniskt om du har färre men å andra sidan är det så få leverantörer och inge vanligtvis kan leverera allt du vill ha så ser jag ingen fördela att ha få utan se till att få tag i den som kan göra jobbet.

I Det är inte så att du kan betala en leverantör lite extra så att han tar fram den här datan åt dig istället för att ha tre olika?

R Nje det beror på om du är en av många kunder om vi pratar om finansiell data av företag så är din del av det han gör inte så stor det vill säga att om du skulle betala den här leveratören att ändra sina system så skulle det vara en helt annan kostnad i förhållande till det grund avtal som du har. Det kan ju vara så att det är en bättre, om det inte finns någon annan att leverantören gör det än att du gör det själv men i första hand är det bättre att använda en annan leverantör sen kan det vara så att du till och med får använda två leverantörer för att få samma typ av information för att få hela och det är nog, då skulle jag göra så istället.

I Kan det medföra problem att du använder samma leverantör för samma information.

R Olika leverantörer..

I Ja just det

R Ja visst det är synkroniserings problem absolut.

I Har du upplevt någon gång att datan från olika leverantörer säger emot varandra?

R Absolut det måste man räkna med

Riktlinje 6

R Ja det är frågan om att man ska hitta nya leverantörer Establish formalized search routines...
Ja visst det är bra och det är framför allt bra om man har resurser inom bolaget som kan lägga
krut på att hålla sig uppdaterade om vad som händer på marknaden

I Är det här någonting som du gör eller rekommenderar.

R Jag gör det inte i dagsläget, jag gjorde för några år sen.

I I vilket sammanhang var det och varför?

R Det var framförallt leverantörer av företagsinformation och åt andra hållet, företag som
tillhandahöll fakturerings tjänster. Och ofta kunde dom agera båda delar, det var i Internet
eran då alla skulle bygga e-handels platser och hade behov av betalningstjänster och eller
kreditupplysnings funktion då. Och den är mer en integrations puss än en ingång till ett
datawarehouse inköp av data men dom är ändå i kontakt med varandra och jag hade många
såna uppdrag som någon slags mentor/rådgivande roll för företag som stod inför att göra det.

I Vad säger vi om kategoriseringen.

R Som den är skriven, formalized search routines, tror jag inte ett dugg på den, då är det nästan
ingen effekt alls. Om man kan tänka sig att skriva om den där man har kunden avser att sätta
resurser på det här genom att köpa det men det har inte så stor.

I Det är intressant för mig och Mattias om du liksom, du få inte vara artig mot oss.

R Jag är sällan artig

R Jag sätter den som omöjlig att tillämpa i den formen som den är skriven, i Sverige är det så.

I Kort varför just i Sverige.

R Leverantörerna är så få

Riktlinje 7

R Det här, om jag läser det här som jag vill läsa det så establish formalized routines for
evaluated different data och läser different data och då är jag inne på det vi diskuterade förut
om data kvalitets aspekten och där bör man definitiv ha formaliserade rutiner och ha kunniga
resurser för att göra det här. Har man inte det själv så bör man köpa sig det. Så det är väldigt
svårt, komplicerat men det har hög effekt. Och det är samma men det är lite lättare.

I En liten följdfråga, även fast man bara har en eller två leverantörer upplever du det som att
många, eller företag har problem att välja ut vilken data eller service som erbjuds av dom.

R Nej men det är att få det att funka det är att få leverantörerna att göra de som jag behöver.

I Ja just det. Var lite det vi prata om förut när dom kommer och erbjuder mer så måste du ha
koll på vad du vill ha.

R Och du måste stämma av. Så du måste inte lita på säljaren

Riktlinje 8

Bilagor

R Back up data distribution technology... Ja det var ju det jag var inne på, back up vet jag inte men det är så att du måste ha två olika feeds för samma sak för att verkligen få tillräckligt med data, inte så att om den ena går sönder utan det är snarare så att ingen är tillräckligt. Men det är ju jättesvårt om man är ny på det så därför blir det jättekomplicerat. Lite lättare för den här.

Riktlinje 9

R Measure the benefits... Den är ju bra, det måste man ju ha. Det är ju kanske inte så sv... ja det är ju inte lätt heller, lite halvkomplikerat men vi stoppar samma här.

Riktlinje 10

R Subscribe.... Ja vad ska man säga, kan ju inte svara jag eller nej. Subscribe to the syndicate.. så då måste jag ju svara på subscribe eller vadå?

I Riktlinjen säger ju antingen prenumerera om det finns behov annars vid begäran. Är den enkel eller komplicerad att tillämpa och har den hög eller låg positiv nyttoeffekt

Riktlinje 11

R Avoid starting.. Nej det tycker inte jag, det beror lite på vad kostnaden i förhållande till paybacken är men jag tycker man ska försöka få in det så fort som möjligt.

I Då förmodar jag att det här är någonting som du också har gjort eh eller du har valt att inte följa den här riktlinjen.

R Precis så då är nyttoeffekten att följa den här riktlinjen låg och att tillämpa, ja det vete....

Riktlinje 12

R Align... Tjaa normalt brukar den här kostnaden inte vara så stor i förhållande till vinsten vilket gör att jag tycker inte det är så viktigt.

I Är det också någonting som sitter i din ryggmärg när du..

R Ja

Riktlinje 13

R Consider... Ja jo men ja det där beror på helt vilken typ av organisation man har och vem som gör vad och om man har vana att köra datalager alltså jag skulle ju i dom allra flesta fall köra in i datalagret för att kunna få ut och kunna samköra mot allting annat. Att försöka göra det utanför känns dumt.

Riktlinje 14

R Avoid.. Ja visst det är det alltid och det måste man ha och det är hög men det är enkelt så det är klart.

Riktlinje 15

R Testloads ja absolut det är klart man ska göra det eh men det är lite svårare för den som är första gången.. men det är enklare för dom här.

Riktlinje 16

R Tailoring.. Nej vadå, ja ja givetvis är komplicerat men hög effekt och det är lite enklare för dom som gjort det tidigare.

Riktlinje 17

Bilagor

R Required... Absolut, G17 är typiskt den punkt vi diskuterade tidigare att du måste veta hur dom skapar sitt data och det är inte enkelt framförallt eftersom att dom hindrar dig från att tala om hur dom gör det. Vi har dock en hög effekt så den bor här nere och det är samma för båda.

Riktlinje 18

R Avoid... Nej

I Förstår du eller ju tolkar du essensen?

R Ja men om du har fått in data på något sätt som inte var gjort för att stoppa in i data warehouset så ska du inte göra det men det är klar man ska göra det om man kan.

I Då hamnade G18 där på båda?

R Jaha okej.

Riktlinje 19

R Modell... Det är ju meta egen meta data det är ju klart att man ska ha det, det är ju inte enkelt för dom här kompisarna som inte gjort det förut men enklare för dom som gjort det förut.

Riktlinje 20

R Start... Jaha det är väl bra och enkelt, mmm här uppe

Riktlinje 21

R Work for.. Det är viktigt men vadå viktigt..

I Är det någonting som...

R Ja men det är jätteviktigt här där dom är första gången och det är komplicerat alltså här nere medan dom här har lite lättare.

Riktlinje 22

R Mummel njaejee jo vete fan. Jag hävdar ju att det här, ehh syndikat data är normalt inte så kostsamt då så att monitorera och hålla på..

I Är inte så viktig eller så...

Riktlinje 23

R Require.. Absolut den går här ner också och den är lite enklare här.

I Är det lite det du var inne på förut, att användarna ska förstå?

Riktlinje 24

Alocate... Jaaoo det måste man göra, det är ju viktigt, det är ju sådära, jag vete fan alltså, ähh vi drar den här någonstans mitt i. Ungefär samma, här har man ju lite bättre vana.

I Är det någonting du anser att företag använder sig av.

R Nej dom är generellt dåliga på det

R Oooo yes

Del 3

I En absolut sista fråga, jag förstår att du är stressad och ska iväg men. Hur är din bild av företag i dagsläget som inkorporerar extern data och vad tror du om framtiden?

Bilagor

R Det finns en massa att göra, bolagen är generellt dåliga på det här, både på sälj och mottagarsidan, framförallt på mottagarsidan och man är rädda för att göra det man satsar inte alls tillräckligt med pengar och resurser för att göra det, man har egentligen väldigt mycket att vinna men man förstår inte det.

I Intressant att du säger så.

R Jo men så är det, det är inte bara för att jag vill ha mer jobb utan det är så att man har mkt att vinna. Vanligtvis när man gör en sån här satsning så har man ett specifikt syfte och försöker lösa ett specifikt problem men egentligen när man plockar in sån här typ av data så kan den ha vinster för helt andra delar av företaget eller andra funktioner vilket gör att extra vinsterna kommer sen om man satsar tillräckligt med resurser, istället för att göra en lösning som jag brukar kalla för 80- 90 % ska man istället göra en 120 % satsning vilket gör att du gör det här riktigt rätt, definitivt första och andra gången. Sen när du har fått snurr på det så blir det mer automatiskt, du har en organisation , du har en kunskap om hur du ska göra det och accepten är mycket snabbare. En lyckad första installation ger ju direkt vinst vilket gör det mkt lättare sen. Om du gör en halvdålig första installation så får du ju ledningen emot dig och varför ska vi satsa så mkt pengar och göra det här om det inte ger någonting. För att även om vi pratade om det här att den externa datan är billig att köpa, så är det, det kostar inte så mkt. I förhållande till vad en integration kostar och upplärning av interna funktioner så de e ju astronomiska summor. Bara att ta in en konsult för att göra en integrationslösning och få till det kostar ju vanligtvis mkt, än första året för prenumeration så då kan vi lika gärna prenumerera på en till utan att det kostar eller köra ett år till va istället för att göra en integration.

I Framtiden då, hur stor mängd kommer företag att inkorporera i framtiden och vi har ju pratat om fördelen man kan nå.

R Det där beror helt på vilken ledning och vilken insikt som finns i företaget, vissa företag är jättebra på det där medans andra inte förstår och försöker lösa det på annat sätt och spenderar massor med pengar för att lösa problemet på annat sätt men det kanske inte syns i det stora hela så därför är det svårt att veta. Data warehouse har väl gått upp och ner det finns inte så förfärligt mycket människor som är bra på det. Det finns några organisationer som är, vanligtvis är det att man är bra på det hos en specifik kund, dom har lärt sig det och dom kan det själva, dom kanske har någon konsult som är där och hjälper dom och få till det medan andra inte kan det alls.

I Är lite intressant det där för man har ju en bild när man läser till det och så har man lite kompisar som har gjort sina exjobb mot företag och dom säger att det bara är en röra och att det inte är någon som har koll på någonting.

R Men så är det, vissa företag har järn koll och dom är få och järn kollen har man inom företaget sen kan det vara någon konsult som är där och har järn kollen men han jobbar på det bolaget istället för att vara anställd. Det är liksom inte dom här konsulterna som har järnkollen som jobbar hos 17 kunder. Det är det inte. Det finns några konsulter som har järnkoll men då är dom på samma ställe.

I Vilken kompetens har konsulterna vad gör dom så bra?

R Dom har lärt sig där.

I Alltså lärt sig hur det är på just det företaget?

R Ja i just den här integrationen.

Transkribering av respondent 3

Del 1

I Hur länge har du arbetat inom IT branschen?

R Jag har jobbat i IT branschen i 25 år och som konsult och som säljare och marknadsförare.

I Vilka olika roller har du haft i projekt?

R Ja jag har varit, har gjort allt ifrån att koda C, assembler, bygga TP monitorer jag har varit system manager eller driftansvarig, har varit databas administratör, arkitekt, datamodellerare, både traditionell << inspelningstekniken fallerade >> relationship och en del, fast mindre med dimensions modellering och det gäller, jag var ju med på den tidiga tiden då det hette << inspelningstekniken fallerade >> (tror det skall vara exekutive informations system) och gjorde en del datamodellering för bland annat för << respondenten nämner ett större företag inom möbelbranschen >> för returhantering men sista tiden har det blivit mer att jag varit chef och sålt och kanske agerat rådgivare och varit med i styrgrupper och så vidare, har även ansvarat för, varit sponsor och försökt bygga upp kompetens när det gäller beslutsstöd eller data warehouseing. Det sista sju åren på << respondenten nämner ett stort datakonsultföretag >> där jag jobbade fram till september och nu jobbar jag som manager konsult och hjälper organisationer att använda beslutsstöd, ja BI på vettiga sätt. Handlar mycket om organisation och management.

I Ja då har du hunnit med en del hör jag.

I Vilka erfarenheter har du av inkorporering av syndikat data i datalager?

R Ja erfarenheten är väl, alltså den närmaste erfarenheten jag själv har det är när jag deltog i ett CRM projekt som vi hade på << respondenten nämner ett stort datakonsultföretag >> där vi skulle tvätta adress information och vilken problematik man har där och sen så har jag varit med i styrgrupp så att säga konsult eh organisations, affärsmässiga representant. Men det gäller att i några fall kan man säga och det är väl, det fallet när vi hade syndikat data är ganska perifert så det är nog adressdata som jag har mest erfarenhet av.

I Vilka olika leverantörer av syndikat data känner du till?

R Ja jag känner väl till adressleverantörerna PAR, Micromedia, SCB, Nilsen << kort paus >> nej det är väl dom jag känner till så där direkt nu.

I Okej då går vi vidare

Del 2

Riktlinje 1

I Hur skulle du beskriva essensen i riktlinjen, alltså riktlinjen syfte och vilka problem den löser?

R << kort paus >> Alltså vilka mål man har för att ta in syndikat data så att man kan stämma av om den informationen som man liksom, så att man kan stämma av om man har ett förslag så måste det stämmas av mot dom förutbestämde målen.

I Utifrån essensen i riktlinjen, är det något du gör eller rekommenderar andra organisationer att göra.

R Ja det är väl någonting man bör göra annars är man väl ute och flummar.

Bilagor

I Om vi då går in på kategoriseringen.

R Först bestämma vad man vill åstadkomma sen försöker man hitta olika vägar dit och stämmer av att det funkar. Det här gäller ju all systemutvecklingen, så jag tycker väl att...

I Just dom här tre första är generella riktlinjer som man bör tänka på innan.

R Det beror ju egentligen på hur, hur vad man har för mål någonstans inom en organisation eller någonting man vill åstadkomma och dom knyter ju an till strategi och vision och så vidare, kan det ju göra och det kan ju göra det aningen komplicerat även om jag tycker att det inte behöver vara det. Och nyttoeffekten är ju väldigt hög, så att jag skulle vilja säga att nyttoeffekten är ju hög. Låt säga 75 % på X axeln men jag tycker inte det är så komplicerat.

I Men som sagt var du behöver bara kryssa i dom olika kvadranterna. Enkel eller komplicerat och hög eller låg. Är inte så att vi behöver plotta här.

R Okej men jag tycker att, är alltså bara två svar att ge.

I Nja det finns A,B,C eller D.

R Då skulle jag vilja säga B.

I Då är den alltså enkel att tillämpa och den har en hög nyttoeffekt.

R Ja

I Hur ser du till en organisation som redan har infört syndikat data. Är det någon skillnad?

R Nej ingen skillnad.

Riktlinje 2

R Allokera resurser som man har speciellt dedikerad. För att hantera syndikat data.. initiativet. Alltså kan säga att man ser till att man har speciell kompetens.

I Ja just det.

R Och det kan ju, speciellt kompetens ehh dom som har syndikat data erfarenhet, är det det man ska göra? Tolkar jag det rätt då?

I Ja det är ju, resurser är ju både kompetens och ekonomiska resurser om man säger så.

R OK ekonomiska resurser. Ja alltså..

I Hur ser du på det är det någonting som du gör eller rekommenderar organisationer att göra?

R Jo men alltså har man inte ekonomiska resurser så är det ingen ide men jag ehh jag tror att det viktiga är ju, har man bara folk som är erfarna av att hantera databaser och förstår sig på data och har erfarenheten kring det. Jag har lite svårt att se, alltså man ställer ju, jag kan inte se någon skillnad mellan att hantera syndikat data och egna data om man så att säga någon slags övergripande... ehh

I Menar du att dom det finns ett behov så spelar det inte så stor roll om datan är intern eller extern?

R Nej..

I Att man lägger resurser på det ändå?

R Nej precis det är klart att nog kan jag tänka mig att det gäller ju att man är erfaren och verkligen nagelfar datat, det är ju det det handlar om. Men det är ju klart att det har man erfarenhet av det förut då vet man, då går det ju fortare. Så att ehh..

Bilagor

I Jag har ju läst lite om det och det är väl ganska allmänt känt att det ofta är så att resurser för datalager generellt underskattas och har man då inte några specifika resurser satta för just inkorporering av syndikat data så kanske det kommer i kläm och att det inte finns pengar till det.

R Okej, ja men vi får väl sätta, det är ju ska vi se. Om det är enkelt eller komplicerat att genomföra det här, ja det kanske är lite mer komplicerat i och för sig. Men har man väl bestämt sig så << kort paus >>..

I Jag förstår att det är ganska svårt för dig sådär men utgå bara lite från känslan och erfarenheten så blir det bra.

R Jag ser ingen skillnad i det vanliga, det är inte så stor skillnad även om öhhhhh mmmm att vi säger verkligen att dom har, specific dedicated, specificerade dedikerade för, okej det står inte att det gäller någon speciell kompetens där det gör det egentligen inte. Utan att man bara ska ta in folk och det är ju viktigt att man gör det. Så att ehh och allokerar resurser kan vara olika svårt det beror på helt enkelt det politiska inom en organisation men njea jag säger att det ä, sätter en till i B där.

I Okej, gäller det båda?

R Nej tror inte det är någon skillnad.

Riktlinje 3

R Ja..

I Naturligtvis samma fråga.

R Ja skräp in skräp ut alltså. Så att det kan vara komplicerat att göra det, det vet jag. Och dom försöker alltid hitta olika vägar ut så att jag skulle nog vilja sätta en i D där.

I En lite kort fråga, är det här någon ting ni gör eller rekommenderar företag att göra?

R Ja självklar man måste ju veta vad man köper och vilken kvalitet man har på det så att säga. Måste finnas någon återkoppling där.

I Utan att bli långrandig, men jag är lite intresserad av den här. Är det här någonting, just med kompensationen, jag menar om en data leverantör levererar fel data t ex har data liggande på sitt webbhotell och så går någon in och hämtar det så har dom inte uppdaterat datan som dom skulle ha gjort och kunde får fel data, det kan ju bli väldigt kostsamt, skräp in skräp ut. Är kompensationerna täcker förlusterna och kostnaderna eller är det en reglerad kompensation. Kanske att ni slipper betala den här gången.

R Nej det fungerar väl som att det finns, när det gäller marknadsföring så visst man kan alltså, man ser att det kan vara en del av en hel kampanj och då man skjuter av ganska många miljoner och köpa in data kostar 50 tusen bara för att säga någonting så kompensationen, ehh det finns ingen relation där. Man måste ju förstå där att om man vill täcka en kampanj som kostar flera miljoner då får man betala försäkring, så enkelt är det väl. Det är så man resonerar helt enkelt.

I Tycker jag är jätligt intressant för det kan ju vara så att dataleverantörerna slarvar så kan det ju få förödande konsekvenser.

R Nej men man går ju inte dit och tittar dom i ögonen och säger att nu sköter ni det här för annars får ni inte betalt och så betalar man inte.

I Kategoriseringen?

Bilagor

R Jag vet inte reglera kontraktsmässigt, ja alltså jag skulle vilja, jag tycker att det är viktigt och det är inte så svårt så att << kort paus >> det är, beror på hur långt man vill gå och hur tuff man vill vara. Ju tuffare man vill vara desto mer komplicerat blir det. Men om man utgår ifrån, nej det är B också.

I Båda?

R Ja

Riktlinje 4

R << läser på engelska >> se till att man har, inte har för många leverantörer eller? Mer än vad nöden kräver?

I Ja, att dataleverantörerna ska ligga i linje med organisationens behov.

R Ja visst är det så.

I Något ni förespråkar?

R Ja det är ju. Menar men, säger man inte number of suppliers, alltså det är antalet, hålla nere antalet leverantörer så gott det går.

I Ja just det

R Precis, ibland kan det ju vara bra att ha flera för att kunna checka av dom mot varandra. Men det är ju precis som att man har ju inte flera operativ system än vad man behöver. Så att på så sätt är nyttoeffekten skapligt hög. Det behöver inte vara särskilt svårt och sen kan man tjäna pengar på att ha färre leverantörer för att få upp volymerna. Det är tillämbart. Det är B också.

I Båda?

R << kort paus >> Ja det är väl i ännu högre grad när man redan har infört då har man ju redan massa jobb gjort och sådär. Är ännu mer om man har infört syndikat data.

I Blir alltså högre nyttoeffekt?

R Ja

Riktlinje 5

R Etablera formaliserade evaluerings rutiner för att välja ut speciell leverantör, utifrån ett antal som man kan se. Som erbjuder samma tjänst, jag funderar. Ja, alltså det kräver ju sin person och en viss erfarenhet tror jag och har man den erfarenheten kanske det inte är så svårt. Men man bör ju ha det och är man inte det, så här skulle jag kanske vilja skilja dom här två matriserna så säg att det är en hög nyttoeffekt och dom som står i begrepp ska ha det i kvadranten D och dom andra i kvadrant B.

I Intressant.

R Det är ju en sån där sak som man lär sig efter ett tag. Det tar ju ett tag innan, jag ser det som en ny marknad, det tar ett tag att lära sig marknaden och hitta, sortera ut agnarna från vetet.

I Nu kanske det inte är så i dagsläget att det finns så extremt många leverantörer, iaf den uppfattningen jag hr fått. Kanske inte ska gå in på tidigare intervjuer. Vilken bild har du av verkligheten?

R Nej det är iof sant så att ur det perspektivet, nej där spelar min relativa oerfarenhet in då.

I Var inte så jag menade...

Riktlinje 6

R Etablera formaliserade rutiner för att identifiera nya... Ja det tror jag nog inte att man behöver göra faktiskt. Jag tycker det, okej det är intressant och visst ska man hålla koll på det. Frågan är om man måste, man ska hålla nere antalet guidelines och jag tycker den där är sådär.

I Vill du sätta den på linjen där nere eller?

R Jag tycker, jag skulle sätta den i A.

I Okej, lite kort motivera!

R Jo det är väl att, det är ju << kort paus >> om man jämför guidelinesen och jämför sexan med dom andra så tycker jag den har mindre nyttoeffekt. Och jag tycker inte att det är så svårt att göra det här heller. Min erfarenhet är att det sker mer eller mindre automatiskt för dom som arbetar med det här är så nyfikna och så.

I Har ni någon informell, får dom reda på det rent informellt, ja dom får reda på att nu har det kommit en leverantör som är bra på just den datan.

R Ja

Riktlinje 7

R Etablera formaliserade rutiner för att evaluera olika data och tjänster... Att kartlägga leverantören när det gäller data och tjänster.

I Jo, är det här någonting ni gör eller som du rekommenderar?

R Jo det gör vi, är väl ganska viktigt egentligen. Att kartlägga dom. << kort paus >>

I Om man säger så här. Om du som organisation har en eller två leverantörer anser du att det kan vara svårt att välja vilket paket av data eller tjänster eller service du ska ha?

R Nej det brukar inte vara så svårt.

I Är det så att leverantörerna har lite koll på vad du ska ha och ger dig ett bra paket och service eller är det så att du vet utifrån dina egna behov vad du ska ha?

R Vet man vad man vill ha och det vet man nog ganska direkt och vet vilka krav man ska ställa sen är det en del kemi också. Och så att, jag tycker att det ger en låg nyttoeffekt och det kan vara ganska komplicerat också. Alltså om man verkligen ska göra det vad gäller << inspelningstekniken fallerade >> det är ju, kan bli väldigt komplicerat, speciellt om man ska göra en öppen upphandling där. Som man gör inom den offentliga sidan. Jag vill sätta den i C. För båda två.

I Du behöver inte vara artig utan säg var du tycker den ska sitta.

R Kanske det blir lättare att göra om man har gjort det där, kan tänka mig att för dom som redan är insatta kan den sättas upp i A. Nej jag tycker inte det är så jätteviktigt.

I Du vill alltså ha den i kvadrant C då eller för dom som redan har fört in?

R Ja vänta jag kanske nästan skulle vilja ha in den i B, alltså det beror på hur många leverantörer det finns.

I Kan sätta den på linjen om du känner att det är tveksamt?

R Ja gör det. Linjen mellan A och B.

Riktlinje 8

I Inhämtnings riktlinjer.

R << kort paus >> << läser den på engelska>> menar man att man ska ta en säkerhetskopia så man inte sabbar allting, allt data eller?

I Ja eller snarare att du, om du liksom säger att du ska hämta extremt viktigt data hos en leverantör och sen har deras webbhotell pajat ihop så du kan inte ta det den vägen och då har möjlighet att ta det via mail eller annan form av distributions teknologi.

R Jo men det tycker jag, är väl en, olika sätt att media att hämta in data, tekniska sätt så att säga. Är B på båda två.

I Har du någon motivering till varför den är enkel att tillämpa..

R Nej helt enkelt av det skälet att jag tänker som projektledare här att, att en sån här start ska inte sinka projektet övriga moment.

I Nyttoeffekten blir då även hög? Om inte har back upen så kan man ju hamna krisigt till.

R Ja precis va. Och man kanske gör test hämtningar och sen när det skarpa ska ske så.... Nej jag tycker det är en B.

Riktlinje 9

R Etablera mätmetoder för att kunna mäta den direkta fördelaren eller jaha.. för syndikat data, kunna motivera investeringen bra mot beställaren.

I Just det.

R Ja det där är ju, jag skulle personligen, egentligen är det så att syndikat data, kostnaden för syndikat data är mindre än, eller en relativt liten del av hela projektets kostnad. Så att det här är det gamla vanlig som gäller att man ska ha buisness case för varje mart eller varje liten del av vad man bygger.

I Lite generellt systemutvecklingstänk?

R Ja kanske ändå lite, jag tycker nog att speciellt när man bygger beslutstöd eller warehouse applikationer för då är det ännu viktigare om man kör 90 dagars projekt eller någonting sådant. Och verkligen har räknat på att man klarar den här lilla delen. Man verkligen bestämmer sig för att vi gör det här för att vi tjänar det här.

I Är det svårt att ta fram mätvärdena? Om vi inte ser till hela riktlinjen utan just ta fram mätvärdena.

R Ja att göra själva beräkningen, att räkan på det så att säga?

I Räkna på nyttor, fördelar vi har av att använda syndikat data.

R Det är.., det är väl inte så lätt, till synes hamnar man ju om man räknar med att sänka våra portokostnader för direktmarknadsföring med 2 %. Ja hur säker är du på det? Att vi inte förlorar någonting för att vi ger mindre direkt reklam. Det kan man ju aldrig vara, det är ju tanken bakom det så att säga. Man hamnar ju i sådana lägen att man inte i förskott kan bevisa att det lönar förens efteråt. Är väl en förtroende sak men å andra sidan vet man ju sällan, ja det kan ju hända massor med saker, vilka system implementationer som helst.

I Kategoriseringen?

R Då skulle jag vilja ha, nej men det är relativt komplicerat och hög nyttoeffekt så det är D på båda två.

Riktlinje 10

Bilagor

R Ja jag tycker det är ganska självklart, det där är väl en ekonomisk fråga det där. För att den är ju << kort paus >>..

I På vilket sätt är den ekonomisk, är det billigare att beställa on demand eller är det billigare att prenumerera.

R Jag tror det varierar faktiskt. Det får man göra ett business case av också. Jag tror det ger sig i och för sig, tror man vet vad man vill ha. Hur pass aktuell data man vill ha. Det vet man nog när man går in i det hela projektet så att säga och sen så eh sen får man väl se vad det kostar.

I Är det här någonting som du liksom har erfarenhet av att man gör i projekt eller är det något som ni rekommenderar.

R Ja, jag har faktiskt erfarenhet av att resonemang, jag skulle beställa en tjänst från PAR. Dom kommer in och tvättar en adress databas. Det kan man göra, har en tjänst som säger att vi kommer in och gör en genomgång och tvättar den, en stor tvättning någon gång i kvartalet eller i halvåret. Så att det var ju en, det ställde vi emot att ta in en student som ringde runt och kollad upp adresser och så där, relationer och så. Så är det.

I Kategorisering?

R På något sätt så är den självklar men den är viktigt också.

I Låter ju väldigt självklar.

R Ja så att låt den stå där, inte så svårt och hög så det blir B på båda två.

I Inte svår för att det är en bedömning man ska göra och den får hög nyttoeffekt rent ekonomiskt att man kan tjäna på att antingen beställa on demand eller ha en prenumerering.

R Speciellt när det gäller siffror.

Riktlinje 11

R << kort paus >> Det är viktigt, content speciellt då.

I Hur skulle du kort bara beskriva det och själva essensen?

R Att man verkligen undersöka om data verkligen innehåller det man behöver och << kort paus >> ja det är oerhört viktigt, det kan vara klurigt, det kan vara klurigt, så att jag skulle nog vilja säga för dom som står i begrepp att införa D men jag tror att efter ett tag så ser man det här ganska snabbt, jag skulle vilja säga B. Man blir van, hittar den kritiska blicken.

Riktlinje 12

R Det här gäller ju generellt i upphandling att man ska se till att man köper det man behöver också. Handla så lite och få så mycket för pengarna.

I Handlar om att mängden ska stämma överens med det behovet som finns och att det kan leda till minskade kostnader. En liten fråga, vilka tror du orsakerna kan vara att man inte har korrekt mängd i förhållande till behoven?

R Är väl att man har olika personer som jobbar med det här parallellt.

I Alltså kommunikationen inom organisationen.

R Ja och det är ju återigen så, där kommer vi in lite på vad jag jobbar med. Man bör väl ha någon BI officer eller någon inom organisationen som, så man bör ju prioritera BI projekten centralt någonstans i en organisation. Det löser ju det här.

Bilagor

I Kommunikationen mellan leverantör och kund då? Kan det ställa till det eller har man oftast en bra kommunikation där? Pratar man samma språk?

R Visst kan det ställa till problem. Det är mycket fråga om erfarenhet, men visst det där är väl kanske lite svårare för, men jag undrar hur viktigt det är, alltså det är viktigt för att hålla kostnaderna nere men så länge man gör det tekniska jobbet, konstruktions arbetet ordentligt så är det ju inte så viktigt. Är ju fråga om pengar och hur mycket bränner. Så att det är mindre viktigt, jag skulle vilja prata om att lägga den där på Y axeln och, fast det är nog lite svårare att, mellan C och D för dom som står i begrepp att införa och mellan A och B för dom som har gjort det.

Riktlinje 13

I Integrations problem.

R Man ska börja med att slänga in information i spread sheet för att << kort paus >> ja varför?

I Ja typ för att separera intern data från syndikat data.

R Ja alltså på något sätt så ska man väl undersöka hur data ser ut med egna ögon innan, det gäller ju all information man tankar in i et warehouse, eller hur?

I Ja

R Jag vet inte om jag ser någon skillnad egentligen, det finns ju en process alltså speciella projektmoment när man tittar på olika metoder här, hur man ska titta på information och det som är, vad ska jag säga ehh, läst ur ett affärs.. tabell någonstans. Och innan man dunkar in det någonstans.

I Den kunskapen jag har i sammanhanget är att det handlar om att användaren ska förstå vad den syndikata datan bidrar med när vi pratar om att integrera den på diagramnivå. Så handlar det om att man i tabellen då har datan lite skild i olika tabeller och det kanske gör det enklare då för användaren då att se vilken den syndikata datan är och att många upplever det som problem i början. När organisationer sen är mogna kan de då istället integrera med ett klart syfte.

R Ja, men jag visst det köper jag. Det kanske är högre nyttoeffekt för dom som står i begrepp att införa det, det är inte så svårt heller, det är B och A.

Riktlinje 14

R Undvik integrera syndikat data med intern data om man inte har nycklat ordentligt

I Alltså undvik att integrera syndikat data med intern data så vida den inte är unikt identifierad, alltså att man kan ta bort den om problem uppstår.

R Jaha, okej. Okej.

I till exempel att du integrera den syndikata datan med den interna datan men sen har användaren svårt att tolka vad den egentligen betyder och då kan du ta bort den syndikata datan men ändå har du den identifierad på annat ställe.

R Jo, men det är ju väldigt viktigt. Eehh det behöver ju inte vara så svårt om man bara gör rätt från början. Så det är ju B på båda två.

I Det är lite någonting som känner till från erfarenhet att man gör så där eller rekommenderar organisationer att göra så.

R Jag har ju läst igenom den här, och jag köper in på det här just men det är på adressfallen då. Och det stämmer ju jävligt bra. Och det är ofta så att man är i kontakt med stora organisationer, dotterbolag och sen så har man olika metoder för att, ja man hamnar fel i hela hierarkin helt enkelt med adresser och så där, det är jätte vanligt. Skit svårt, så det gäller egentligen också när man implementerar CRM till exempel att ta bestämma sig för det redan där vilken externa syndikatdata leverantör man ska ha när det gäller adresser.

I Ja intressant

R Ja det är faktiskt, jag det tänker man inte på där va, sällan.

Riktlinje 15

R Att man ska göra testladdningar... i mindre skala innan man gör de stora. Se om man kan hitta problem och var man kan korrigera dem innan man gör de stora. Det gör man ju i alla fall när man tar in data. Det är oavsett om man tar i data från någon applikation eller system och så gör man ju så här. Det är klart att...

I Det här är också lite allmänt warehouse tänk?

R Ja det ju det va. Det är klart att det är enkelt om man har byggt warehouse förut och hög nyttofaktor och det gäller båda två så det är B.

I Skulle du kunna motivera?

R Testar ju alltid funktionaliteten först och för att kunna göra det så gör man småladdningar. För man har inte tid att göra tunga laddningar. Sen så testar man med fullskaliga och prestanda och allt sånt där.

Riktlinje 16

R << kort paus >> Skräddarsy syndikat data så att passar organisationens behov så mycket som möjligt eftersom att det reducerar resurser som används som i annat fall skulle... designa.. ja ETL processen alltså.

I Ja

R Minska jobbet i ETL delen.

I Ja precis och även då i underhållningsfasen då rå.

R Jo men man säger helt enkelt till leverantörerna att vi vill ha data på det här sättet, fixa det.

I Att man gör det i så stor utsträckning som möjligt.

I Är lite intressant det där, vet du hur organisationer gör just där om dom liksom ligger på leverantörerna och säger att nu får ni fixa till så att den här datan ordnas och passar oss liksom?

R Nej jag vet inte om man gör det så ofta. Beror väl lite på hur komplicerat data är men jag har inte varit med om att det är så komplicerat men, alltså när det gäller ETL så håller jag inte med ju inte med om vad man skriver här att det, man ska inte, alltså föredra att programmera framför att använda ETL verktyg. Därför att ETL verktyg ger en del fel och så är dom dyra, det håller jag absolut inte med om utan jag tycker man använder ETL verktyg och dom gör ju arbetet så mycket enklare och då tycker jag inte att den här är så viktig i det här perspektivet.

I Det är intressant för du är inte den första som påpekar det där. Nu är det inte jag som har skrivit den här artikeln.

R Som jag resonerar så kommer ETL verktygen med databaserna och dom har blivit så bra nu så att det tycker jag helt enkelt är fel men det kanske gällde för, det har ju hänt väldigt mycket

Bilagor

där och utvecklingen har gått fram väldigt mycket. Okej är det gammal information så stämmer det kanske.

R Jag tycker inte att det där är så viktigt, om man är någorlunda van vid att bygga warehouse så att jag vill sätta den i A för båda.

Riktlinje 17

R Hämta in aktuell metadata för att kunna identifiera hur syndikat data är strukturerat, stainless hmm vad betyder stainless.

I Jag har översatt det som dess källa, hur rangordningen är kalkylerad och vad som är data identifierare.

R Jo men det är väl inget snack om den saken att det är viktigt alltså och det är ju inget svårt för den som köper det om det finns att hämta in det. Det är klart är det väldigt mycket information så kanske det är en del man får dunka in men jag tycker det är relativt lätt ändå. Jag sätter B på båda två.

I Du menar att den är alltså, det är enkelt att få in metadata och den ger, kan du motivera varför den ger hög positiv hög nyttoeffekt?

R Jo men alltså, det gäller ju för nya användare att se hur det här data är framräknat och var kommer den ifrån och så vidare. Det är generella metadata tänket. Och metadata är ju oerhört viktigt faktiskt.

I Intressant, jag pratade lite med en annan konsult här och han sa det att visionen om metadata som fanns förr i tiden, att man inte har lyckas uppfylla den liksom.

R Jo men det stämmer väl men det är jättesvårt att övertyga cheferna om nyttan med metadata och det kostar och jag förstår det samtidigt så har jag, håller jag faktiskt på med ORACLE och SUN så håller jag på att göra en liten rolig grej, quick and dirty hur man, dom som att säga att man som ekonomichef, controller eller VD eller så vill gå och se hur pass duktig ens organisatione är på när det gäller datawarehouse, BI, eller CPM så har vi gjort ett frågebatteri och där så har vi en dimension som vi heter, organisationens BI mognad och där så har vi frågat, just därför att det är ju en del av organisationens BI mognad hur duktig man är på metadata. Kan du själv se när, var och hur informationen i din rapport framtagits, därför att frågar man en VD eller ekonomi chef så vet dom inte vad metadata är.

Riktlinje 18

R Undvik ta in syndikat data som inte är tänkt att använda utgå från... ja det är ju ett gått råd, sen så kan det vara jäkligt intressant att testa i vissa fall.

I Hur tolkar du riktlinjen, essensen?

R Essensen, ja som riktlinje, jag tolkar det som att tänk en extra gång om du verkligen ska hämta in data som inte är tänkt att användas i ett warehouse. Det är väl riktigt, det kan man tjäna ganska mycket pengar på och det bör inte vara så svårt.

I Bara för att klargöra, riktlinjen syftar till att organisationen menar på att det är dyrt att använda sig av syndikat data och har kanske fått in syndikat data från någon annanstans, t ex att det ska användas i något gränssnitt för någon kreditutvärdering eller kreditupplysning eller liknande och sen så tycker man det är bra att man har syndikat data och för in det i datalagret även fast det inte var tänkt att man skulle använda det i datalagret och då kan det bli andra kostnader, andra saker som blir lidande.

Bilagor

R Ja dels kan det vara att man inte har tillgång till metadata och att man har missuppfattad data också va. Sen kan det vara legala grejer också, man får helt enkelt inte, men nej jag tycker att det är ett bra råd.

I Intressant att du säger det, hade faktiskt inte tänkt på det.

I Kategoriseringen?

R Jo men det kanske är lite svårare, skulle nog lägga den mellan B och D för nybörjarna och sen på D för dom som har varit med ett tag.

Riktlinje 19

I Jaha då kommer vi in på användarriktlinjer, dessa ska då stödja problem som är relaterade till användandet.

R Modellera syndikat data så att användarna alltid förstår vad det betyder och relatera till den interna informationen och till annan syndikat data... ja det är väl sant, kan vara lite svårt men det handlar mycket om metadata.

I Nej egentligen inte, och jag tror att syftet med riktlinjen egentligen är att användarna lätt ska förstå vilken mening det har och då gäller det ju att metadatan beskriver det och att man modellerar det på ett riktigt sätt. Utifrån mina kunskaper ser inte jag heller något annat än metadata, är väl i sådana fall om du skulle kunna modellera på ett annat sätt så att det är lättare för användarna att förstå. Men jag kan inte säga det till 100 % eftersom att jag inte har den kunskapen. Men det är någonting jag skulle kunna ta och prata med Mattias om och om han kan ge mig något bättre svar på det.

R Nej men alltså det som gör det lite svårt för mig är att jag utifrån det resonemanget vill sätta den på enkel.

I Resonemanget om metadata?

R Ja eftersom att det handlar om metadata och det... design, den som gör det här arbetet, som regeln riktar sig mot den personen har då jobbat med metadata och warehouseing och så och förstår att det här hanterar jag på det här sättet. Då är det inte svårt för den här personen, så att då handlar det ju om B.

I Och det är ju också så att det får en hög positiv nyttoeffekt eftersom att det är viktigt att användaren förstår.

R Ja det är A och O va.

I Det är så du tänker? Eller någonting att tillägga där?

R Nej blir B för båda.

Riktlinje 20

R Börja med att inkorporera syndikat data som är enkelt och lätt att förstå och integrera utifrån... så att det blir rätt fram när man fattar beslut på något sätt.

I Ja precis, att man integrerar en lite del som bas för beslutsfattande.

R Alltså jag ser det här som ett litet projekt och jag ser att man användarnära systemutveckling och prototypbefarande och utifrån det så börjar man med det som är mest naturligt för att få med användarna i processen och så tar det mer komplexa senare, det är ju traditionell systemutveckling, prototypbefarande.

R Ja det är en bra regel, naturlig regel, det gäller ju att ha med användarna.

Bilagor

R Jo det är väldigt viktigt att ha med användarna annars använder dom inte det här.

I Okej du menar att man ska integrera enkel och lätt data och även då ha med användarna.

R Ja så att dom känner att dom, det är en psykologisk sak det här alltså men den är väldigt viktig.

I Att användarna kan vara med och bestämma.

R Ja visst men sen kan man lägga på med lite annat men då får dom utforska det lite senare.

I Vilken kvadrant skulle du förespråka?

R Ja, det blir mycket B här.

I Båda?

R Ja.

Riktlinje 21

R Arbeta med en positiv attityd gentemot syndikat data annars är till spillo eller något sådant.

I Om man säger så, arbeta för att etablera en positiv attityd mot syndikat data , är det något som du ser, som ni gör eller någonting du rekommenderar organisationer att göra?

R Rekommendera vadå? Kan du ta ett steg till där?

I Jag menar alltså, riktlinjen säger att man ska arbeta för att skapa en positiv attityd mot syndikat data. Är det någonting som ni rekommenderar organisationer att göra. Alltså att dom ska arbeta för att etablera en positiv attityd?

R Alltså, här tänker jag inte på samma sätt som du, därför att det står på 21 här att inom organisationen att arbeta med en positiv attityd mot syndikat data inte data generellt, syndikat data generellt.

I Förklarar igen för mig jag förstår inte riktigt hur du menar.

R Alltså du ställde frågan mer generellt, att man ska vara positiv till att ta in syndikat data generellt i olika system va. Men jag ser det, jag försöker lusläsa på just syndicate data, alltså i det specifika fallet.

I I specifika fallet när man använder det då som beslutstöd, är det så du menar?

R Nej i det här projektet.

I Okej.

R Vet inte om jag har tolkat det rätt? Annars skulle man ju inte ha the..

I Nej , jag kan inte riktigt svara för doktoranden formulering men det jag vet är att riktlinjerna är till för organisationer som är, ja som är relativt omogna när det gäller inkorporering av syndikat data och kanske inte att riktlinjerna är till för... nja dom är väl i första hand till för organisationer och kanske inte i första hand till för konsulter men konsulter kan ju naturligtvis använda sig av dom.

R Men vad jag tänker så här. Jag läser G 21 så här; uppmuntra organisationen att använda syndikat data som finns i warehouset.

I Ja precis då är jag helt med.

R Och man ska ju alltid uppmuntra användarna att använda ett system. För gör man motsatsen så används den ju inte.

Bilagor

I Jo det är ju sant, är väl rätt basic systemutvecklings tänk. Den kunskap jag har så finns det en liten passivitet, nja eller när man använder syndikat data i beslutstöd att man är lite.. ja avståndstagande man tar det lite mer med... ja det blir inte riktigt samma träffsäkerhet. Hur anser du att det är?

R Nja det är ju en utbildningsfråga det där, hur man ska tolka korrektheten i.. när det gäller syndikat data. << kort paus >>. Jag tänker att, men det gäller alla system, finns ju oerhört mycket skräp i systemet, i datat. Det finns ju det här ” not invented here” är ju andra som har gjort det här kan man verkligen lite på det här? Det är en kulturfråga det där.

I Om du skulle försöka kategorisera?

R Alltså om jag ser den i sitt sammanhang så vill jag ha den i A. Är i och för sig väldigt lätt att tillämpa men att uppmuntra till att använda den är en utbildningsfråga.

I Enkelt att tillämpa men nyttoeffekten blir låg efter som att det mer då handlar om utbildning av användare.

R Jag tycker att man ska ha snarare att, utbilda användarna hur dom ska tolka syndikat data och använda det på ett positivt sätt.

I Det är ju väldigt intressant att du säger det. Kan mycket väl tänka mig att det här är något som kommer att ändras. Dom här riktlinjerna är ju inte fastställda ännu.

R Förklara hur datan ska tolkas och uppmuntra till användning av det.

Riktlinje 22

R Monitorera vilket syndikat data som är inkluderat för beslutstöd för att reducera resurser. Jaha ha koll på hur man använder data så att man förstår när man ska köpa in mer av samma slag.

I Ja precis, så att man övervakar vilken syndikat data som verkligen används för att beslutsstöd och reducera resurserna.

R Tjaaa.

I Är det någonting ni gör eller rekommenderar att göra?

R Nej jag har ingen erfarenhet av det, det har jag inte men det finns ju verktyg som har koll på sånt där. Hur mycket acceser man har mot respektive tabeller eller något sånt där va, datainformation. Så ur det perspektivet är det ganska lätt att göra det. Och man kan väl tjäna en del, okej då handlar det om att lägga ner en del men det är klart. Jag skulle vilja placera den på strecket mellan A och B.

I Båda?

R Ja.

I Ganska enkelt rent tekniskt att övervaka så då?

R Jag utgår ifrån att den tjänsten, eller den funktionaliteten finns i själva tekniken, basprogram varan. Då kan man tjäna en del på att finna det som inte används. Så jag skulle nästan vilja ha in den på B när jag tänker efter. För att det är inte bara kostnad för syndikat data utan det är för att underhålla hela applikationen, eller en del av applikationen.

I Jo det är sant, kostar ju en hel del att underhålla om man tar in onödig data.

R Så får man ju lära sig för framtiden, hur kom det sig att det blev så här.

Riktlinje 23

R Att man ska köpa in metadata för att förstå hur datat blir beräknat. Det är enkelt, är B på båda två direkt.

Riktlinje 24

R Allokera resurser... vilka regler som gäller för syndikat data. Ja fan det där har jag lite dålig erfarenhet av det men jag tycker faktiskt att leverantörerna ska tala om vilket data jag får använda. Ibland är det till och med så att leverantören säger att, använder ni datat till det här kostar det 100, använder ni datat till det här också så kostar det 300. Så kan det vara ibland.

I Du menar att det kostar mer vad man använder data till.

R Kan ibland göra det, alltså det är inte alltid men jag har varit med om det.

I Vet du hur det kan vara så eller varför? Har lite svårt att se...

R Jo men all, nej men databranschen ehh prissättning är koordinerad till nyttan av det hela. Är ungefär som hur vet man vad man ska ta betalt för programvara? Ska man ta betalt för... då säger man till kunden att utan vår programvara så får du lägga ner så här mycket resurser och det kostar dig så här mycket, med vår programvara så får du ehh blir det så här mycket mindre och då kan det vara 50 kronor eller 50 miljoner.

I Jo

R Kan faktiskt gå till så.

I En annan sak, ska inte gå in på specifika företag men doktoranden berättade det att om ett konsultföretag i Stockholm som visste att deras kund, ett företag körde ihop viss data som han visste att det var inte lagligt och dom ville ju ha det så. Leverantören sa ju inte stopp utan det var ju han som var tvungen att sätta upp någon form av klausul att han inte var ansvarig eftersom att det var han som konsult som hade genomfört så att det eller gjort så att det gick att genomföra. Men jag tänker ändå, att det förekommer liksom, att det bryts mot lagar och regler även fast man kanske inte vet om det.

R Ja speciellt det här PUL vet du. Det är ju väldigt oklart, måste ju till några sådana här prejudikat. Är ju skitkrångligt, märker ju själv att man finns kvar flera år efter att man har haft kontakt med dom och det tror jag inte man får vara.

I Jag vet ju att vissa större företag som jag har gjort intervjuer på så har dom haft PUL ombudsman som då har kontrollerat det här. Sen vet jag inte om hon har koll på all data men enligt dom så förde dom diskussioner med henne men det kan jag inte tänka mig förekommer på alla företag.

R Nej det beror ju oftast på storleken.

I Kategoriseringen?

R Är ganska enkelt att göra, nyttoeffekten, njea jag mmm är ju enkelt att göra det och det är ju ganska... nyttoeffekten << kort paus >> kan vara ganska hög. Så det blir väl A på båda två. Och jag anser att det är ganska enkelt att göra det eftersom att leverantören talar om det för mig. Sen i och för sig, samkörningar är ju det här frågan om också, mmm fan också.

I << skratt >> är ju inte alltid lätt det här.

R Jo det har du rätt i. Då kan det vara ganska komplicerat faktiskt. Då vill jag ändra mig och för nybörjarna är det C och för dom andra är det A.

Del 3

R Bild av företag, ja det är företag som är utåtriktade och har en kultur där man jobbar mycket med marknadsföring och försäljning och företag som är konkurrensutsatta i högre grad än andra eller upplever sig vara det. Och hur det blir i framtiden så blir det mer och mer vanligt, jag ser ju även beslutsstödtrenden, den hakar ju på, investeringarna vet jag ju ökar hela tiden och så att i takt med att organisationerna mognar så att säga, BI mognaden ökar så kommer det här förr eller senare. Men det är ju den här processen att dom börjar med rapporter och sen blir det OLAP och sen så kanske dom kommer in på Data Mining och där någonstans, när dom kommer in på Data Mining det är väl då dom börjar bli mogna att ta in syndikat data. Om det inte är rena adress information det handlar om för då är det ju bara för försäljning och marknadsföring. Men när man kommer in i Data Mining och får den mognaden och liksom << kort paus >>.

I Men det är så idag att det är många företag som inte har den mognaden.

R Nej nej visst, det är så att många har ju kommit dit.. att hälften av alla controllers har ju sett ett sånt där OLAP verktyg, man vrider och vänder och << inspelningstekniken fallerade >> och delar upp och ner och så där va. Så det har väl börjat fått ganska högt genomslag. Så att.. man kan dela upp det i två delar, dels adressinformation och så vidare och sen när det gäller mer statistisk information och numerisk information eller hur man nu ser det så där kräver det dels mognad och dels statistisk kompetens kanske.

I Du menar att det krävs mognad och statistisk kompetens innan man börja använda syndikat data.

R Ja det är nästan att man måste ha några duktiga analytiker för att försöka så trender och se ehhh det finns ju institut som försöker förutspå hur konjunkturer och så kommer gå och försöka jämföra dom här kurvorna med varandra och då behöver man ju ha duktigt folk.

I Jag tycker själv att om man ser mer generellt att det kommer att öka, alltså införandet av extern och syndikat data eftersom att det ger beslutsstöd en högre kapacitet så det borde vara rätt självklar att man i framtiden kommer använda sig betydligt mer av syndikat data.

R Ja visst

I Något mer att tillägga?

R Nej

Transkribering av respondent 4

I = intervjuaren

R = respondenten

Del 1

I Hur länge har du arbetat inom IT branschen som konsult?

R Ja till och från sen -93 kan man väl säga

I Vilka roller har du haft i olika projekt? ska skall

R Jag har varit systemutvecklare och projektledare kan man väl säga.

I Vilken erfarenhet har du av inkorporering av syndikat data i datalager?

R Jag har aldrig själv gjort det men vi har diskuterat det i datalagerprojekt.

I Vilka leverantörer av syndikat data känner du till.

R Det är svårt att säga men dem som vi har diskuterat är ju i första hand kanske Reuters för att ta in extern information sen så kan det väl säkert så att säga köpa den informationen av ett antal andra leverantörer som levererar till till exempel Marketsafe eller Dun & Bradstreet eller andra sådana.

Del 2

Riktlinje 1

I Hur skulle du beskriva essensen i riktlinjen, alltså om riktlinjen är tydlig, ja mitt syfte är att se om vi har samma tolkning av riktlinjen. Så om du beskriver vilken du anser vara essensen i riktlinjen?

R För mig är det att man tar, det är att få fram en målbild till varför gör man det här. Är det för att få bättre beslutsfattande eller är det för att kunna genomföra en kampanj eller vad det nu kan vara. Är att få ner det i ord. Vad målet med införandet av datan är.

I Utifrån essensen är det någonting, är det här någonting, iof nu har du ju inte varit med och gjort det men är det någonting ni har pratat om att göra eller att rekommendera organisationer att göra?

R Ja det är det.

I Då ska vi göra själva kategoriseringen då. Så om du börjar med att, vi kan ju döpa dom här olika kvadranterna så att det underlättar vår kommunikation. Den längst upp till vänster är A den längst upp till höger är B, den längst ner till vänster är C och den längst ner till höger är D. Så blir det lättare för oss.

I Om vi tar en organisation som står i begrepp att införa syndikat data i datalager. Var skulle du vilja placera den här riktlinjen i matrisen.

R B

I Kan du motivera varför?

R Ja därför att om man inte kan förklara vad målet med det här är då är man ju helt fel ute. Det kan dom flesta organisationer göra eh eh därför är det enkelt och nyttoeffekten är ju också hög ur perspektivet att det är nästan det viktigast man gör här, att definiera målbilden. Har man inte det klar för sig då har man ingen nytta av systemet.

I Om man ser till en organisation som redan har infört syndikat data, ser du någon skillnad i kategoriseringen?

R Nej

Riktlinje 2

I Samma fråga där, hur skulle du beskriva essensen i riktlinjen?

R Ja det är som sagt att resurssättare här. Ehh när man menar dedicated då tolkar jag det som man lägger mer än 50 % av sin tid på det här. Så det är väl det ordet som är mest svårtolkat för att arbeta med det här.

I Okej är det någonting ni redan gör eller rekommenderar då?

Bilagor

R Ja om jag genomför den här typen av projekt så vill man ju alltid arbeta med resurser som har som har såna hel..<< inspelningstekniken fallerade >> i det dom gör för att verkligen ha fokus på detta, så jag rekommenderar detta ja. Däremot i praktiken är dom lite svåra.

I Vi går vidare med kategoriseringen då. Var skulle du vilja föra in den här i matrisen.

R Jag sätter den på B också faktiskt på eh den här första, står i begrepp.

I Din motivering. Har vi kanske varit inne på lite men om du skulle kort motivera den?

R Ja det är därför att det blir mycket effektivare att arbeta med resurser som kan lägga ordentligt med tid på att göra en grej. Det är egentligen i princip en ekonomisk fråga om du kan ta in konsulter som gör det här. Så det är bara en prisfråga så den är inte särskilt svår egentligen.

I Okej blir bra. Är det samma sak för organisationer som redan har infört syndikat data?

R Där tycker jag nog att vi kan sätta den i kvadrant D förmodligen. Den är mycket svårare att säga vilken den positiva nyttoeffekten är i det hela.

I Okej pga att man redan har kommit en bit i arbetet och kanske tilldelat vissa resurser i..

R Ja det beror på hur komplicerat det är, är det data som är enkel att inkorporera så kanske du inte behöver ha dedikerade resurser till det. Därför är det svårt att säga vilken som är den positiva nyttoeffekten av den. Att det är komplicerat beror oftast på storleken på företaget där man gör det här men min erfarenhet säger att man normalt inte har resurser för att dedikera till det här i tillräckligt hög omfattning även om det << inspelningstekniken fallerade >> jag sätter den i D.

I Okej det är bra.

Riktlinje 3

R Där så sätter jag den i, för organisationer som står i begrepp att införa..

I Kan vi börja med att du beskriver essensen.

R Essensen är att kvalitetssäkra den data man får från leverantören genom att forcera ekonomisk kompensation om data inte uppfyller den, dom kvalitetsmålen då.

I Är det här någonting ni rekommenderar eller gör.

R Jag skulle säga absolut.

I Av ren egen nyfikenhet, det kanske inte direkt hör till den här undersökningen men är det så att om man har en leverantör som levererar fel data till ett större företag, det kan ju för ganska, ja bli stora kostnader för företaget om dom får fel data. Är ersättningen stor eller är ersättningen bestämd innan om dom levererar fel data eller är ersättningen baserade på biverkningarna som felet får?

R Det här är otroligt svårt att säga därför det är som det står här, det är en kontaktfråga vilket innebär att det skiljer sig oerhört mycket beroende på hur bra förhandlare en köpare har och hur stor köparen är. Min erfarenhet är att det är oerhört svårt att få igenom den här typen av klausuler beroende på att det inte är någon leverantör som vill skriva på det här utan att man säger att man begränsar sitt antal mot någon andel av licenskostnaden.

I Okej

R Vilket gör att man som kund aldrig kommer få kompensation för dom skador det här kan genomföra. Däremot kan man ju naturligtvis se till att leverantören inte tjänar några pengar på

Bilagor

en sådan typ av kund om det är felaktig data utan det är mer ett sätt att, inte att få ekonomisk kompensation utan ett sätt att säkerställa att man får kvalitet.

I Men generellt så är dom här dataleverantörerna noggranna och levererar bra data.

R Nja det är nog varierande skulle jag vilja påstå, det finns en hel del data som inte självklart är lätt att säkerhetsställa att den har rätt kvalitet. Förmodligen har den rätt kvalitet för det mesta ja.

I Okej vi går vidare med kategoriseringen

R Börja med dom som står i begrepp att införa.

R Jag sätter den i D.

I Japp, gäller det båda.

I Har väl i och för sig varit inne på motivering men lite kort en motivering. Är nämligen så att dom är rätt viktiga för min uppsats.

R Det är svårt att få leverantörer att skriva på avtal som drivs av kunden utan leverantören har oftast sina standard avtal som man vill få påskrivna och inte rucka på. Därför är det svårt att få till så här special avtal och sätta upp tydliga riktlinjer av vad som är rätt kvalitet.

I Måste få ställa en annan fråga som inte direkt hör till min undersökning. Upplever du att det är en ökande konkurrens mellan leverantörerna och att man i framtiden skulle kunna sätta dom här kraven på leverantörerna, alltså att dom blir ersättningsskyldiga om dom levererar fel data?

R Ja det är möjligt men jag tror att det snarare är ett urvalskriterie där det handlar om att välja leverantör som har bra datakvalité snarare än att man kan få in tunga kompensations klausuler i kontrakten.

I Ja då går vi vidare.

Riktlinje 4

I då kommer vi in på identifikations riktlinjer.

R Kanske bör stå align istället för alignment. Första ordet. Den här riktlinjen kanske är lite svårtolkad. Jag antar att man syftar till att man ska hålla nere antalet data suppliers. Men det är inte riktigt så jag tycker att det står skrivet här.

I Okej, jag ska påpeka detta för doktoranden.

R Du får gärna beskriva den här riktlinjen för mig.

I Ja om jag skulle översätta den här till svenska och som jag har pratat med Mattias Strand, doktoranden alltså så är det att antalet dataleverantörer ska ligga i linje med organisationens behov.

R Ja. Vad det praktiskt betyder har jag svårare att tolka.

I Om man ser det så här då. Är det ett urval som sker informellt eller formellt i organisationer?

R Ehhh det kan nog vara både och << kort paus >>

I Vi går vidare med, jag förmodar att det här inte är någonting ni gör eller rekommenderar organisationer att göra?

R Jag skulle snarare rekommendera organisationer att hålla nere på antalet leverantörer.

Bilagor

I Ja just det för att det är lättare rent tekniskt och verksamhetsmässigt att hålla kontakt med färre leverantörer då?

R Ja absolut.

I Om vi går vidare med kategoriseringen?

R Ja beroende på hur man tolkar den här riktlinjen så som jag säger nu, att man ska hålla nere antalet leverantörer då kanske man kan kategorisera in den men annars sätter jag den snarare på omöjlig att tillämpa.

I Ja

R Eftersom den inte är skriven så som jag tolkar den så vill jag sätta den på raden nedanför.

I Helt okej. Jag har ju det inspelat och har ju motivationen. Är det samma för båda?

R Ja

Riktlinje 5

R Nej det är att göra en korrekt utvärdering av leverantören innan man väljer leverantör, att sätta upp urvalskriterier.

I Japp är det någonting ni gör eller rekommenderar.

R Ja absolut man ska inte göra ett urval utan att titta på vilka leverantörer som finns på marknaden. Ända undantaget från denna regel är väl om man redan har leverantörer även om dom leverantörerna inte nödvändigtvis levererar just det här så är det möjligt att man kan rucka på den regeln. Men i princip så tycker jag alltid ska göra det.

I Vi går vidare med kategoriseringen.

R Tycker den är B på båda. Förlåt inte B på båda, den är B på dom som står i begrepp och D på dom som redan har.

I Och om vi tar motiveringen?

R Det är alltid lättare att välja innan du har gjort någonting men när du redan har någonting så är det oftast svårare att förändra dom befintliga rutinerna än att skapa dom.

I Japp det har jag förståelse för. Vi går vidare med riktlinje 6.

Riktlinje 6

R Att kontinuerligt omvärdera det här, den är ju kopplad till femman. Se om det finns några nya så att säga leverantörer som kan vara av intresse ehhh.

I Är det någonting som görs?

R Nej inte så, nej det tror jag inte.

I En liten följdfråga. Om, alltså organisationer som har en dataleverantör, alltså puschar den på och ger erbjudanden och så mot den här organisationer. Utifrån den litteratur som jag har läst så kan det ibland upplevas att det är ganska hård konkurrens mellan dataleverantörerna och att dom ofta pushar på. Är det någonting som du upplever.

R Nja generellt så är det naturligtvis så att det är en konkurrensutsatt värld och alla leverantörer oavsett bransch pushar på. Så att det får man nog svara ja på.

I Då går vi vidare med kategoriseringen då.

Bilagor

R Om man då tittar på dom som står i begrepp att införa syndikat data i datalager så är ju egentligen G6 en del av G5. Men jag skulle nästa vilja sätta den under A ändå. Därför att man i grunden ska vara försiktig med att nyttja företag som är relativt nya på marknaden. Det är generellt sätt ett urvalskriterie att vara försiktig med nyheter.

I Skiljer sig det något åt.

R Jag vill sätta den i B, dom som redan har infört. Anledningen till att det skiljer sig åt det är att sätta den typen av formella rutiner när man redan har något tror jag är ganska svårt. Det är enklare att göra det som en del av G5 så att säga. G5 och G6 blir inte så stor skillnad på när man står i begrepp att göra någonting men eh det är något svårare när man redan infört någonting.

Riktlinje 7

R Inom det som en viss leverantör erbjuder och titta på dom olika möjligheter och varianter som han erbjuder.

I Någonting som görs idag?

R Ja absolut. Det är ju en del av G5 kan man väl säga. Jag tror inte att den formella rutinen för att titta på en leverantör skiljer sig för mycket från att titta på en leverantörs lösning. Jag tror att man snarare tittar på lösnings förslag än på leverantörer.

I En följdfråga. Det är inte så att även fast man bara har en eller ett par leverantörer att det kan vara svårt att välja en specifik service eller data för att dom har olika erbjudande mm?

R << kort paus >> eh det ligger ju oftast i leverantörens intresse att få in kunden på den lösning som är långsiktigt mest effektiv för kunden även om man tidvis kan tänka sig att en leverantör vill ha in kunden på den lösning som man tjänar mest pengar på så tror jag nog att man i grunden som leverantör har inställningen levererar det som är bra för kunden och därför försöka lyfta fram vilken som passar kunden.

I Jag förstår vad du menar. Har leverantören koll på vad kunden vill ha och vilka behov kunden har?

R En bra leverantör har ju det.

I Vi går vidare med kategoriseringen.

R Den kategoriseringen blir ju som G eh ska säga som så att dom som står i begrepp sätter jag den på B och dom som redan infört syndikat data så sätter jag den på B också.

Riktlinje 8

I Nu kommer vi in på inhämtnings riktlinjer. Hur och när man ska hämta in den syndikata datan.

R Ja det är att du har korrekta back up rutiner som jag förstår det. Stämmer det?

I Ja precis.

R Är B på bägge men däremot skulle jag vilja säga att man normalt inte behöver göra det som kund men däremot så måste man säkerhetsställa att det finns sådana här. Antingen hos kund eller leverantör.

I Okej. Men det är, ja just det. Men det var relativt enkelt att tillämpa, ja då vet jag.

Riktlinje 9

Bilagor

R Ja det handlar om att kunna mäta nyttoeffekten av en investering i det här. Eller egentligen nyttan av att ha syndikat data.

I Är det någonting ni gör eller rekommenderar att göra.

R Ja ett sånt här projekt behöver nästan alltid förklara sig och varför man ska genomföra ett projekt alltså vad är kostnads intäkts analysen på det här.

I Om vi ska kategorisera den här.

R För organisationer som står i begrepp att införa syndikat data så sätter jag den på D och för dom som redan har infört dom så sätter jag den också i D.

I Om vi ska motivera att det är komplicerat och att nyttoeffekten är hög lite kort.

R Man kan säga att nyttan är hög eftersom att det är oerhört lätt att lägga fel mängd pengar på någonting. Har man en riktigt hög nytta av någonting då kan man ju oftast fundera på om man ska göra någonting ännu bättre och har man inte tillräckligt hög nytta då ska man kanske inte göra det alls så att nyttoeffekten får man sätta som hög för att göra en sådan här analys. Däremot är det komplicerat att göra det för att det är väldigt få organisationer som är vana vid att mäta någonting, iaf i Sverige är det så.

I Är själva processen att genomföra en mätning också komplicerad?

R Njee har man vana av att mäta nyttan av olika saker så är det inte jättekomplicerat men man har inte den vanan. Så jag vill påstå att det generellt sätt är komplicerat men här finns det naturligtvis undantag. I vissa lägen är det tämligen självklart att man ska göra någonting men oftast är det indirekta effekter och det är mycket svårare att mäta.

Riktlinje 10

R Ja här är det att man ska prenumerera på datan om man har det behovet om man inte har det så ska man ta in det på en adhoc basis kan man säga. Det här måste jag, ehh tittar man på innehållet i riktlinjen så tycker jag inte att den är självklar. Den låter ju väldigt självklar när man läser den så att säga, att man ska göra något när man har behov av det och inte göra något om man inte har behov av det. Det kan man ju alltid vara benägen att hålla med om. Däremot så tycker jag i praktiken så är det nog tveksamt om man särskilt ofta har behov av en process där man tar in data då och då. Så är det nog att man kontinuerligt har ett behov som man bör rikta in sig på annars så att säga blir det svårt.

I Det är alltså oftast så att man har ett behov och man utför en prenumerering.

R Ja jag tror det. Jag tror att kostnaden att driva ett projekt så att säga, att ta in data on demand ehh blir för dyrt i de flesta fallen.

I Man kan inte se det tvärtom, att det blir billigare eftersom att det ändå kostar att köpa in data.

R Ja men kostnaden till att köpa in data ska ställas mot projektkostnaden för att hantera den här typen av projekt och dra upp riktlinjer för hur man arbetar och liknande. Den kostnaden är oftast större än att köpa in datat som sådant.

I Kategoriseringen då.

R Eftersom att jag inte riktigt köper riktlinjen så vill jag ha den där nere då.

I Och vi har ju motiveringen. Gäller det båda?

R Ja.

Riktlinje 11

R Ja det är ju att inte starta det här förens man har gjort en ordentlig kravspec och mer detaljerad design också.

I Är det lite generellt grundligt warehouse tänk?

R Ja det här är grundligt systemutvecklings tänk. Ta reda på vad man har för behov innan man väljer leverantör och inte tvärtom. Leverantörer kan ju oftast vilja att det ska vara tvärt om, man ska välja leverantör först. Men det är så här man bör arbeta.

I Då är det naturligtvis någonting ni gör och om vi går vidare med kategoriseringen då.

R Ja vi ehh på dom som står i begrepp att införa så tycker jag det är B och på de som redan infört data är den inte tillämpbar.

Riktlinje 12

R Ja det är egentligen att ta in den information man har behov av och inte annat.

I Är förmodligen någonting ni gör.

R Ja det kan man väl säga i grunden att man gör ja.

I Vad tror du orsakerna kan vara till att man inte får in den, alltså att mängden syndikat data inte stämmer överens med organisationens behov?

R Ja man tycker väl att det kan vara bra ha, sen har man inte gjort en bra målbeskrivning av vad man vill uppnå.

I Om man ser själva orderprocessen. Kan det uppstå problem där då? Dels kommunikationen inom organisationen och dels mellan kund och leverantör?

R Det kan det väl naturligtvis göra men..

I Ingenting du upplever sådär?

R Ehh det är det väl alltid i stort sätt.

I Kategoriseringen då?

R Jag sätter den som B för organisationer som står i begrepp, ehh jag måste tänka här en gång till. Nej jag sätter den faktiskt på D istället av den enkla anledningen att det är svårt, man vet inte alltid vad man vill ha.

I Blir då mer komplicerat för att du inte vet vad du vill ha?

R Ja det är ju kopplat till alla andra grejerna och liksom svårt att begränsa någonting på ett vettigt sätt. Bara ta lagom mycket, det är svårt man tycker att det är så enkelt att ta med det här också när man ändå håller på. Man ser så att säga inte dom här support kostnaderna för att underhålla det här och när man efter ett halvår sen funderar på varför man gjorde det, jag menar varje grej som kommer in kan ju orsaka fel och då blir det exponentiellt sätt större risk också ju mer man tar in. Jag sätter den på mycket hög effekt men det är lite komplicerat att övertyga kunder om att vara återhållsam.

I Kan du kort motivera varför nyttoeffekten är hög?

R Nej men det är just därför att kostnaderna för att underhålla någonting som man inte har behov av blir mycket högre än att underhålla någonting man har behov av för det man har behov av det är man engagerad i och det man inte har behov av är min inte lika engagerad i och därför är det större chans att det uppstår fel, samtidigt som man fortfarande måste lösa

Bilagor

dom felen till då oftast en högre kostnad om man då löser fel i någon mån som man har behov av.

I Jag förstår. Och hur blev det med dom som redan hade infört?

R Där skulle jag nog sätta..<< kort paus >> C.

I Och skillnaden beror på...

R Ja man har det och det är svårare att ta bort någonting än att lägga till någonting när man väl har det. Det är svårt att ta bort det och det är lägre effekt eftersom man redan vant sig vid att använda den informations mängden.

Riktlinje 13

R Ja här står det att man ska ta in det på kalkyl ark och sen in i ett större datalager om jag förstår det rätt.

I Är det någonting ni gör eller rekommenderar organisationer att göra?

R Ja jag tror att man måste tolka den här föreskriften först. Jag skulle snarare vilja kanske byta ut det där och säga att spread sheet level inte känns som rätt ordval där. Utan snarare att man ska köra någon prototyp först. Som visserligen kan vara ett kalkylark och prototyping är ju absolut någonting man ska göra i sådana här sammanhang. Tolkar man det på det sättet så kan man svara ja.

I Alltså är det liknande test load eller test körningar?

R Ja en mindre mängd.

I Vi kommer senare till en riktlinje som tar upp det här. Men då kanske det inte är direkt någonting ni gör eller?

R Ja vi det beror på hur man tolkar riktlinjen som sagt var.

I Om vi tolkar det som diagramnivå?

R Då är det inte självklar att vi gör det.

I Så var hamnar kategoriseringen då?

R Ja då, för min del så hamnar den på raden där nedanför.

I Samma för båda?

R Ja

I Vi går vidare.

Riktlinje 14

R Ja men det är att hålla den här datan separerad från intern data. Att ha den unikt identifierad.

I Och det är någonting ni gör?

R Ja all data ska man hålla relativt unikt identifierad, som man kan köra om om det blir fel. Så svar ja.

I Kategoriseringen då?

R Det är D på båda.

I Är relativt enkelt för båda, är det systemutveckling, warehouse tänk där också?

Bilagor

R Ja det är data transfererings tänk. Har man en ordentlig process och gör det här då är det inga konstigheter däremot är det svårt om man inte har gjort det.

I Ger naturligtvis en positiv nyttoeffekt då? Om man inte har det är det inte bra helt enkelt.

R Nej det ända jag skulle kunna säga då om 17 är att organisationer som redan infört syndikat data så kan vi sätta den på D istället.

I Då flyttar jag ner den här.

R Ja för har man inte gjort det så är det svårare att bygga om, det kan bli väldigt kostsamt att bygga om saker och ting om inte har gjort det.

Riktlinje 15

R Det var ju det vi pratade om tidigare att man ska köra tester innan man inför stora mängder.

I Och det är någonting ni gör då ja. Och kategorisering då?

R Om man står i begrepp så är det B och om man inte har gjort det så känns det så att säga är mindre tillämbart om man har infört syndikat data.

I Vad sa du? Var det ej tillämbart?

R Ej tillämbart för den andra.

I Då sätter jag den där. Och det berodde på?

R Ja testkörningar det gör man ju i första hand innan man har infört någonting men när man väl har infört det så då har man ju infört det. Då är det ju i så fall om man ska köra utökningsprojekt som man naturligtvis ska köra några testloads men men så tolkar jag inte riktigt dom här diagrammen så att då sätter jag det på linjen där nere.

I Ja då förstår jag.

Riktlinje 16

R Ja att man skall skräddarsy data till organisationens behov istället för att ta in data som ser ut på ett annat sätt och sen själva så att säga skräddarsy den. Utan man ska låta leverantören skräddarsy den.

I Är det någonting som ni gör eller rekommendera?

R Ehh jaaa och nej kan man väl säga ehh det är inte självklart bättre att låta en leverantör skräddarsy åt en kund för att leverantören inte alltid har kompetens om varför det är gjort på ett visst sätt och om man behöver ändra någonting kan det naturligtvis vara dyrare att låta en leverantör ändra det. Sen så skulle jag vilja säga att för det mest är det nog bra att göra som man skriver i G16 men jag tycker inte att det är självklart.

I Hur skulle du kategorisera det då?

R Jag skulle sätta den, om man står i begrepp att införa syndikat data så skulle jag kategorisera det som C.

I Och för dom som redan infört.

R Ehh samma.

Riktlinje 17

R Ja alltså lagt in metadata om varför det ser ut på ett visst sätt, man kan ju också tolka den lite granna som att ta in grunddata istället för data som redan är bearbetad. Och datalager baserar sig nästan alltid på grunddata istället för redana kalkylerad data. Är liksom den typen

Bilagor

av uppsummeringar är ju det som man gör efter att ha lagt in någonting i ett datalager. Ehh så det får man väl säga att man alltid försöker få in så mycket grunddata som möjligt.

I Är någonting ni gör. Ser du någon skillnad på om man tar in intern eller extern data och framförallt då syndikat data.

R Nej inte egentligen. Skillnaden är naturligtvis att syndikat data där är oftast det som är kalkylerat på så stora datamängder att det knappast är möjligt, det är mer en definitions fråga. Ehh jag tycker att G17 är relevant dock.

I Hur vill du kategorisera den då?

R Ehh << kort paus >> det är svårt, jag är lite osäker, jag vacklar i frågan. Jag tycker att det är för svårt att sätta en bra klassificering på den.

I Du får ju sätta den på linjen eller i mitten om du anser det är svårt. Vi har ju alltid motiveringen.

R Ja jag tycker den är svår att kategorisera, det beror mycket på.

I Du vill ha den nere på linjen då?

R Ja

I Motiveringen är alltså att den är svår att kategorisera men att den ändå är viktig?

R Ja, vilken kvadrant den är i kommer att skilja sig markant mellan olika organisationer.

Riktlinje 18

R Att inte ta in data till data warehouset som inte från början var avsett för datalagret. Där skulle man ju nästan vilja ha några exempel på det.

I Ja om man ser det så här, vissa företag tycker det är dyrt att köpa in och använda sig av syndikat data så kanske dom har fått in någon syndikat data som egentligen inte var avsett för datalagret utan för att användas i något gränssnitt eller så och ja visst här har vi syndikat data och för in det. Utifrån min erfarenhet kan jag inte ge så mycket mer detaljerade exempel.

R Återigen beror det på hur man tolkar G18 tycker jag, tolkar man G18 som att man ska kvalitetssäkra informationen innan man tar in den då så håller jag ju med men sen kan det ju vara, fortfarande vara bra kvalité på information som man för in i ett system även fast det från början inte var avsett för det ändamålet. Det är svårt att generalisera på den punkten.

I Blir det samma som förra då?

R Jag tycker det.

I Det går bra. Jag ringar in dom så jag vet att det finns en motivering.

Riktlinje 19

I Nu är vi inne på användarområdet.

R Att modellera datan, man visar hur den är relaterat till allt annat och det är absolut något som man bör göra.

I Och det är någonting ni gör då också?

R Ja, Jag skulle vilja sätta den i B för dom som står i begrepp och dom som redan har infört någonting får också B.

I Men det här är relativt enkelt att göra, kan du motivera varför?

R Ja därför att om man inte vet vad man ska använda informationen till då skall man inte införa något sådant här överhuvudtaget. Då får man nästan förutsätta att det finns en kunskap någonstans i organisationen om varför man gör det här. Sen handlar det om att överföra den här kunskapen till dom som sitter med det. Kanske dagligen. Och det är en kommunikations fråga som jag inte anser är speciellt svår egentligen men det är många som kanske inte gör det.

I Och naturligtvis är nyttoeffekten hög för att få förståelse för datan förmodar jag?

R Ja

Riktlinje 20

R Ja här står det att man ska ta in data som till grunden är enkel och lätt att förstå. Det håller jag med om. Det är ehh.

I Är det någonting ni gör?

R Ja det kan man nog säga i grunden att, nu inför ju inte vi extern data men i princip ja. Ska man införa det beslutsfattande datalager i grunden oftast bättre, ehh ett område där tekniken är mer komplicerad än datan egentligen. Det vill säga att man kan få ut ganska mycket information ur en relativ enkel datamängd utan att göra det så jättekomplicerat så jag tror att den stora faran med ett datalagerprojekt är att göra det allt för komplicerat och därmed minska användarnytan för att ehhh ja. Jag vill påstå att det är B för dom som står i begrepp och om man tittar på dom som redan har infört syndikat data så är det väl förmodligen inte riktigt tillämbart då.

I Och det beror då på att?

R Det står start out by incorporating, har man redan gjort någonting så är det svårt att följa den första delen av den riktlinjen.

Riktlinje 21

R Ja men det är ju att säkerhetsställa att det finns en positiv användare till det här. Absolut det är det viktigaste i sådana här projekt. Ehh..

I Är alltså någonting ni gör, är det någonting som du upplever att det kan finnas en liten passiv inställning till extern data, eller negativ eller passiv inställning. Just när det gäller beslutstöden.

R Nej det tycker jag inte, jag tror snarare att man har ett generellt problem att inte alltid få ut användandet av verktyg och att det är mer teknikproblem generellt mot datalager och beslutstöd. << inspelningstekniken fallerade >> inte att det har med syndikat data att göra utan att det är mer generellt.

I Kategoriseringen?

R B och B

Riktlinje 22

R Ja den här är väl lite kopplad till 20 det vill säga att kontrollerar vilken data som verkligen används för att fatta beslut.

I Är det något som görs rent formellt eller är det mer informellt?

R Ja, alltså det är nog informellt som man kanske mest gör det här..

I Ingen form av loggar som man direkt använder sig av.

Bilagor

R Nej det tror jag inte.

I Inget rent formellt som ni rekommenderar företag att göra.

R Jo men den formella processen kan ju vara att göra uppföljning varje kvartal t ex. Det är inte självklart att man behöver en teknisk uppföljning.

I I så fall så är den uppföljningen i form av frågor mot användaren vad dom använder sig av?

R Ja att man frågar folk hur dom arbetar med dom här beslutstöden.

I Kategoriseringen.

R Inte tillämpbar för dom som står i begrepp. Och dom som redan har infört tycker jag att det är B.

Riktlinje 23

R Ehh ja återigen samma sak. Handlar om användarutbildning, att förklara för användarna hur olika siffror, varför det ser ut på ett visst sätt. Det sak man alltid göra och jag kategoriserar alltid den här typen av förklaringar som B för båda organisations typerna.

Riktlinje 24

R Ja det är att kontrollerar lagar och förordningar omkring vad man för göra med den här typen av data och det är ehht någonting så att säga som man naturligtvis bör göra men kanske är svårare att, har man köpt sån här data så förutsätter man nog att man får använda den också.

I Men är det någonting nämner eller kanske inter är direkt någonting som nämns från eran konsult sida utan det kanske är mer upp till organisationen och sköta.

R Jag upplever det som att det handlar om leverantörens skyldighet.

I Kategoriseringen?

R Ja mmm ja svårt att säga, jag skulle snarare se det som en avtalsfråga mot leverantören så. Att säkerhetsställa att leverantören garanterar att organisationen får använda det här informationen eh på det sättet man vill eller att annars står i avtalet vilka begränsningar som finns i det här och att leverantören har en skyldighet att informera kunden om dom begränsningarna ändras. Så jag skulle vilja lägga över det här på leverantören. Och då kan man ju så att säga eh få den kategoriserad att det är viktigt att göra och att det egentligen är ganska enkelt att göra.

I Är positiva nyttoeffekten hög då eller?

R Ja det kan man ju sätta, om vi sätter B på båda under förutsättning att man följer den rutinen för att göra det.

I Ja det är ju inte speciellt svårt så att fixa ett avtal med leverantören.

R Nej om dom går med på det, men det tycker jag känns som en sån här sak dom borde gå med på.

I Klart nyttoeffekten är hög för det kan ju få förödande konsekvenser liksom.

R Ja.

Del 3

R Generellt kan man säga att all form av tjänster, köp så att säga av olika typer av leverantörer på det här sättet kommer att öka markant i framtiden. Man kommer att köpa mer och mer information på det här sättet tror jag, som en tjänst så att man kan få levererat till sig. Kostnaden för att själv ha den här typen av information som man själv ska hålla uppdaterad är extremt hög och allt fler, allt större andel av allt beslutsfattande kommer att behöva fattas på mer detaljerad information om olika målgrupper och vad som händer i världen och så vidare. Det här är ett klart växande område.

Transkribering av respondent 5

Denna intervju gjordes med två olika respondenter, respondent 3 och respondent 4.

I = Intervjuare

R5A = Respondent 3

R5B = Respondent 4

Del 1

I Då börjar vi med del 1 och så börjar vi med person ett.

I Hur länge har du jobbat inom IT branschen med beslutstöd, eller liknande?

R5A Det kan jag säga att jag har gjort sen 96 ja nio år.

R5B Jag har hållit på sen 95 men beslutstöd har varit en mindre del.

I Vi går vidare med fråga 2. Vilka roller har du haft i olika projekt?

R5A Jag har varit med i olika projekt, inte som projektledare men som representant för analysgruppen om man säger så och ta ut då siffror, fakta och beslutsunderlag ur databasen, har inte lett något projekt, ingen huvud projektledare om man säger så.

R5B Jag försöker lägga ner det gamla systemet samtidigt som vi integrerar det nya och håller då i kravdelen vad det gäller data.

I Vilken erfarenhet har du av extern, syndikat data i datalager?

R5A Kan ju säga så att jag har varit med och köpt in en del data från externa leverantörer och oftast då har vi fått det i form av färdiga filer som har kommit och har pratat med leverantören så frågar dom om vi vill ha det som Excel fil eller textfiler eller CSV fil och sen har vi fått den här filen rätt upp och ner som vi har läst in i vår data bas i stora drag det har inte varit så komplicerat, det har varit viss tvättning av data men på det stora hela har det varit väldigt smärtfritt måste jag säga.

R5B Jag har varit med i kanten där och kanske snarast när det har varit problem egentligen som jag har varit inblandad när man har pratat med leverantören för att reda ut olika saker. Inte så där jättemycket. Men just nu håller vi på med en ny förutsättningslös informationsinhandling, vi har ju haft ett par leverantörer så då tänker vi ifrågasätta nu när vi gör om det då så då blir det ju lite mer.

I Vilka leverantörer av syndikat data känner ni till?

R5A PAR, SCB, UC, MM partner ja säkert glömt någon.

R5B Dun & Bradstreet har han glömt.

R5A Ja just de ja.

I Då går vi vidare med del två då, riktlinjerna är baserade på problem som är framtagna utifrån dessa faser, dessutom är generella riktlinjer framtagna som man bör tänka på innan man kör igång och inkorporerar syndikat data.

Del 2

I Om ni läser riktlinje 1, hur skulle ni beskriva essensen av riktlinjen, alltså vad den syftar till och vilka problem den kan stödja?

Riktlinje 1

I Utifrån essensen av riktlinjen är det något ni gör eller rekommenderar för personer i eran organisation?

R5B Jag tror det är svårt att göra , då ska man göra det per typ av data och hur ska man hitta någon uppföljning av de, jag menar hur mycket ska du öka försäljningen då, det är så du måste kvantifiera det.

I Hur som helst så är det inget ni direkt gör?

R5B Nej.

I Nu ska vi kategorisera riktlinjen och det ska vi göra utifrån dess nyttoeffekt, alltså om ni tycker riktlinjen har hög eller låg nyttoeffekt och om ni tycker att tillämpbarheten är enkel eller komplicerad.

R5B Det känns ju som att det är komplicerad att hitta något som går att använda. Givetvis så är det svårt att göra det, är nog mer för sin egen skull än att man får ut något av det.

I Så ni skulle vilja sätta att den är komplicerad att tillämpa och vad sa vi om nyttoeffekten då?

R5B Eftersom den är komplicerad blir nyttoeffekten liten för att det kräver så mycket insats för att skapa den.

I Men om man bara ser till själva nyttoeffekten och inte till själva problemet. Skulle den vara lätt att genomföra skulle detta då innebära en hög nyttoeffekt?

R5B Tveksamt.

Ä Då sätter vi den på låg då. Ska även tillägga att om ni anser att den inte har någon effekt alls eller inte går att tillämpa så ska ni skriva den här. Nu är det så också, ursäkta om jag inte har så stor intervju erfarenhet och att det blir lite hackigt så där. Tanken är att vi ska göra en kategorisering utifrån två olika perspektiv, vet inte riktigt om det här är rätt att ställa mot er, kanske är mer riktat mot konsulter men om ni tycker att det är någon skillnad på ett företag som ska börja och ett företag som har inkorporerat data i exempelvis ett halvår och sen får riktlinjerna i sina händer och kanske har stött på problemen.

R5B I så fall har väl någon mer nytta för dom som inte har gjort det förut, att dom tänker i dom här termerna och kanske inte att dom formaliserar målen men ändå liksom att...för jaa.

I Fortfarande kanske det är komplicerat för båda?

R5B Det är väl att man skulle lite större ehh behöver inte vara att man gör det utan mer att man har det i baktanken och då blir det lite högre nytta.

Bilagor

I Är nyttan fortfarande låg,? Det räcker att vi håller oss till kvadranterna.

R5B Ja men sätt den något lite högre då.

Riktlinje 2

R5A <<Läser min översättning>>

R5B Vad menar man med det egentligen då? Är det inte dom som ska använda det här som eller jobba med det.

I Jo men tänk er att det kostar pengar att köpa in data och att man har i själva helhetsbudgeten, för det här är ju det generella riktlinjerna innan man kör igång och ett datalagerprojekt koster ju en del pengar och att man då sätter till resurser och att man då sätter till pengar...

R5B Till just inkorporeringen

I Precis

R5B Jo men det är ju nödvändigt för annars så bedrar snålheten visheten eller visheten snålheten.

R5A Ja

I Men det här är inte heller någonting som ni gör eller har gjort tidigare?

R5A Vi kanske gör det utan att tänka på det..

R5B Men nu är det väl pengar avdelade för det här

R5A Jo

R5B Det är väl en del av projektet.

R5A Vi berättar ju då att tyvärr har vi saknat den här informationen tillexempel medieinvestering eller någonting och det hade vi förut och det är klart vi måste ha det sen så går det i budgetprocessen och så vidare och så om det blir bifall så avsätts det pengar för inköp av den här datan.

R5B Det är väl egentligen kravmodelleringen som, det tar ju en viss tid i alla fall.

R5A Ja

I Då använder ni ju det alltså, hur ser ni det här om vi ser till kategoriseringen?

R5A Är väl enklare än den förra och nyttoeffekten är..

R5B Måste vara lite mer än mitten på nåt sett för då vet man ju att resurser går åt för att göra det här, det är väl egentligen de.

R5A Ja upp i högra hörnet.

R5B Tror inte det är någon skillnad.

Riktlinje 3

R5A <<Läser min översättning>>

R5B Det har vi ju faktiskt i våra avtal, nu kommer jag inte ihåg hur det är formulerat men det finns där i alla fall. Det är ju jätteviktigt.

I Av rent intresse är det stora pengar om dom inte skickar rätt data.

R5B Är det inte att vi slipper betala om vi får fel data.

Bilagor

R5A Kan inte i detalj heller vad som står i avtalet men om vi får data från en viss leverantör och dom har levererat fel data så slipper vi betala

R5B En månad tror jag det är.

I Kan den här datan som dom skickar fel till er, kan den få väldigt negativa effekter hos er. Exempelvis om ni gör bedömningar att den här kunden är kreditvärdig och sen är han inte det.

R5A Ja det kan de ju få när vi gör kampanjer, vi tar ut alla kunder som exporterar till Amerika sen trycks det upp DR utskick till kunderna sen ringer våran DMTM enhet till kunderna och vadå vi exporterar ingenting däremot importerar vi, dom måste ha vänt på siffrorna. Och efter tio telefonsamtal så ringer dom till oss och frågar vad vi håller på med och då går vi tillbaks och tittar, nej men det ser ut som att dom har export i filen och sen backar vi bandet och går till leverantörerna.

I Borde inte ni kunna sätta högre krav på leverantörerna? Alltså om han skickar fel data och ni får enorma förluster, borde inte ni kunna sätta högra krav så att han är medveten om att om han skickar fel data koster det er mycket pengar. << lång paus >> Det här är ju egentligen lite utan för mitt arbete.

R5B Men har vi råkat ut för något sånt här extremt katastrof, dom är väl ganska seriösa och pålitliga dom här i princip.

R5A Vi testade av, nu kan det vara svårt att veta om en kund har export till Australien eller inte men, innan vi tar ut själva målgruppen så, är ju inte säkert att man hittar allting men vissa stora tester görs och vi, det jag håller på med, målgruppsuttagning där tittar vi igenom vilka kunder vi har, och har vi nisses pizza så oj det här verkar konstigt men om vi har stora svenska exportföretag så ja då är det troligtvis rätt.

R5B Vi har ju inte åk på någon direkt smäll så men problem har vi ibland.

I Hur ser ni på själva kategoriseringen då?

R5B Är väl ganska medelsvårt, grejen är väl att man ska tänka på det.

R5A Vi har en inköpsavdelning som hjälper till med avtalsskrivandet hos den här leverantören.

R5B Själva grejen är att man ska sätta en sån klausul men det är ju inte svårt att göra det

R5B Nyttoeffekten är mer mot hög än låg.

R5B Leverantörerna är ju så få så dom är måna om att sköta sig ändå.

R5A Många gånger är det samma källa i grund och botten, längst bak i ledet då är det SCB och sen finns det olika varianter av det här PRV och det är Bokslutsinformation och sen kan du ju naturligtvis kanske bli fel hos en leverantör om dom har gjort en datamatchning som inte stämmer överens på något sätt.

I Dom undersökningarna som doktoranden gjorde pekade lite på att ändå sker att dataleverantören gör fel och att det kan få ganska kraftiga biverkningar för kundens del och att man bör vara noga när man skriver sådana här. Ursäkta att jag spårade ur lite men men.

Riktlinje 4

R5A<<Läser min översättning>>

R5B Ja det är ju så vissa har vissa saker och andra har andra saker. Det var väl ganska rakt upp och ner

I Är det något liksom som ni kontrollerar att antalet ligger i linje eller..

R5B Dom har nu olika profil

R5A Dom vi har valt nu, dom leverantörerna, en del är ju duktiga på det då väljer vi den för det ändamålet, en annan är ju duktig på något annat då väljer vi den för det ändamålet. I stora drag

I Har ni någon formell eller är det mer informellt om vilken dataleverantör som är lämplig

R5A Just nu kommer vi starta upp med en upphandling där vi kommer gå ut och fråga X antal leverantörer, vi har samlat in behoven hos oss nu att vi vill ha den här informationen, har ni möjlighet att fixa det och vad skulle det kosta? Osv. Så det kommer att ske här framöver och då kanske det blir någon förändring mot hur det ser ut idag men det vet vi ju inte.

I Ser ni det problematiskt att ha tio leverantörer i förhållande till tre?

R5A Ja det är ju bättre att ha tre istället för tio i såna fall och då skulle det ju kunna vara så att dom här 3 även fast dom inte har informationen själva men dom är sugna på att wow leverera till posten då får ju leverantör snacka med leverantör 7 och 8 så att den får dens information och vi får en superfil av leverantör 1,2 och 3 så slipper vi få tio filer.

I Kategoriseringen då.

R5A Ja det blir ju troligtvis rätt hög

I Tillämpbarhet?

R5A I och med att vi inte har gjort det här just nu, vi har gjort det vid tidigare tillfällen men inte i den här tappningen så vet vi kanske inte riktigt än men..

R5B Vi vet ju våra behov men rätt antal svarar ju egentligen mot dem. Så det är ju inte så svårt egentligen. Om en kan leverera allt så är det bra men om vi behöver två så blir det två .

R5A Blir det sju så blir det sju.

R5B Skillanden beror på hur väl dom kan göra sin behovsanalys om man är nybörjare, det är ändå en kunskap som byggs upp under åren.

R5B Lite svårare om man inte vet sina behov.

I Men inte komplicerad så

R5B Nej

Riktlinje 5

R5A <<Läser min översättning>>

I Är ju lite det vi har varit inne på. Om man ser det så här, när ni gjorde den här så skickade ni ut era behov till leverantörerna.

R5A Vi ska göra det.

I Har ni någonting formaliserat

R5B Alltså vi har ju ställt samman kraven så vi kommer kolla mot dom, det går väl relativt väl, det är väl en bra riktlinje att ha. Att göra en utvärdering utifrån kraven men det förutsätter ju att man skriver några krav också.

R5B Kravspecen, vi behöver den här informationen och vi vill ha den dagligen och den här vill vi ha en gång per år för den levereras bara en gång om året. Osv.

I Ser ni någon hög positiv nyttoeffekt

Bilagor

R5B Ja för det är ju det här man ska få ut någonting av sen.

I Relativt enkelt?

R5A Ja

I Och ingen direkt skillnad?

R5B Nej, jo kanske man har lite mer kunskap om man hållit på lite längre.

Riktlinje 6

R5A<<Läser min översättning>>

R5B Och hur menar dom att man ska göra det då, man bevakar ju marknaden men sökrutiner vad menas med det?

R5A Är ju inte så många aktörer på marknaden som har den här informationen och kunskapen.

I Intressant att ni säger så, om jag ska vara ärlig, då utgår jag från mina tidigare intervjuer.

R5A I vår värld så är det så

I Jo men det är fler som sagt precis som ni.

R5A Det kanske finns någon liten i busken, nisses informations försäljning som har vartenda företag och varenda bokslutuppgifter och super??? Men vi kommer inte i kontakt med dom här företagen utan det är dom här stora drakarna som vi nämnde i börja av intervjun.

I Hur ser ni det för kategoriseringen.

R5B Jag tror inte att det går till på de viset

Riktlinje 7

R5A<<Läser min översättning>>

R5B Det där är väl egentligen mer att man får erfarenhet genom arbete, att man kan sätta rutiner genom arbete eller? Är det inte så att man gör analyser och upptäcker konstigheter och så undrar man varför det är så här? Och så rotar man i det. Kan man sätta formaliserade rutiner liksom utan?

R5A Nej

R5B Eller ska man jämföra fält för fält och vinst för de och inte för detta då, << kort paus >>

R5A Nej det är svårt, när jag håller på så vet jag att det är två leverantörer som har samma data t ex ett visst fält innehåller bransch, SNI-kod då kan det vara så att från den ena leverantören uppdateras det dagligen och från den andra leverantören uppdateras den här SNI koden en gång per år kanske, då när jag hämtar ut den informationen, har jag den valmöjligheten då kan det kanske vara smartare att kanske kika på, oj här är det en som har uppdaterat den mer ofta då väljer jag den i det läget t ex, beroende på vad jag ska ha informationen till, samma sak så kan ju två leverantörer erbjuda ungefär samma sak, har jag då två leverantörer och så står det att dom tillhör den ena branschen hos den ena och den andra branschen hos den andra. Det kanske ska vara så beroende på grundkriterierna i botten eller så är det så att den en leverantören har uppdaterat sin bransch för en månad sen och det har inte den andra gjort. Det beror på, det är ju så specifika fall från gång till gång så ehh det är väl klurigt så jag tror det är svårt att etablera rutiner innan utan det märker du under resans gång, oj här ska jag använda det här fältet för det är smartare och de här fältet eller kolumnen det är inte så jättebra att använda för det är osäker data och det är det bättre att ta dem infon från någon annan t ex.

Bilagor

R5B Eller menar man här att man ska hitta på kvalitets kontroller som man kör då och då eller.

I Jag skulle vilja sägs som så här det kan ha blivit lite misstolkning nu men om jag frågar er, har ni problem med att förstå vad, om ni har en leverantör har ni problem med att förstå vad han egentligen erbjuder och vad som är lämpligt för er. Kan det vara så att han erbjuder flera grejer och ni inte riktigt vet vad som är bra.

R5B Nej då diskuterar vi det med dom.

I Men har ni formaliserade rutiner för att göra den här utvärderingen, eller det sker en direkt diskussion med leverantören.

R5B Ja det är ju mer att du diskuterar med dom då, hur har dom tagit informationen, varifrån, hur ofta och när uppdateras den, det blir ju mer såna grejer.

I Vi går vidare med kategoriseringen.

I Positiv nyttoeffekt hög eller låg??

R5B Eftersom att det är svårt att se hur man skulle sätta dom här rutinerna

I Kanske omöjligt att tillämpa?

R5B Nej kanske inte det heller i och för sig, eller vad tycker du?

R5A Kanske inte omöjligt men nästan, långt ner komplicerat

R5B Månen istället för mars << skratt >>

R5A Ja

I Nyttoeffekten?

R5A Den skulle ju o andra sidan, om man vet vad man vill ha vara hög, kanske men ganska låg ändå.

I Okej vi sätter den i mellan då?

R5A Ja

Riktlinje 8

R5A<<Läser min översättning>>

R5B Vad ska vi säga om det då? Det är ju mer att vi har loggar som visar om det blivit några problem men det är ju inte alternativa.

I Om en logg säger att ni har inte fått den datan som nu skulle och ni behöver den så fort, har ni inte några andra kanaler som ni skulle kunna få in datan ifrån?

R5B Nej men däremot brukar dom ju verkligen lägga manken till och fixa det dom jobbar ju stenhårt på sånt. Utifrån den erfarenheten jag har i alla fall. Tror det skulle vara för dyrt och liksom, hur skulle det gå till? Är ju så otroliga mängder, vi kan ju inte få den hur som helst. Vi har ju alla företag så det är volymer till max.

I Blir den då omöjlig att tillämpa?

R5A Ja det är ju inget du går ut på Internet och surfar hem och ingen excel fil heller utan lite mer komplicerade grejer.

Riktlinje 9

R5A<<Läser min översättning>>

Bilagor

R5B Jo men vi har ju gjort en sån här kalkyl i projektet, har vi inte det?

R5A I data projektet?

R5B Ja, exakt vad det är för komponenter där men det måste det ju vara när det är ett så här stort projekt liksom, det är ju sån här nyttovärdering i dem.

R5A Det var ju uppe när ehh nu var ju frågan mycket större än så men när presentera nyttan med syndikat data för dom som gjort själva investeringen men

R5B Ja det är ju helheten, en del av helheten men man kanske aldrig har ifrågasatt kostnaden för det här för den har vi ju haft förut, det är ju inte det som är skillnaden det ligger ju mer i löpande drift det här.

I Der är ju ändå någonting ni varit inne på?

R5B Ta det här med import och export, då väntar man ju tills det har kommit nya siffror för att det finns ingen anledning till att gå att köpa om det kommer nya siffror om en månad och slänga ut ett års pengar till liksom.

R5A Samma sak med medieinvesteringar. Är ju svårt att veta om vi inte hade haft dom här informationen, om våra säljare inte vet då dom olika medieinvesteringarna som företagen gör, okej du kan ju åka dit och fråga din kontaktperson eller du kan ju kanske få viss information och leta själv på Internet eller årsredovisningar och lite av varje var det kan tänkas stå även fast det kanske är kryptiskt att få reda på det men om vi inte hade fått den informationen hur mycket hade vi sålt då, ja då hade vi sålt så här mycket men nu har vi den här informationen men vi kanske säljer lika mycket ändå så det spelar ingen roll eller så kanske informationen är helt avgörande, vi kanske inte hade fått dom här affärerna annars.

R5B Det går i alla fall snabbare för säljarna att få reda på hur det är om man får den här informationen så tidsåtgång för säljarna.

R5A Det är överlägset än att leta mark.. 250 säljare ska leta var för sig.

I Om man ser tillämpbarheten är det någonting som är lätt att genomföra.

R5B Inte att sätta mått det är väl inte så lätt va?

R5A Nej mätvärdena är ju jättesvåra att veta, hade vi inte haft informationen hade vi sålt ändå eller inte?

R5B Det är ju mer känsla än mått

I Vill ni säga att den är komplicerad eller omöjligt

R5B Nej omöjlig är den inte men komplicerad

I Och nyttoeffekten kan ju då uppenbarligen bli ganska hög?

R5A Ja

I Är det någon skillnad på dom som står i begrepp eller?

R5B Nej det tror jag inte.

Riktlinje 10

R5A<<Läser min översättning>>

R5A Ja så är det ju, vi skulle ju, kan ta ett exempel man kan prata kontaktpersoner till exempel. Vi skulle kunna prenumerera på kontaktpersoner och vissa befattningar om vi säger så om vi säger så och sen har vi dom lagrade men sen så visar det sig att får vi

Bilagor

prenumerera på och har en befattning liggande sen kanske det inte görs någon kampanj på han överhuvudtaget då och så vidare, då är ju det, okej det är ju bra att ha information, nice to know men då kostar det ju pengar. Då är det ju bättre i såna fall att när vi gör kampanj kanske på det här företaget då kanske vi köper in dom här befattningarna som vi vill ha vid det här tillfället.

I Det här är någonting ni gör också?

R5A Ja ehh

R5B Är ju olika sorts data

R5A Det är olika sorts data för det är olika kundgrupper om man säger så, våra största kunder KAM kunder där kanske vi ska ha olika befattningar, vi ska bara ha dom för dom är nyckelpersoner däremot kanske på mindre företag köper vi in när vi gör kampanj och bearbetar det företaget. Så kan man sammanfatta det.

R5B Inom oljeindustrin t ex befattnings << inspelningstekniken fallerade >>Är ju inte så ofta vi gör.

R5A Nej

I Nyttoeffekten?

R5A Ja så här tänker vi ju.

I Så det är relativt hög nyttoeffekt då?

R5A Ja vi tror det.

I Och tillämpbarheten?

R5B Ja det får ju tillämpas efter behov, vissa saker har vi ju kontinuerligt för det vet vi att vi behöver kontinuerligt.

I Är inte så jättekomplicerat att tillämpa heller?

R5A Nej

Riktlinje 11

R5A<<Läser min översättning>>

R5A Nja det vet de fåglarna eller vi har ju idag då, stort företag vi jobbar i om vi säger så men vi tar ju reda på behoven utav användarna det finns ju olika målgrupper för olika typer av data men användarna, säljarna kan ju vara användare till exempel, dom behöver ha den här datan då köper vi in den här data och försöker få in den i vårt säljstödssystem och det kan ju ta tid det ska förberedas för fält och kolumner osv. Innan dess så kan det finnas andra grupper inom företaget som har nytta av den här datan som behöver ha den till exempel den enhet som jag jobbar in nu, analysgruppen och då köper vi in den här datan även om IT avdelningen inte är klar med sitt för då läser vi in den i vår lilla databas som vi har.

I Skulle du vilja säga att den inte har någon direkt nyttoeffekt då eller?

R5A Jo nyttoeffekt har den för det...

R5B Den är väl ganska hög men det är ju också för att vi har lång erfarenhet av vad vi behöver, jag skulle kunna tänka mig att nystartade har större nytta av det här, tänka igenom vilka frekvenser, vad är det dom ska ha och hur det ska se ut och allt.

I Så det är en högre nyttoeffekt för ett nystartad men lite mer komplicerat att tillämpa

Bilagor

R5B Jo det kan det ju vara i och för sig men just att man tänker på det här med frekvens och sånt, det tror jag inte man gör om man är lite ny och då är ju riktlinjen bra om man tänker i dom termerna.

I Enkel och hög eller komplicerat och hög.

R5B Är väl inte så komplicerat det är väl bara man ta reda på det helt enkelt

I Även samma för företag som...

R5B Ja det är ändå en utvärdering om vi tänkt rätt här.

Riktlinje 12

R5A<<Läser min översättning>>

R5A Ja

I Något ni tänker på

R5B Jo men vi köper ju liksom alla företag för vi har kontakter med alla företag.

I Nyttoeffekten förmodligen relativt hög

R5A Ja

I Och tillämpbarheten?

R5A Det svåra där är ju att veta vad organisationen har för behov men har man väl ringat in det och vet att vi behöver ha den här informationen eller vi tror att vi behöver har den här informationen för då säljer vi bättre då ser vi till att vi har den.

Riktlinje 13

R5A<<Läser min översättning>>

R5B Ja vi lägger ju ut på skiljda ställen så att det har vi ju liksom och det är ju bra så att man inte blandar ihop.

I Det är någonting ni gör och om man inte skulle göra det tror ni det skulle kunna få en negativ effekt då?

R5A Ja det kan jag tänka mig, att man inte vet vad som kommer var ifrån.

I Är det någonting som är enkelt att tillämpa?

R5B Ja är man medveten om det så.

I Nyttoeffekten

R5B Den lär bli hög

I Och detta gäller båda då?

R5A Ja

Riktlinje 14

R5A<<Läser min översättning>>

R5A Ja

R5B Det har väl lite med det där att göra också << kort paus >> vad är skillnaden mellan dom två?

R5A Tretton och fjorton menar du?

Bilagor

I Om man har det på diagramnivå så är datan skilt på så vis att det ligger i olika tabeller men om du för in det << kort paus >> ja alltså du kan för in den i samma tabell om den är unikt identifierad eller inte är unikt identifierad hmmm.

R5A Är den unikt identifierad så kan du ju föra in den i samma tabell, vi gör ju inte det men så skulle man ju kunna göra om du märker upp, skapar en kolumn till och kallar den för leverantörer får ett id nummer eller någonting och då vet du ju att nummer ett är från det företaget och nummer två är från någon annan och då kan du ju ha allt i en supertabell egentligen om du nu har nytta av det men..

R5B Det var ju det vi diskuterade med PAR, att dom skulle märka källan..

R5A Ja PAR och MMP skulle man kunna göra men så har vi inte idag.

R5B Men nu har vi ju två källor

I Ni har det inte idag men det är ändå någonting som ni...

R5B Är möjligt att göra ja.

I Vad tror ni om nyttoeffekten, hög eller låg?

R5B Sådär.

I Lite mitt emellan?

R5A Får du en superleverantör av en ända fil i storupphandlingen då kanske det blir så att det blir en fil med 20 miljoner rader och sen så blir det någon kolumn som berättar vem som är leverantör av datan.

R5B Är det något fel så är det iaf nytta av att kunna veta hur man ska gå vidare även fast det är leverantören som ska göra det så är det möjligt

I Enkelt eller svårt att tillämpa?

R5B Är väl enkelt

R5A Är några kryss uppe i högra hörnet << skratt >>

I Jo det är ju det.

R5A Är väl det som är syftet kanske?

I Joo << skratt >> nej det är väl inte utan det är väl en....

R5A Riktlinje 15

Riktlinje 15

R5A<<Läser min översättning>>

R5B Ja det låter väl vettigt att börja med en mindre mängd innan man tar hela skiten

I Det är någonting ni gör också?

R5A Ja

I Nyttoeffekt hög alltså?

R5A Ja

I Enkelt eller komplicerat?

R5B Nej men det är väl inget svårt

I Låter så enkelt alltihop, i min studievärld är allting svårt << skratt >>

Bilagor

R5B Nej men det är väl mer medvetandet om det som är det svårt

Riktlinje 16

R5A<<Läser min översättning>>

R5A Mmm

I Var väl lite det vi var inne på när du sa att i början när vi pratade att du hämtade från dataleverantörerna och dataleverantörerna hade i princip fixat till datan som ni ville ha den.

R5A Ja

I Tror ni att dataleverantören skulle kunna skraddarsy den ännu mer för erat behov?

R5B Jo det är ju det vi är lite inne på att få en leverantör

R5A Få en fil kanske.

R5B Då slipper det ju visa dubbelfält och så där och så kan man prioritera vilket fält vi vill ha från vilken källa. Och så är det en part.

R5A Och problemen mellan dom andra parterna får dom reda ut själva.

I Nyttoeffekt?

R5A Hög

R5B Lite låghög

I Tillämpbarheten enkel eller komplicerat?

R5B Verkar ju inte vara så svårt men vi har ju ingen erfarenhet egentligen.

Riktlinje 17

R5A<<Läser min översättning>>

R5B Ja det är jätteviktigt, det kommer jag att lägga till i vårt utkast när jag läste det här faktiskt. Just hur dom har tagit fram det, vilka källor det är och att dom verkligen beskriver det är ju jätteviktigt för det är ju sånt vi diskuterar liksom. Vad står det här för och var kommer det ifrån så det var ju skit bra, är ju taiming.

I Är det också en följd av att meta datan är bristfällig?

R5B Nej nej men att se till, nu när vi går ut och frågar leverantörer att vi får samma kvalitet. I och för sig, PAR är väl inte lika bra som MMP att förklara. Det är väl en grej egentligen. Det har vi fått fråga om, dom har inte skickat till oss riktigt och så på samma djupa beskrivnings nivå. Så den tycker jag är bra nytta med att förstå.

I Alltså en hög positiv nyttoeffekt

R5B Ja och det bör ju inte vara svårt för dom att leverera de heller. Det är i alla fall lätt för oss att ställa krav på det.

I Vi går vidare, kanske blir så att vi hinner klart till och med

R5A Ja vi går in på upploppet här

Riktlinje 18

R5A<<Läser min översättning>>

<< lång paus >>

Bilagor

R5B Jaha vad menar man då? << lång paus >> Men det är väl klar att dom rapporterna som säljarna gör är väl också datalagersyfte va. Vi har ju liksom ett eget ställe

I Har ni någon data som kommer som, alltså som ni köper in extern som egentligen inte har syfte att vara i datalagret, till exempel i något gränssnitt eller?

R5B Vi använder ju vissa fält för det här för att skapa kunder men då vill vi ju även ha det i datalagret för att få, ja där det har hanterats transaktionsmässigt också.

I Men det kanske inte direkt är något som ni...

R5B Men som branschkod till exempel det lägger vi på kunden men samtidigt vill vi ha i datalagret för vi använder information på två sätt, är ju inte samma syfte egentligen.

I Vill ni rent av säga att det inte har någon effekt eller att man inte bör tänka på den riktlinjen?

R5B Jag förstår inte vad den ska ha, va för skillnad egentligen.

I Jag tycker det låter på er som att den inte har någon direkt effekt, är det en korrekt tolkning av mig?

R5B Jaa << kort paus >>

I Eller vill ni sätta den på extremt låg effekt?

R5A Nej behåll den där nere

Riktlinje 19

R5A<<Läser min översättning>>

R5B Lite det som Sigrid sa att hon ville se tabellerna och hur det såg ut innan hon godkände och såg att det var med. Jag menar du har det så klar för dig i huvudet så för dig tillför det inte någonting men för henne var det kanske ett sätt att stämma av.

I Då är det något som ni har diskuterat i er organisation? Eller << kort paus >> vad tror ni

R5B Beror ju på vad man vet sen förut, jag menar du har det ju på dina fem fingrar så för dig spelar det ju antagligen ingen roll men en som inte liksom har tittat på hur det ser ut och hänger ihop, den kan ha lite hjälp av det.

I Så det finns i alla fall någon form av nyttoeffekt.

R5A Den bör ju vara hög i sådana fall.

R5B Tror inte att du är ett så bra exempel, kan för mycket << skratt >>

R5A << skratt >> kan för mycket jo

I Nästa gång jag kommer tillbaks vill jag att inte att du kan lika mycket så att det här ger mig någonting.

R5A<<Läser min översättning>> jo men det låter ju jättebra, så dom vet när dom ska använda det här och det där

I Är det komplicerat, lätt att göra eller svårt att göra?

R5A Nej det tror jag inte är så svårt.

I Är det samma sak då för..

R5B Ja det spelar ingen roll i vilket skede dom befinner sig.

Riktlinje 20

R5A<<Läser min översättning>>

R5B Där tror jag det är en tydlig skillnad för dom som ska börja nytt i alla fall för då ska man väl inte börja med allt på en gång utan man bygger sig fram. Det är väl lite grann sitsen nu med nya verktyg att vi tar inte allt på en gång som vi skulle önska oss till år 3000 utan börja med det vi hade förut och bygger på efterhand.

R5A Jo men det är ju rätt

R5B Så att man verkligen utvärderar nyttan liksom.

I Är det...

R5B Men här får man ju skruva på beslutsfattande för det kan ju bli ett annat beslut om dom är en bara en viss data, viss del. Köper du in skonummer på kontaktpersoner, då oj då får vi skruva lite på besluten för då blir besluten lite annorlunda om man säger så. Om du köper in båtregistret, lite dåliga exempel men, ja så blir det ju naturligtvis.

I Det är då någonting ni planerat att göra eller är det någonting ni redan gör?

R5B Nu köper vi in den information som vi haft tidigare som vi känner till och sen har vi efterfrågat viss information. Men det är dom ju osäkra på om dom har leverantörerna, de får vi väl se i höst när vi ska ut med vår stora upphandlings förfarande här då. Har ni de och de, får man väl, vi har ett behov av det och då får dom väl svara ja eller nej, nej tyvärr har vi inte det här eller ja fine vi har det. Men vi tror, är inte 100% men vi tror att vi har hyfsad data nu, det som finns i stora drag och så finns det ju lagar och begränsningar, vi har ju PUL lagen som gör att vi inte får lagra enskilda företag som vi skulle haft nytta av i vissa lägen.

I Ser ni det som hög eller låg positiv nyttoeffekt?

R5A Man behöver ju inte äta upp hela elefanten på en gång, det är ju lättare att tugga den bit för bit.

R5B Där borde det väl vara högra nyttoeffekt för någon som inte har kört förut.

I Alltså en hög nyttoeffekt och tillämpbarheten?

R5A Det gäller att tänka på det sättet då.

I Är det svårt eller är det naturligt att tänka så?

R5A Många gånger kanske man vill ha allt på en gång och då..

I Kan den då bli komplicerad

R5B Men det är inte så svårt, någonstans mitt emellan.

I Vi tar den mitt i emellan.

I Och den var lite högre..??

R5B Högre nytta för den som är nybörjare.

R5B Man ska lära sig krypa innan man kan lära sig gå.

Riktlinje 21

R5A<<Läser min översättning>> << kort paus >>

R5A Jo men så är det väl.

Bilagor

I Något ni tillämpar här? Låt säga att vissa inte har det här förtroendet för den externa data och inte riktigt vågar fatta beslut på den externa datan. Känns det som att det kan finnas en osäker inställning mot extern data eller är det så att alla litar på den till 100% eller har ni en väldigt pålitlig dataleverantör?

R5B Vi vet ju, om vi tar medieinvesteringar så vet vi hur det är framtaget att det inte är samma träffsäkerhet för det men att det är ändå bättre än ingenting. Men är det inte mycket att ni är föreslående från eran grupp att man kan ta det här villkoret sen blir det så här och så blir det så här. Jag tror att genom att föreslå olika varianter får mycket förtroende för den.

R5B Du för ju en dialog med beställaren och det är ju ingenting som är svart eller vitt utan om du vill ha ut någonting, går ju inte bara at ta ut alla kunderna utan då kommer alla följdfrågor, jaha vad vill du ha för kunder, jo jag vill ha alla företag i Göteborg. Jaha Erikson har sitt huvudkontor i Stockholm eller nu har dom ju det i London men vi säger att det är i Stockholm och sen har dom ett plåtskjul i Göteborg, vill du ha med det på din lista? Nej det ska inte komma med. Nej vad bra då tar vi ut huvudkontoren till exempel eller så säger dom att alla företag ska komma med, alla företag ska komma med och dess arbetsställen. Okej då innebär det att Göteborgs kommun som är Sveriges största kommun med arbetsställen då får du med varenda dagis för varje dagis är ett arbetsställe, ja säger du och ja då blir det så eller så säger du nej det vill jag inte ha, nej då får vi ta huvudkontoren till exempel. Så att beställaren och den som gör datauttaget måste hela tiden föra den här dialogen och den som gör datauttaget måste kunna verksamheten och ställa dom kloka frågorna till beställaren, annars blir det bara någon leverantör och då kan det blir precis vad som helst som kommer ut. Men för den här dialogen, då skapar du den här positiva attityden och din grupp där du jobbar för med sig att den här eller de personerna har hämtat det där ifrån och det här kan du lita på för att du haft den här dialogen med dig.

R5B Jag tycker han har bevisat att man arbetar för att..<< skratt >>

I Jo

R5B Så det är väl hög nytta på det egentligen annars vet man ju inte vad man gör egentligen.

I Och det är väl relativt enkelt

R5B Ja det kräver ju kunskap i och för sig men du kan ju inte ta en nyfärsking som ska föra diskussionen..

R5A Nej det är erfarenhet att veta vilka frågor som du ska ställa och du måst ju kunna databasen, hur tabellerna är uppbyggda och vilken information som finns.

R5B Så helt enkelt är det ju inte

I Sätter vi den på komplicerat.

R5A Komplicerat men hög nyttoeffekt.

Riktlinje 22

R5A<<Läser min översättning>>

R5B Det har du också i magen tror jag.

R5A Ja det har vi koll på

I Ni har en form av övervakning eller är det... har ni loggfiler som övervakar??

R5B Nej det är väl känslan.

Bilagor

R5A Ja men däremot finns det ju rapporter som är skapade i säljstöd systemet och där kan du ju gå in och titta då har du ju vissa data, det skulle kunna vara vissa data som grundar, den här rapporten grundar sig på det här data och så kan du ju gå in och titta på hur populär den här rapporter är att köra. Den här körs varje dag, 100 gånger och den här körs aldrig och den innehållet det här. Då kanske det är fel på rapporten eller felkonstruerad eller och så vidare. Men det här vet vi ju, vi vet vad beställaren efterfrågar och vi vet vad vi hämtar ut och vilka kolumner och tabeller vi använder.

I Det sker någon form av övervakning.

R5A Ja men det är ju inte dokumenterat filstatistik.

I Men det sker ändå en form av övervakning

R5B Ja det vill jag påstå.

I Och nyttoeffekten?

R5B Ja det är väl hög nytta eftersom att det kostar pengar att köpa in den.

I Enkelt eller komplicerat?

R5B Mitt emellan

Riktlinje 23

R5A<<Läser min översättning>>

R5B Siffror olika siffror.

R5A Står figurer i mina papper

R5B Måste vara siffror

I Jo men det stämmer.

R5B Vi har inte kalkyler i våra grejer eller har vi det? Men däremot så är väl någonting, när ni gör beräkningar nu liksom tänkt att man ska ha något stöd så att en annan användare kan ta fram hur, siffrorna till exempel, hur dom är framtagna. Det är väl tänkt att man ska kunna göra sådana beskrivningar i systemet så att någon annan kan förstå hur det här är gjort, segmenteringar till exempel. Det har vi pratat om.

R5A Exakt hur det ska, om det är något Word dokument eller??

R5B Nej nej men att det ska till att öppna att man dokumenterar så att det går att återanvända

R5B Så det är väl hög nytta och med dom verktygen vi har ska det inte vara speciellt svårt heller. Det är väl mer att vi har två verktyg då.

I Ser ni det som relativt enkelt då?

R5B Ja eftersom att det finns verktyg för det.

Riktlinje 24

R5A<<Läser min översättning>>

R5A Ständigt vara uppdaterade..

R5B Är det vårt PUL ombud eller? Vi har ju det på kreditgrejer och vi har det på PUL.

R5A << R5A nämner namnet på PUL ombudet >>

I Ni har en person som är avsatt för och..

R5B Ja hon är posten PUL ombud

I Har hon koll på att den datan som hämtas in externt används på ett lagligt sätt.

R5B Ja det har vi ju kollat på, när den lagen kom så hade vi mycket diskussioner med henne vad man får göra och inte göra men det är ju mer när man gör om någonting.

R5A Sen får vi ju då, jag får beställningar ifrån om vi köper in kontaktpersoner, befattningar till exempel, då skickas det ju med ett följebrev där det står då, ja det här får du ju använda i tre månader osv. och du får inte spara kontakt personer om dom inte har responderat till oss osv. Du ska uppge datakällan på ditt DR utskick som går iväg så när jag tar fram adresserna då tar vi även med, om vi har köpt adresserna från till exempel PAR då har dom en kod, en adresskälla och den skickas ju alltid med som tryckeriet som trycker ut kuvert, adresser osv dom lägger på det så när du får det som VD på ett företag, så jaha det här är inköpt på det här sättet.

R5B Men det finns ju kompetens att fråga så det är ju inte ett problem så.

I För er är det alltså enkelt att tillämpa

R5B Ja

I Och nyttoeffekten.

R5B Jo men det är viktigt att vi inte gör fel.

R5A Första sidan på expressen imorgon.

Del 3

I Lite kort om ni har tid. Vilken bild har ni av företag som använder sig av inkorporering av syndikat data? Och vad tror ni om framtiden?

R5B Jag tror det kommer bli ett större behov, men att rikta sig rätt det är den trenden man känner så det är en växande marknad. Man måste bli duktigare och duktigare för sina träffar..

R5A Selektionering

Bilaga 7. Respondenternas förståelse för riktlinjerna

Generella riktlinjer

Riktlinje 1

Utveckla formaliserade mål för införande av extern data, så att själva initiativet och fördelarna kan utvärderas.

Alla respondenterna förstår riktlinjen. Respondenterna framhäver att detta gäller all systemutveckling. Bland annat sades följande om riktlinjen ” Ser detta som en generell riktlinje för att få ordning och reda på dels affärsmässiga men även rutinmässiga delar att synkronisera olika typer av behov” eller som en annan respondent uttryckte det ” Först bestämma vad man vill åstadkomma sen försöker man hitta olika vägar dit och stämmer av att det funka, det här gäller ju all systemutvecklingen”. Respondenterna nämner också att detta är bland det viktigaste och att riktlinjen bör innehålla mer information för att en mottagare ska kunna översätta den.

Riktlinje 2

Allokera resurser som är specifikt tilldelade för initiativ av syndikat data införande.

2 av 5 respondenter hade problem med att direkt tolka och förstå riktlinjen. Båda förstod dock riktlinjen när intervjuaren förklarade dess essens. Den ena respondenten trodde det enbart handlade om resurser i form av kompetens och då i första hand kompetens om syndikat data medan den andra behövde en förklaring av innebörden. En tredje respondent menade att det engelska ordet dedicated ställde till problem för tolkningen. ” När man menar dedicated då tolkar jag det som man lägger mer än 50 % av sin tid på det här. Så det är väl det ordet som är mest svårtolkat för att arbeta med det här”.

Riktlinje 3

R3. Reglera kompensation mm ifall dataleverantörerna inte fullföljer överenskommelsen.

Alla respondenter förstår riktlinjen. En respondent förklarade essensen enligt följande ”Essensen är att kvalitetssäkra den data man får från leverantören genom att forcera ekonomisk kompensation om data inte uppfyller den, dom kvalitetsmålen då.” På frågan om leverantören kan ersätta hela förlusten vid eventuell fel leverans menade respondenterna att det inte fungerade på det viset. En respondent förklarade det hela med ”Min erfarenhet är att det är oerhört svårt att få igenom den här typen av klausuler beroende på att det inte är någon leverantör som vill skriva på det här utan att man säger att man begränsar sitt antal mot någon andel av licenskostnaden.” och en annan sa ” Man måste ju förstå där att om man vill täcka en kampanj som kostar flera miljoner då får man betala försäkring, så enkelt är det väl” och en annan ”

Identifikations riktlinjer

Riktlinje 4

R5B. Antalet dataleverantörer ska ligga i linje med organisationens behov.

En respondent (R2) förstår inte riktlinjen. Respondenten tolkade det som att leverantörerna skulle begränsas. Kategoriseringen måste därför räknas som att den gjordes på en feltolkad grund. Vidare var det fler respondenter som reagerade på riktlinjens formulering. Respondenterna 5 och 6 ville gärna tolka riktlinjen som att hålla ner antalet leverantörer istället för att leverantörerna ska ligga i linje med organisationens behov. Intervjuaren förklarade dock för dessa hur riktlinjen skulle tolkas. En av respondenterna hade ändå svårt att tolka vad detta skulle betyda rent praktiskt.

Riktlinje 5

R5. Etablera formaliserade utvärderings rutiner för hur man ska välja specifika leverantörer när det verkar som flera erbjuder ungefär samma sak.

Alla respondenter förstår riktlinjen. En respondent förklarade essensen enligt följande ”Det är att göra en korrekt utvärdering av leverantören innan man väljer leverantör, att sätta upp urvalskriterier”.

Riktlinje 6

R6. Etablerar formaliserade sökrutiner för identifiering av nya leverantörer.

En respondent R(1) förstår helheten i riktlinjen men påpekar att den kan uppfattas som dubbeltydig. Respondenten säger ” Kan tolka det som att man ständigt ska ha ett öga ut mot marknaden och se om det är någon man kan ersätta befintlig leverantör med annan leverantör eller om det handlar om att man ska ta in nytt data som en utökning av de data man behöver. Frågan är om sökrutinerna syftar till internt eller extern. Internt handlar det om nya behov”. De andra respondenterna förstår riktlinjen men är tveksamma till om den behövs och hur den ska genomföras. En respondent R(2) menar ” Som den är skriven, formalized search rutines, tror jag inte ett dugg på den, då är det nästan ingen effekt alls”. Respondenten vill formulera om riktlinjen och istället framhäva att kunden avser att sätta resurser på det här. Vidare menar respondenten och andra respondenter att leverantörerna är för få i Sverige. Överlag hade respondenterna en negativ inställning till riktlinje 6, en respondent uttryckte sig enligt följande ”Okej det är intressant och visst ska man hålla koll på det. Frågan är om man måste, man ska hålla nere antalet guidelines och jag tycker den där är sådär” medan en annan sa ” Det tror jag nog inte att man behöver göra faktiskt. Om man då tittar på dom som står i begrepp att införa syndikat data i datalager så är ju egentligen G6 en del av G5”.

Riktlinje 7

R7. Etablera formaliserade rutiner för utvärdering av olika service eller data som erbjuds av specifika leverantörer.

Samtliga respondenter förstår riktlinjen. På frågan om det kan vara svårt att avgöra vad en specifik leverantör erbjuder var respondenterna eniga. Respondenterna menade att det inte var speciellt svårt. Respondent 4 menar att om det är några problem förs en diskussion med leverantören medan respondent 5 lägger över viss del av ansvaret på leverantören ”Det ligger ju oftast i leverantörens intresse att få in kunden på den lösning som är långsiktigt mest effektiv för kunden även om man tidvis kan tänka sig att en leverantör vill ha in kunden på den lösning som man tjänar mest pengar på så tror jag nog att man i grunden som leverantör har inställningen levererar det som är bra för kunden och därför försöka lyfta fram vilken som passar kunden”.

Riktlinjer för inhämtning

Riktlinje 8

R8. Använda alternativ eller back up data distribuerings teknologier för att vara säker på att kritisk syndikat data inhämtas

Två av respondenterna hade problem att tolka riktlinjen. Den ena, respondent 2, menade att det handlade om att ha två olika feeds för att få tillräckligt med data "back up vet jag inte men det är så att du måste ha två olika feeds för samma sak för att verkligen få tillräckligt med data, inte så att om den ena går sönder utan det är snarare så att ingen är tillräckligt". Denna tolkning ligger inte i linje med essensen av riktlinjen och därför kan kategoriseringen ifrågasättas. Respondenten (R6) trodde det handlade om en säkerhetskopia. När intervjuaren förklarade essensen förstod respondenten innebörden. De övriga gjorde en korrekt tolkning av riktlinjen och respondent 1 förklarade essensen enligt följande "Här är det att säkerhetsställa leverans av extern data".

Riktlinje 9

R9. Etablera mätvärden för att kunna mäta de direkta fördelar som syndikat data genererar och presentera nyttorna med syndikat data för de som gjort själva investeringen.

Alla respondenter förstår riktlinjen. Respondent 5 beskriver essensen enligt följande "Det handlar om att kunna mäta nyttoeffekten av en investering i det här eller egentligen nyttan av att ha syndikat data". Enligt respondent 1 är detta ofta problematiskt "Det är ett generellt problem som man har i warehouse överhuvudtaget, man försöker beräkna eller dokumentera ROI på dom projekt man gör. Många goda försök att starta projekt jag menar att kvantisera vad man gör och vad man tjänar, tyvärr är det sällan man går i mål med att ha en relevant siffra att presentera att vi tjänar så här mycket på att göra så här." Vidare instämmer respondent 5 i resonemanget " Det är komplicerat att göra det för att det är väldigt få organisationer som är vana vid att mäta någonting, iaf i Sverige är det så."

Riktlinje 10

R10. Prenumerera på syndikat data om det finns behov, annars införa data på begäran/vid behov. Detta som ett medel för att minska kostnaderna.

Respondent 2 hade svårigheter med att tolka riktlinjen men efter att intervjuaren hade förklarat riktlinjen förstod respondenten. Orsaken var förmodligen stress, respondenten läste inte tillräckligt noggrant. Övriga respondenter hade inga problem med tolkningen. Respondent 1 beskrev essensen enligt följande "Ja här skulle man kunna välja den lösningen som är bäst. Antingen prenumererar man eller så köper man." Vidare påpekar respondent 5 att riktlinjen inte är så självklar som den låter eftersom det sällan i praktiken finns ett behov av en process där data tas in då och då. Till skillnad från respondent 5 menar respondent 6 att det är en ekonomisk fråga och att pengar kan sparas ur båda perspektiven.

Riktlinje 11

R11. Undvika att inhämta data innan användarna och IT-avdelningen fastställt frekvens, format och själva kontentan av datan.

Respondent 6 beskrivning av riktlinjens essens ligger på en hög generell nivå "Att man verkligen undersöka om data verkligen innehåller det man behöver" men förmodligen har respondenten ändå en förståelse för riktlinjen. Övriga respondenter har tolkat riktlinjen på ett korrekt sätt. Respondent 1 förklarar essensen enligt följande "Man bör ta in datat när man väl är redo och att man är överens hur det ska se ut". Dock menar respondent 2 och 3 att den

externa datan ska in så fort som möjligt i datalagret eftersom det finns andra grupper inom organisationen som behöver datat.

Riktlinje 12

R12. Mängden av inhämtad syndikat data ska stämma överens med organisationens behov som ett medel för att minska kostnaderna.

Finns överlag en bra förståelse för riktlinjen. Respondent 1 beskriver essensen enligt följande ”De handlar om att man tar in sån data man behöver kopplat till företaget eller kunden, de är behovet och målen man styr efter för att minska kostnaden.” och respondent 5 instämmer i resonemanget ”Ja det är egentligen att ta in den information man har behov av och inte annat.” Vidare menar respondent 1 att det inte görs formellt ”Inte riktigt något som görs på ett formaliserat sätt utan de är väl lite hejsan hoppas om man ska hårdra det lite gran, är ju kopplat till behoven man har och det är sällan det samordnas, utan skulle behoven förändras är det inte säkert man automatiskt kopplar det till inköp av data ser över dom direkt.” Respondent 5 menar också att det är lätt hänt att man tar in för mycket data när man ändå håller på.

Integrationsriktlinjer

Riktlinje 13

R13. Börja med att integrera syndikat data på en diagramnivå (integrations approachen) och därmed separera intern data från syndikat data.

Respondent 5 och 6 hade svårt att förstå essensen. Respondent 6 ställde sig frågande till varför syndikat data skulle integreras på en diagramnivå ”Man ska börja med att slänga in information i spread sheet för att << kort paus >> ja varför?” medan respondent 5 var tveksam till ordet spread sheet ”Jag skulle snarare vilja kanske byta ut det där och säga att spread sheet level inte känns som rätt ordval där. Utan snarare att man ska köra någon prototyp först. Som visserligen kan vara ett kalkylark och prototyping är ju absolut någonting man ska göra i sådana här sammanhang”. Intervjuaren nämnde då att en senare riktlinje skulle behandla test loads och förklarade att essensen av riktlinjen var att integrerar syndikat data på en diagramnivå. Vidare menar respondent 1 att riktlinjen beskriver en testverksamhet som i regel förekommer överallt men att det är en rutin som organisationer bör komma bort ifrån så fort som möjligt.

Riktlinje 14

R14. Undvika att integrera syndikat data med intern data, såvida den inte är unikt identifierad, alltså att den går att ta bort om problem uppstår.

Alla respondenter tolkar riktlinjen på rätt sätt. Respondent 1 förklarar essensen enligt följande ”Man ska inte integrera alltså ta in data till warehousen tills man är helt säker på hur det fungerar, nycklar och allt möjligt sånt där. Där gäller återigen vanligt warehouse tänk man tar inte in data som man inte klassificerat och tvättat i sedvanlig ordning.”

Riktlinje 15

R15. Tilldela test loads (test-körning) före integrering av större mängder syndikat data, dessa test loads tillåter verifikation vilket innebär att det krävs mindre resurser för att rätta till de problem som uppstår.

Samtliga respondenter har en bra förståelse för riktlinjen. Respondent ett förklarar och definerar essensen på ett bra sätt ” Ja man testar först ordentligt genom att använda

tillsammans med intern data och analyserar, felsöker ser på rapporter och som många andra punkter är det normal warehouse utveckling process att göra på det sättet. Man gör piloter, prototyper man jobbar i utvecklingsmiljö först sen går man till acceptanstest och laddar ordentligt, hyfsat mycket data och kvalitetssäkrar så det känns som en ganska normal process, något man gör och bör göra”.

Riktlinje 16

R16. Skräddarsy den syndikata datan till organisationens behov i så stor utsträckning som möjligt. Detta eftersom att detta reducerar resurserna som annars skulle behövts allokerats för att designa och underhålla datatransformations processer.

Alla respondenter förstår riktlinjen men deras åsikt om den skiljer sig åt ganska markant. Respondent 5 förklarar essensen enligt följande ”Att man skall skräddarsy data till organisationens behov istället för att ta in data som ser ut på ett annat sätt och sen själva så att säga skräddarsy den. Utan man ska låta leverantören skräddarsy den.” Respondent 3 som är en användarorganisation menar att det skulle kunna tillämpas bättre i deras organisation vilket skulle leda till diverse fördelar. Bland annat sades följande om att endast ha en leverantör vilket skulle leda till endast en fil ” Då slipper det ju visa dubbelfält och så där och så kan man prioritera vilket fält vi vill ha från vilken källa. Och så är det en part. Och problemen mellan dom andra parterna får dom reda ut själva.” Respondent 5 har inte riktigt samma syn på detta ” Det är inte självklart bättre att låta en leverantör skräddarsy åt en kund för att leverantören inte alltid har kompetens om varför det är gjort på ett visst sätt och om man behöver ändra någonting kan det naturligtvis vara dyrare att låta en leverantör ändra det. Sen så skulle jag vilja säga att för det mest är det nog bra att göra som man skriver i G16 men jag tycker inte att det är självklart”. Respondent 6 var tveksam till om detta gjordes så ofta och menade att det beror på hur komplicerad datan är men att han själv inte varit med om så komplicerad data.

Riktlinje 17

R17. Införa lämplig metadata för att klara av att identifiera hur den syndikata datan är strukturerad, dess källa, hur rangordning är kalkylerad och vad som är data identifierare.

Samtliga respondenter förstår riktlinjen och respondent 1 beskriver essensen enligt följande ”Få tillgång till och ta in metadata som definierar de externa datat”. Åsikterna om riktlinjen är dock till viss del skiljda. Respondent 1 menar att det finns en vision om hur metadata ska användas men att den är för högt satt ” Man har ju pratat om metadata i 10 år och de står fortfarande och stampar på kolumn och tabell definitioner och nycklar och såna saker. Sällan som man har rejält formaliserat bra system för att söka och hitta och underhålla metadata.” Respondent 2 uttrycker sig enligt följande ” Du måste veta hur dom skapar sitt data och det är inte enkelt framförallt eftersom att dom hindrar dig från att tala om hur dom gör det.” Det bör tilläggas att när respondent 2 nämner *dom* pratade han inte enbart om syndikat data utan även extern data. Med andra ord data som hämtas från ett dotterbolag eller liknande. Vidare har respondent 6 ett lite annorlunda synsätt i förhållande till respondent 5 ”Jo men det är väl inget snack om den saken att det är viktigt alltså och det är ju inget svårt för den som köper det om det finns att hämta in det. Det är klart är det väldigt mycket information så kanske det är en del man får dunka in men jag tycker det är relativt lätt ändå.”

Riktlinje 18

R18. Undvika att införa syndikat data i datalager om den inte är avsedd för datalagersyfte.

Respondent 3 var tveksam till hur riktlinjen skulle tolkas men när intervjuaren förklarade essensen förstod respondenten men såg inget syfte med riktlinjen. Även respondent 5 var

tveksam och ville att riktlinjen skulle exemplifieras. Respondenten menade att det ändå var svårt och tolka riktlinjen och påpekade följande ” Det beror på hur man tolkar G18 tycker jag, tolkar man G18 som att man ska kvalitetssäkra informationen innan man tar in den då så håller jag ju med men sen kan det ju vara, fortfarande vara bra kvalitét på information som man för in i ett system även fast det från början inte var avsett för det ändamålet. Det är svårt att generalisera på den punkten.” Vidare menar respondent 1 och 2 att det är ok att föra in data i datalagret även fast den inte från början var avsedd för datalagret. Respondent 1 påpekar att det är okej om datan säkras och anpassas. Även respondent 6 har ett lite annorlunda men intressant tillägg i resonemanget ” Ja dels kan det vara att man inte har tillgång till metadata och att man har missuppfattad data också va. Sen kan det vara legala grejer också, man får helt enkelt inte, men nej jag tycker att det är ett bra råd.”

Användarriktlinjer

Riktlinje 19

R19. Modellera syndikat data så användaren lätt förstår vilken mening den har och hur den relaterar till den interna datan och lika så annan syndikat data.

Respondenterna förstår riktlinjen och respondent 1 beskriver essensen enligt följande ”Här vill man klargöra hur de externa datan fungerar så att användaren kan värdera den information dom får.” Respondent 3 har erfarenhet av att detta är något som borde förbättras i deras verksamhet. Vissa användare saknar förståelsen för vissa relationer. Respondent 5 menar att det är viktigt men ändå lätt eftersom att det förutsätter att det finns kunskaper inom en organisation hur en sådan åtgärd ska vidtas. Här instämmer också respondent 6 som påpekar att det är lätt eftersom att riktlinjen riktar sig mot en person som jobbat med metadata och warehousing och därmed borde den personen förstå själva hanteringen.

Riktlinje 20

R20. Börja med att integrera data som är enkel att behandla och lätt att förstå samt att bara integrera en liten del som bas för beslutsfattande.

Alla respondenter förstår riktlinjen. Respondent 1 förklarar essensen enligt följande ” Starta enkelt ta in data som man vet vad det är och lättanpassat tolkar jag det som, lite warehouse tänk som att man börja med dom enkla projekten tills man blir varm i kläderna och sen tar man tag i det mer komplicerade frågeställningar.” Även respondent 3 är inne på samma spår” Det är väl lite grann sitsen nu med nya verktyg att vi tar inte allt på en gång som vi skulle önska oss till år 3000 utan börja med det vi hade förut och bygger på efterhand.” Respondent 1 påpekar dock att förfarandet kan bero på vilket projekt som de sitter i. I vissa projekt kan inte utvecklarna börja enkelt på grund av tidspress.

Riktlinje 21

R21. Arbeta för att etablera en positiv attityd mot syndikat data. Om den inte används är det mycket resurser som spenderats i onödan.

Respondent 1 är kritisk mot riktlinjen, säger sig till en början inte riktigt förstå riktlinjen men det visar sig att det är syftet med riktlinjen och hur den i praktiken ska tillämpas som respondenten inte förstår. Dock håller respondent 1 med intervjuaren att det finns en passiv inställning mot extern data men han menar ändå att riktlinjen inte är relevant. Respondent 3 framhäver att dialogen med leverantören är viktig och när det gäller inställningen till extern data framhäver respondenten följande ”Vi vet ju, om vi tar medieinvesteringar så vet vi hur det är framtaget att det inte är samma träffsäkerhet för det men att det är ändå bättre än ingenting.” Respondent 5 har en positiv syn på riktlinjen och säger att ”Det är ju att

säkerhetsställa att det finns en positiv användare till det här. Absolut det är det viktigaste i sådana här projekt.” Respondenten menar dock att det inte finns ett specifikt passiv inställning mot syndikat data utan att det gäller generellt för datalager och beslutstöd. Vidare menar respondent 6 att detta handlar om en utbildningsfråga ” Tycker snarare det handlar om att utbilda användarna hur dom ska tolka syndikat data och använda det på ett positivt sätt.”

Riktlinje 22

R22. Övervaka vilken syndikat data som verkligen används för beslutstöd för att reducera resurserna som spenderas på syndikat data.

Respondenterna har inga problem att tolka denna riktlinje. Respondent 1 beskriver essensen enligt följande ”Det här gäller också generellt för ett warehouses sammanhang, vad används egentligen i ett warehouse sammanhang.” vilket också respondent 5 instämmer om ” kontrollerar vilken data som verkligen används för att fatta beslut.” Vidare framhäver respondent 3 och 5 att detta inte sker formellt medan respondent 1 menar att det är svårt att se vad som verkligen används. Respondent 6 säger sig inte ha någon direkt erfarenhet av detta men påpekar ändå att det borde gå att tjäna pengar på det.

Riktlinje 23

R23. Inför lämplig metadata, som t ex kan förklara för användaren hur figurer kan bli kalkylerade.

Samtliga respondenter förstår riktlinjen. Respondent 1 beskriver essensen enligt följande ” För mig handlar det återigen om att få en klar definition av vad man ser” medan respondent 6 förklarar essensen med att ” Man ska köpa in metadata för att förstå hur datat blir beräknat”. Vidare menar respondent 1 att detta sällan görs eftersom att många tycker att det är vedertagna begrepp i branschen, t ex vad en A, B och C kund är. Dock tycker respondenten att det inte skulle skada om det var lite mer formellt. Respondent 5 påpekar att det handlar mycket om användarutbildning och att det måste förklaras för användarna hur olika siffror ska användas och varför det ser ut på ett visst sätt.

Riktlinje 24

R24. Allokerar resurser som har möjlighet att ständigt vara uppdaterade mot regler och lagar som bestämmer hur syndikat data får användas.

Alla respondenter förstår riktlinjen och har överlag samma uppfattning om den. Respondent 1 förklarar riktlinjens essens med följande ” Här handlar det om att man håller på med laglig verksamhet helt enkelt” och även respondent 5 instämmer ” Det är att kontrollerar lagar och förordningar omkring vad man får göra med den här typen av data”. Respondent 2 menar att organisationer överlag är dåliga på detta medan respondent 3 som ändå är en användarorganisation påpekar att dom har en person, PUL ombudsmannen, avsatt för ändamålet. Vid diskussion med respondent 6 trodde han att det endast var större företag som hade en PUL ombudsman inkopplad för detta ärende. Både respondent 5 och 6 la över ansvaret på leverantören medan respondent 1 menade att det är personer med detta som specialområde som fångar upp lagar och förordningar för hur extern data får användas.

Bilaga 8. Intervjufrågor

Del 1

1. Hur länge har du arbetat i IT branschen som konsult?
2. Vilka roller har du haft i olika projekt?
3. Vilka erfarenheter har du av inkorporering av syndikat eller då extern data i datalager?
4. Vilka leverantörer av syndikat data känner du till?

Del 2

Dessa frågor gäller för varje riktlinje.

5.
 - a) Hur skulle du beskriva essensen i riktlinjen?
 - b) Utifrån essensen i riktlinjen, är detta något du redan gör eller rekommenderar organisationer att göra?
 - c) Kategorisera riktlinjen utifrån dess nyttoeffekt och tillämpbarhet för organisationer som står i begrepp att införa syndikat data i sina datalager.
 - d) Motivera varför du kategoriserade riktlinjen på det sättet.
 - e) Kategorisera riktlinjen utifrån dess nyttoeffekt och tillämpbarhet för organisationer som redan använder syndikat data i sina datalager.
 - f) Motivera varför du kategoriserade riktlinjen på det sättet samt förklara eventuell skillnad mellan svar på fråga c och f.

Del 3

Utifrån din erfarenhet kan du ge din bild av hur det ser ut på företag som använder inkorporering av syndikat data i datalager?

Bilaga 9. Klassning av riktlinjerna

Riktlinjerna delades in i tre olika klasser A, B och C. Klasserna baserades på tabell 1 som förklaras i kapitel 1.

A-klassade riktlinjer

En riktlinje räknas som A-klassad om majoriteten av respondenterna anser att riktlinjen är enkel att tillämpa och har en hög nyttoeffekt. Se tabell 1 i kapitel 1.

A-klassad utan dragning.

Alla respondenter anser att riktlinjen är enkel att tillämpa och har en hög nyttoeffekt.

Riktlinje 2

5 av 5 i A

Riktlinje 15

5 av 5 i A

A-klassade med dragning mot B och C.

Majoriteten av respondenterna anser att riktlinjen är enkel att tillämpa och har en hög nyttoeffekt.

Riktlinje 14

4 av 5 i A

1 av 5 mellan A och B

Riktlinje 19

4 av 5 i A

1 av 5 i B

Riktlinje 23

4 av 5 i A

1 av 5 i B

Riktlinje 4

3 av 4 i A

1 av 4 i C

Riktlinje 8

3 av 5 i A

1 av 5 i B

1 av 5 i C

Riktlinje 20

3 av 5 i A

2 av 5 mellan A och B

Riktlinje 1

3 av 5 i A

2 av 5 i B

Riktlinje 11

3 av 5 i A

2 av 5 i B

Riktlinje 10

3 av 5 i A

1 av 5 i B

1 av 5 i C

Riktlinje 17

3 av 5 i A

1 av 5 i B

1 av 5 i C

B-klassade riktlinjer

En riktlinje B-klassas om majoriteten av respondenterna bedömde att riktlinjen hörde hemma i område B i tabell 1.

B-klassade utan dragning

Alla respondenter placerade riktlinjen i område B i tabell 1.

Riktlinje 9

5 av 5 i B

B-klassade med dragning mot A

Majoriteten av respondenterna placerade riktlinjen i område B i tabell 1.

Riktlinje 12

4 av 5 i B

1 av 5 i A

Riktlinje 24

3 av 5 i B

2 av 5 i A

Riktlinje 16

3 av 5 i B

2 av 5 mellan A och B

Riktlinje 7

3 av 5 i B

1 av 5 i A

1 av 5 mellan A och B

C-klassade med dragning mot A och B

Majoriteten av respondenterna placerade riktlinjen i område C i tabell 1.

Riktlinje 18

4 av 5 i C

1 av 5 mellan A och B

Riktlinje 6

3 av 5 i C

2 av 5 i B

Riktlinje 13

3 av 5 i C

2 av 5 i A

Övriga riktlinjer

Dessa riktlinjer hamnade mellan de olika klasserna.

Riktlinje 3

2 av 5 i B

2 av 5 i A

1 av 5 mellan A och B

Svår att klassificera men hör hemma mellan A-klassade med dragning mot B och B-klassade med dragning mot A.

Riktlinje 5

2 av 5 i B

2 av 5 i A

1 av 5 i C

Svår att klassificera, kan säga att den är A och B-klassad med lätt dragning mot C.

Riktlinje 22

1 av 5 i B

2 av 5 i A

1 av 5 mellan A och B

Bilagor

1 av 5 i C

Svår att klassificera men kan säga att den är A-B-klassad med lätt dragnings mot C.

Riktlinje 21

1 av 5 i A

3 av 5 i B

1 av 5 i C

Svår att klassificera, är B-klassad med dragnings mot både A och C.

